

Constantem decorat
honor

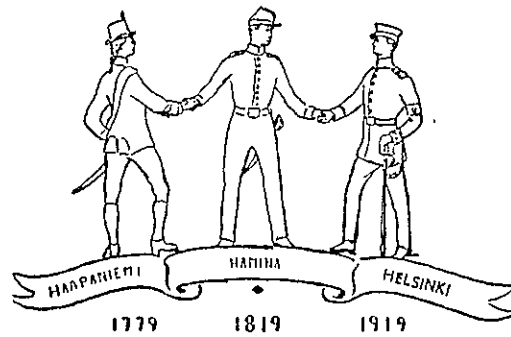
KALIDRAUTA

Jouluna 1968

N° 80

KYLKIRAUTA

*Vyötti miekan vyötärölle
Kupeellensa kylkiraudan*

N:o 4/68

JOULUKUU

Kylkirauta toivottaa lukijoilleen ja ilmoittajilleen

Hyvää Joulua

ja

Onnellista Uutta Vuotta

Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiö

TUKEKAA KADETTIKUNNAN AVUSTUSTOIMINTAA:

- lahjoittamalla Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiölle
- käyttämällä Kadettikunnan adresseja
- käyttämällä Kadettikunnan onnitteluja ja kiitoskortteja.

Adresseja sekä kutsu- ja pöytäkoritteja on saatavana Kadettipiirien sihteereiltä ja Kadettikunnan toimistosta Helsingistä os. Fredrikinkatu 16. A. 11.

KYLKIRAUDAN LUKIJOILLE

KIITÄEN KYLKIRAUTAA ARVOKKAIDEN KADETTIPERINTEI-
DEN VAALIMISESTA TOIVOTAN SEN JOKAISELLE LUKIJALLE
HYVÄÄ JOULUA JA MENESTYKSELLISTÄ UUTTA VUOTTA.

Puolustusvoimain komentaja
Jalkaväenkenraali

Mikko Keinonen

Joulu — rauha

Kenttärövästi V J Malmivaara

Joulua on totuttu pitämään rauhan juhlanä. Elämä kiireisestä elämänyritymistä huolimatta hiljenee ja ehkäpä edelleen ilmenee ihmisten keskeisessä elämässä ja kodeissa hyvää tahtoa enemmän kuin tavallisina aikoina. Hidasverisellä suomalaisellakin on hyvä ulkonainen aihe osoittaa hyvä tahtonsa toisia kohtaan, kun sitä muuten ei tahdo tulla tehdyksi. Joululla rauhanjuhlanä on jopa heijastusta poliittisten ristiriitojen iskunvaimentajana. Usein on tapahtunut sellainenkin ihme, että rintamalla aseet hetkiseksi vaimevat ja lentokoneiden moottorit ja tykkien putket jäävät tuokioksi jäähtymään.

Rauhan ongelma on kuitenkin ratkaisematta. Niin joulun tuntumassa ja sen aihepiiriin liittyen lienee aiheellista esittää asiasta joitakin näkökohtia kristinuskosta käsin, onhan kysymys myös muista lähtökohdista katsoen sangen ajankohtainen.

Eräät ihmiskunnan vanhimmat kirjalliset lähteet, Vanhan Testamentin kirjat, osoittavat, että rauha oli polttava kysymys jo vuosituhsia sitten. Vanhaa Testamenttia on sanottu varsin sotaiseksi kirjaksi ja onkin totta, että se kertoo kaunistelematta sodista, riidoista ja poliittisista juonitteluista. Mutta tämä johtui Israelin uskonnon luonteesta. Se oli voimakkaasti historiaan orientoitu. Historialliset tapahtumat poliittisine vaihteluineen eivät muodostaneet omaa erillään kulkenutta kehityslinjaa, vaan kytkeytyivät tiiviisti uskonnon maailmaan. Kaiken keskus oli kaikkivaltias, historian Herra. Hän on universaalinen maailmanhallitsija, joka säätölee ei ainoastaan oman kansansa, vaan myös muiden kansojen vaihteita. Rauhan nähtiin siis pohjimmiltaan uskonnollisena kysymyksenä. Poliittisen rauhantilan häiriintyminen oli johdannainen Jumala-suhteen särkyemisestä. Rauhantoiveet kytkeytyivät siis särkyneitten suhteitten uudelleenrakentamiseen ja rauha koettiin Jumalan suurena lahjana. Rauhankäsité on Vanhassa Testamentissa varsin laaja. Siihen sisältyi kaikinpuolinen hyvinvointi ja onnellisuus. Sen aktiivista sisältöä kuvastaa käsitys, ettei rauhantilan katsottu tulevan häiriytyksi, vaikka rajoilla samanaikaisesti saatettiin käydä menestyksellistä sotaa.

Poliittiset realiteetit, tappiot sodissa ja vihdoin valtiollisen itsenäisyyden menetys olivat kovia koettele- muksia israelilaisten ja myöhemmin juutalaisten us- kolle. Rauhan ja onnen tila näytti olevan saavutta- mattomissa. Vuosisatojen kuluessa kuitenkin opittiin ymmärtämään, ettei Jumala aina anna omillensakaan onnea ja rauhallista elämää. Rauhantoiveet siirtyivät tulevan onnen ajan odotukseen, joskus historiasta yli- historiaan. Messias oli oleva henkilö, joka tuon häi- riintymättömän rauhan ajan toteuttaa.

Joulun sanoma puhuu meille Messiaan, pelastajan tulosta. Jumalan aika oli täyttynyt. Suurin osa juu- talaisista odotti poliittista messiasta, joka olisi suuri ja väkevä kuningas, rauhanruhtinas. Jeesus tuli kui- tenkin maailmaan toisessa muodossa. Hän ei puhu- nutkaan poliittisesta maailmanvaikotuksesta, vaan Jumalan valtakunnasta. Silti hän oli Rauhantuhtinas. Hän purki vihollisuuden ihmisten ja Jumalan väliltä ja teki rauhan. Uusi Testamentti puhuessaan rauhasta tarkoittaakin ensisijaisesti uskonnon maailmaan kuu- luvaa asiaa. Tästä rauhasta tuo joulu meille jälleen viestin. Se ei ole sidottu ulkonaisiin olosuhteisiin, ei kansallisuuteen eikä varallisuuteen. Se on kaikkien meidän ulottuvillamme senvuoksi, että se on pelkkä lahja. Ihminen ei voi edes uskonnollisuutensa pe- rusteella ottaa. Se annetaan kaikille, joilla on halu ottaa se vastaan. Sisäinen rauha Kristuksessa vai- kuttaa välillisesti myös ihmissuhteisiin. Armon ja an- teeksiantamuksen kokeminen säteilee hyvänä tahtona myös toisiin ihmisiin. Missä tätä hyvää tahtoa puu- tuu, jota valitettavan paljon on kristittyjenkin pii- rissä nähtävissä, siellä voidaan olettaa olevan jota- kin vinossa myös Jumalaa nähden.

Kristinuskon ja joulun sanoma maailman Vapah- tajasta, Rauhantuhtinaasta on vaikuttanut huomatta- vasti sisältäpäin myös poliittiseen ja yhteiskunnalli- seen elämään. Eräänä esimerkkinä on orjuuden ro- muttuminen kristityissä maissa. Monella muulla ta- valla sanoma Vapahtajasta on luonut uutta. Rauhan voimat ovat aina liikkeellä siellä, missä Kristus saa sijaa ihmisten sydämissä.

Maailmassa vaikuttaa kuitenkin edelleen toinen voima, pahan valta. Uusi Testamentti osoittaa meille, kuinka on olemassa pahuuden henkivallat, jotka tais- televat Jumalan valtakuntaa vastaan ja saavat aikaan vihaa, kärsimystä, sotaa ja sisäistä rikkinäisyyttä. Elämän tuhoaminen ja lopulta kuolema on sen pää- määränä. Pelastusta tästä hädästä Kristuksen avulla kuuluttaa meille joulun sanoma. Meidän ei tarvitse kuolla, vaan me saamme elää.

Persoonallisen pahan olemassaolo on perimmäisenä syynä siihen, että maailma on levoton ja vailla rau- haa. Tämänkin joulun tuntumassa suuret ihmismää- rät näennäisestä rauhasta huolimatta jatkuvasti elä- vät sen menettämisen pelossa, eivätkä pysty olemaan levollisia ja turvallisella mielellä. Kun asioita katso- taan Suomen kaltaisen, pienen maan kannalta ja va- litaan sama peruslähtökohta, pahan olemassaolo, se- liittyy maan puolustusvoimien tarpeellisuus. Hyvässä maailmassa olisi mieleton varustautua asein. Nyt sii-

IN MEMORIAM

**Kapteeni
Martti Ilmari Johannes
Kallio**
* 30. 10. 1920
† 2. 8. 1968
Kadetti n:o 2447
26. kurssi

**Kapteeniluutnantti
Aarno Astor Aslak
Hänninen**
* 20. 4. 1912
† 8. 8. 1968
Kadetti n:o 255 me
11. me-kurssi

**Majuri
Johan Erik (Erkki)
Lupari**
* 11. 3. 1915
† 10. 9. 1968
Kadetti n:o 1394
19. kurssi

**Kapteeni
Onni Vilho Olkku**
* 6. 5. 1914
† 25. 9. 1968
Kadetti n:o 1904
24. kurssi

**Komentajakapteeni
Unto Adolf Voionmaa**
* 10. 4. 1901
† 3. 10. 1968
Kadetti n:o 14 me
2. me-kurssi

**Kapteeni
Viljo Aukusti Seppänen**
* 16. 10. 1908
† 10. 10. 1968
Kadetti n:o 868
14. kurssi

**Kapteeni
Onni Vihtori Palmu**
* 23. 2. 1904
† 19. 10. 1968
Kadetti n:o 933
14. kurssi

**Majuri
Kaarlo Waldemar
Palmroth**
* 26. 4. 1900
† 1. 11. 1968
Kadetti n:o 471
8. kurssi

IN MEMORIAM

**Eversti
Vilho Aaro Tuulensuu**
* 20. 3. 1905
† 17. 11. 1968
Kadetti n:o 685
11. kurssi

**Majuri
Erkki Olavi Jaatinen**
* 4. 11. 1911
† 19. 11. 1968
Kadetti n:o 2228
26. kurssi

**Komentajakapteeni
Olavi Henrik Vilhelm
Törneblom**
* 24. 5. 1924
† 26. 11. 1968
Kadetti n:o 535 me
20. me-kurssi

**Kenraaliluutnantti
Reino Johan Turkki**
* 5. 9. 1913
† 4. 12. 1968
Kadetti n:o 1500
20. kurssi

hen on pienen kansan pakko elämän turvaamiseksi ja väkivallan vastustamiseksi.

Kristitty näkee rauhan yhäkin uskonnollisena kysymyksenä. Ihmisinä meillä on velvollisuus inhimillisin keinoin tehdä voitavamme elämän turvaamiseksi, mutta meidän on samaan hengenvetoon sanottava, ettemme pysty omilla toimenpiteillämme sanomaan viimeistä sanaa. Jumala on yhä universaalinen maailmanvalti, Rauhanruhtinas, jonka ajatuksia emme tunne ja jota emme pysty määräämään. Senvuoksi osamme on nöyrytyä Hänen eteensä ja rukoilla: "Anna meidän elää rauhassa, jos se on Sinun tahtosi." Samalla meidän on syytä tunnustaa, että rauha Jumalan kanssa on pääkysymys. Senvuoksi joulun sanoma on yhä ajankohtainen, koska se julistaa meille pelastusta kuolemasta. Toivoessamme rauhaa poliittisessa mielessä meillä on kristittyinä mahdollisuus toivoa ja rukoilla, että Jumala uudistaisi ihmissydämiä, varsinkin niiden kohdalla, joilla on inhimillinen päätös-

valta käsissään. Joulun Herralla on väkevät voimavarat ja kaikki mahdollisuudet tehdä ihmeitä keskelämme. Kalkkein suurin ihme on, kun Hän armollaan uudistaa ihmissydämen ja antaa siihen oikean joulu mielen, hyvän tahdon hengen. Tämä henki voi asua myös upseerin sydämessä. Rauhan vihollinen ei ole upseeri eikä sotilaspappi, vaan ihminen ken hyvänsä, jonka sydämessä asuu viha ja elämän vaikeuttamisen ja tuhoamisen halu.

Raamattu on realistinen kirja. Se ei lupaa meille tässä nykyisessä maailmassa pelkkää onnea ja tyyneyttä. Sen mukaan kärsimys on mahdollinen ja sotiakin Jeesuksen sanan mukaan tulee olemaan vielä tämän maailmanajan lopussa. Mutta se lupaa meille kaiken tämän keskellä paljon, voiman kestää koetelemukset ja kerran tulevan ennen ja rauhan ajan, kun Kristus luo uudeksi kaiken. Sen vuoksi voimme viettää levottoman maailman joulun iloiten ja rauha sydämissä.

Leipä vai aate

Yhteiskuntatieteitten tohtori

Osmo A. Wiio

Viime vuosien ylioppilasmellakoiden eräänä aiheena arvellaan olevan kapina aikamme talous- ja hyötyajattelua vastaan. Kulutusyhteiskunnan päämääränä on elintason ja kulutuksen jatkuva nostaminen. Tämän tavoitteen varjoon jäävät "aatteelliset" arvot. Että elintason kohottaminen ja tuottavuuden nostaminen ovat todella esimerkiksi suomalaisen yhteiskunnan tavoitteita, siitä ei liene epäilykään. Sen lisäksi, että tämä tavoitteisuus on nimenomaisesti julkistettu Talousneuvoston mietinnössä, niin sitä toteuttavat käytännössä mm. kaikki ammatilliset ja tuottajajärjestöt. Tuntuisi esimerkiksi jokseenkin mahdottomalta kuvitella, että teollisuudessa luovuttaisiin vuoden tai kahden palkankorotuksista jotta näin saadut varat kiinnitettäisiin esim. ilman ja vesistöjen suojeluun, mikä koituisi samojen ihmisten hyväksi.

Hyötyajattelu ei ole kuitenkaan ollut taloudellisten piirien yksinoikeus. "Kapinakeskus" eli ylioppilasmaailma on aivan yhtä suurena määrin taloudellistunut. Selvästi etujärjestöjen luonteiset ylioppilasarjestöt — esim. tiedekuntajärjestöt — ovat menestyneet muiden kustannuksella ja ylioppilaiden keskusjärjestöt askartelevat etupäässä opiskeluun liittyvien käytännöllisten ja taloudellisten asioiden parissa. Sama kehitys on heijastunut myös muuhun aatteelliseen järjestötoimintaan; yhä useampi "aatteellinen yhdistys" on saanut painostusryhmän tai ammattijärjestön luonteen. Ennenkuin tästä kehityksestä lausuu arvoarvostelman, on syytä hieman tarkemmin perehtyä järjestötoiminnan yleiseen merkitykseen demokratian kannalta.

Demokratian säätelymekanismit

Tuoreessa väitöskirjassa "Etujärjestöjen painostuspolitiikka Suomessa" kirjoittaa Väinö Huuhka:

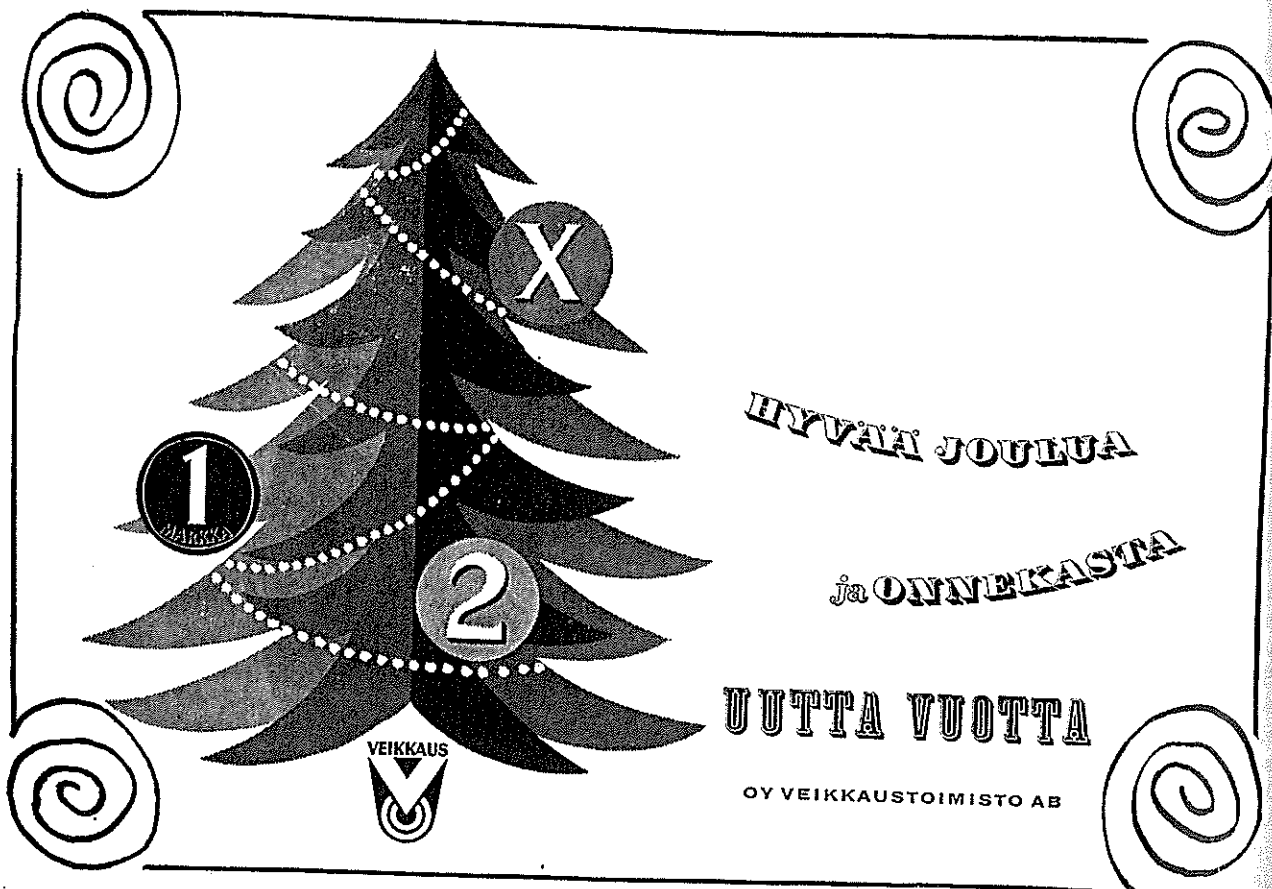
"Vasta 1900-luvun alkupuolella alkoivat eräät tutkijat kiinnittää huomiota siihen ilmiöön, että poliittisten päätösten tekijät eivät olleet vapaita päättämään asioista oman tahtonsa tai harkintansa mukaan, vaan päätöksiin pyrkivät vaikuttamaan erilaiset ryhmittymät, joilla ei ollut muodollista oikeutta osallistua päätöksentekoon."

On tavallaan luonnollista, ettei "ulkopuolisiin painostajiin" kiinnitetty aikaisemmin huomiota, sillä

niiden merkitys on tullut näkyväksi vasta siinä demokratian yleisessä kehityksessä, joka on tapahtunut nimenomaan 1900-luvulla. Nelisenkymmentä vuotta sitten vakiintui nimitys painostusryhmät. Ryhmiä pidettiin ensin pahoina "kulissientakaisina" voimina, jotka olivat vieraita demokratian periaatteelle. Käsitukset ovat kuitenkin muuttuneet ja nykyinen yhteiskuntatiede pitää painostusryhmiä suorastaan olennaisena osana demokratian mekanismeissa. Erilaiset kansalaisjärjestöt muodostavat yhteiskuntakoneiston säätelymekanismin, takaisin-kytkennän, joka tuo välitöntä demokratiaa muuten yhä enemmän edustuksellisen demokratian suuntaan muuttuvaan valtiokoneistoon.

Pienissä yhteiskunnissa — kuten vielä meillä pienissä maalaiskunnissa — yksityisen kansalaisen osallistumisen mahdollisuudet yhteisten asioiden hoitoon ovat suuret. Pitäjissä keskustellaan kunnan hallintaan liittyvistä kysymyksistä ja jostain tärkeästä ongelmasta saattavat kaikki pitäjän aikuiset kansalaiset lausua mielipiteensä, joiden perusteella sitten kunnan johto tekee päätöksensä. Asutuksen kaupunkilaistuminen on tuonut mukanaan välittömän demokratian vähenemisen. Suurkaupungeissa ollaan tunnetusti varsin välinpitämättömiä esim. kunnallisista kysymyksistä ja tämä taas saattaa johtua siitä tietoisuudesta, että yksityinen kansalainen voi vaikuttaa kovin vähän suurkaupungin hallintoelimien päätöksiin. Päätöksenteko byrokratisoituu — jopa kunnalliset luottamusmiehet ovat vapaita "edustusvelvollisuudesta"; Suomessahan ei ole ns. imperatiivista mandaattia — valtuuston jäsen tai kansanedustaja ei ole sidottu valitsijoihinsa mielipiteisiin.

Tällaisessa tilanteessa kansalaisten muodostamat ryhmittymät korvaavat pienten yhteiskuntien välitöntä demokratiaa. Kansalaisjärjestöt ovat demokratian säätelyteitä, ne reagoivat yleisiin asioihin ja niiden avulla päätöksentekijät saavat kuulla kansalaisten mielipiteitä ennen päätöksentekoa ja reaktioita päätöksen jälkeen. Nyt ei enää uskota siihen, että "kansan edustajilla" olisi hallussaan jonkinlainen viisasten kivi, jonka avulla he olisivat selvillä kansan parhaasta. Pitkälle viety edustuksellisuus saattaa korvata diktatuurin, yksinvaltiuden oligargialla, harvainvallalla, ei demokratialla, kansanvallalla.

HYVÄÄ JOULUA

ja ONNEKASTA

UUTTA VUOTTA

OY VEIKKAUSTOIMISTO AB

**WSOY:n
uutuuskirjoja
miesten
mieleen**

W. E. TUOMPO

**PÄIVÄKIRJANI
PÄÄMAJASTA
1941-44**

Päiväkirja antaa uuden, intiimin lähi-
kuvan Mannerheimista, hänen suh-
tautumisestaan suuriin ratkaisuihin,
nimitys- ja ylennysasioihin, hänen
vakavasta sairaudestaan 1943. Teos
on myös ensimmäinen asiantunteva
sisäkuva ylimmän johdon keskinäi-
sistä suhteista. 300 s. 16s. liitekuvia.
15:—/17:50

Tulossa uusi laitos puolustusvoi-
miemme historiasta

**ITSENÄISEN SUOMEN PUOLUSTUS-
VOIMAT**

JUKKA L. MÄKELÄ

LUMI PALAA

Ilomantsin talvisotaa — kaksikymmentä
yhtä vastaan. Monen menestysdoku-
mentin kirjoittaja kertoo talvisodan vai-
heet Ilomantsin suunnalla, jossa suoma-
laispataljoona sai vastaansa panssari-
voimin vahvistetun vihollisen valiodivi-
sioonan. 220 s. 13:—/16:—

NIILO KIVAKKA

**PARTION VAHVUUS
20**

Päämajan hurjapäiset sissit, jatkosodan
tuimimmat jotokset Kauko-Karjalan kor-
peen. "Kaukopartioiden kylmäverinen
ja kiihkeän nopea toiminta saa lukijan
haukkomaan henkeään" (US). 268 s.
13:—/16:—

Esimerkkinä välittömän demokratian toteuttamisesta kansalaisjärjestötietä on pidettävä työmarkkinakoneistoa. Siinä molemmat osapuolet — työntekijät ja työnantajat — osallistuvat nimenomaan heitä koskevien asioiden päättämiseen. Suomessa tämä työmarkkinajärjestöjen päätösprosessi on synnyttänyt työehtosopimuksien lisäksi monia tärkeitä yhteiskunnallisia uudistuksia. Yksityisten alojen työeläkejärjestelmä TEL- ja LEL-lait syntyivät vuonna 1963 työmarkkinajärjestöjen yhteistyöllä. Vuonna 1965 järjestöt päättivät 40-tuntiseen työviikkoon siirtymisestä vuoteen 1970 mennessä. Työntekijäin irtisanomissuojasta allekirjoitettiin sopimus v. 1966 ja tänä vuonna tehtiin ns. vakauttamissopimus devalvaation jälkeisen taloudellisen kehityksen turvaamiseksi. Näin laajojen uudistusten ollessa kyseessä on selvää, että myös koko yhteiskunnan edut on otettava huomioon ja tässä saattaakin tulla ristiriitoja poliittisten päätöksentekojen kanssa.

Työmarkkinajärjestöt ovat myös siinä mielessä hyvä esimerkki, että ne toimivat sovittujen "pelisääntöjen" mukaisesti, mitä nimenomaan edellytetään demokratian säätelymekanismeissa mukana olevilta kansalaisten ryhmittymiltä. Nykyisen yhteiskunta- ja organisaatioteorian mukaan ihmisyyhteisössä on aina varsin suuria intressiristiriitoja. Ne eivät ole kuitenkaan välttämättä pahoja, sillä erimielisyys merkitsee usein myös edistystä. Jotta ihmisyyhteisö ei kuitenkaan hajoaisi tai kärsisi korjaamattomia vahinkoja, tulee ristiriitojen olla ns. säädeltyjä ristiriitoja, joiden ratkaisemiseksi on olemassa pelisäännöt. Työmarkkinakoneisto on juuri tuollainen sääntökokoelma: neuvottelut alkavat paikallisella tasolla, joutuvat osasto- ja järjestötasolle ja jos näissäkään ei saada aikaan ratkaisua, on seurauksena yleisen edun nimessä joko valtion pakollinen sovitteilu tai työtuomioistuin ja vasta viimeisenä keinona työtaistelu, joka sekkin toteutetaan tiettyjä muotoja noudattaen. Pahimmat sekkaukset syntyvät yleensä silloin, kun pelisääntöjä rikotaan. Eräänlaisena mallina "sääntöjenmukaisesta" työmarkkinajärjestelmästä" mainitaan yleensä Ruotsi, jossa molemmat osapuolet ovat tiukasti pitäneet kiinni pelisäännöistä eikä työtaisteluja ole ollut pariinkymmeneen vuoteen.

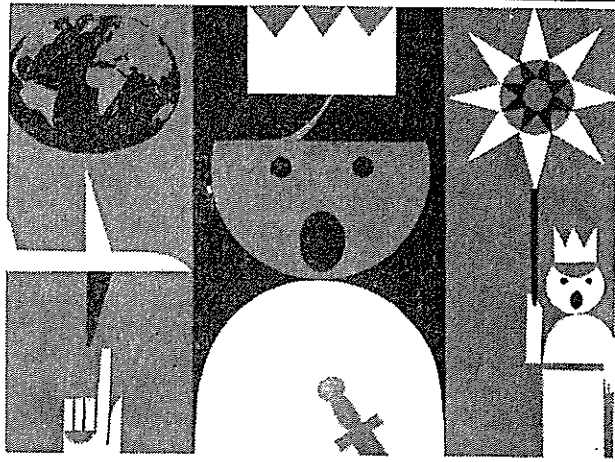
"Ulko-parlamentaariset voimat" eivät siis välttämättä ole pahasta, jos niiden käyttäjät tuntevat vastuunsa ja noudattavat pelisääntöjä. On ilmeistä, että suhtautuminen painostus- tai paremminkin etujärjestöihin on viime aikoina muuttunut hyväksyväksi. Kansalaisilla on oikeus osallistua häntä koskevien asioiden päättämiseen myös kansalaisjärjestöjen voimaa käyttäen. Demokratian säilyminen ja vahvistuminen kannalta tällainen toiminta saattaa olla toivottavaakin, sillä poliittisella vallankäytöllä on yleensä taipumusta vallan maksimoimiseen: poliittisen vallan käyttäjät käyttävät kaikki mahdolliset tilaisuudet valtansa lujittamiseen ja säilyttämiseen. Sama pätee erilaisiin instituutioihin nähden Kansaneläkelaitoksesta Yleisradioon.

Kokonaan eri asia on sitten se muoto, jossa kansalaisten edustamia etuja, pyrkimyksiä ja aatteita edistetään. Onko edullisinta kulkea poliittista tietä puolueiden kautta vai ajaa asioita ammattijärjestöjen tapaisten etujärjestöjen kautta? Vai olisiko pyytävä "puhtaasti" aatteellisilla linjoilla aatteellisen yhdistystoiminnan muodossa?

Amerikkalainen sosiologi **Frederick Herzberg** on luonut työn motivaatioita koskevan ns. kaksifaktori-teorian, jonka mukaan ihmisiä motivoivat työssä kahteen eri ryhmään kuuluvat tekijät eli ns. yllykkeet ja toimeentulotekijät. Yllykkeitä ovat työssä mm. vastuu, arvostus, kykyjen hyväksikäyttö, toimintavapaus ja yleneminen ansioiden perusteella, Toimeentulotekijöitä ovat mm. palkka, automaattiset palkanlisät esim. ikälisinä, sosiaaliset edut, titteli ja yleneminen virkaiän perusteella. Herzbergin mukaan kummankin ryhmän tekijät ovat suuresti toisistaan riippumattomia ja vielä niin, että yllyketeikijät ovat helpommin tyytyväisyyttä aiheuttavia kuin toimeentulotekijät. Esimerkiksi palkan lisääminen voi poistaa tyytymättömyyttä, mutta ei välttämättä luo tyytyväisyyttä, kun sensijaan vastuun lisääminen voi luoda tyytyväisyyttä. Herzbergin ja toisen amerikkalaisen tutkijan **Scott Myersin** mukaan sitäpaitsi näytetään siltä, että on olemassa ihmisiä, jotka etsivät työstä etupäässä yllyketeikijöitä ja toisia, jotka etsivät toimeentulotekijöitä.

Jos Herzbergin asetelmaa uskaltaa laajentaa työelämän ulkopuolelle, niin silloin voimme saada vastauksia äskeisiin kysymyksiin. Näyttäisi siltä, että taloudellisten etujärjestöjen ajamat asiat liittyisivät läheisesti toimeentulotekijöihin ja aatteellisten järjestöjen ajamat asiat yllyketeikijöihin. Jos sitäpaitsi vielä eri ihmiset ajavat näitä kahta tekijäryhmää, niin silloin asetelma ei pitäisikään olla "jompikumpi" vaan "molemmat". Toisia kiinnostavat toimeentulotekijät enemmän ja he voivat purkaa vaikuttamishaluaan etujärjestötoiminnassa. Toisia kiinnostavat yllyketeikijät, aatteelliset tekijät, ja he voivat vaikuttaa aatteellisissa yhteisöissä. Ristiriitoja syntyy silloin, kun tätä asetelmaa tuntematta yritetään aatteellisen yhteisön keinoin ajaa toimeentulotekijöitä tai etujärjestön keinoin aatteita. Esimerkiksi työmarkkinoilla ovat suurimmat vaikeudet — ammattiyhdistysliikkeen hajaannus — syntyneet nimenomaan silloin, kun poliittiset aatteet sekoittuvat etujärjestötoimintaan.

Herzbergin teorian paikkansapitävyyttä puolustuslaitoksen kantahenkilökunnan keskuudessa testasi allekirjoittanut laajan mielipidetutkimuksen yhteydessä. Tutkimus esimerkiksi osoittaa, että kysyttäessä myönteisimpiä puolustuslaitokseen liittyviä tekijöitä palveluksen osalta, niin tärkeimmiksi tekijöiksi tuli kaksi jokseenkin yhtä suurta ryhmää: varma työpaikka (36 % vastaajista) ja työmaanpuolustuksen hyväksi (27 %). Edel-

LENNÄTIN PUHELIN

Joulu- ja uudenvuodenaattona ovat lennätintoimipaikat avoimna rajoitetusti, paitsi Helsingin lennätinkonttori, joka on avoimna kautta vuorokauden. Olisi toivottavaa, että joulun ja uudenvuoden sähköviestit ruuhkan estämiseksi jätettäisiin lennätintoimipaikkoihin hyvissä ajoin ennen aattopäivää. Sähkösanoma voidaan sanella myös puhelimitse (021 tai vastaava numero) lennätintoimipaikkaan, josta se toimitetaan perille haluttuna arkipäivänä. Kotimaisen sähkösanoman hinta on 50 sanan ryhmältä tai sen osalta 3 mk, enintään 7 sanalta 1,40 mk.

Käsivälitteiset kaukopuhelut välitetään joulu- ja uudenvuodenaattona rajoituksesta klo 18 asti. Siitä lähtien seuraavaan aamuun klo 11 asti välitetään kotimaassa vain pika-, tilaus-, aika- ja salamapuheluja sekä Pohjoismaihin klo 8 asti pika- ja salamapuheluja. Muihin maihin suuntautuvassa puhelinliikenteessä ei ole rajoituksia samoin kuin ei automaattisessa puhelinliikenteessä.

Hyvää Joulua ja Uutta Vuotta

linen on Herzbergin luettelossa toimeentulotekijä ja jälkimmäinen on selvästi yllyketekijä. Varusmiehillä olivat samassa ryhmässä tärkeimmät tekijät koulutuksen hyöty siviilissä (17%) ja työ maanpuolustuksen hyväksi (17%) eli jälleen sama asetelma.

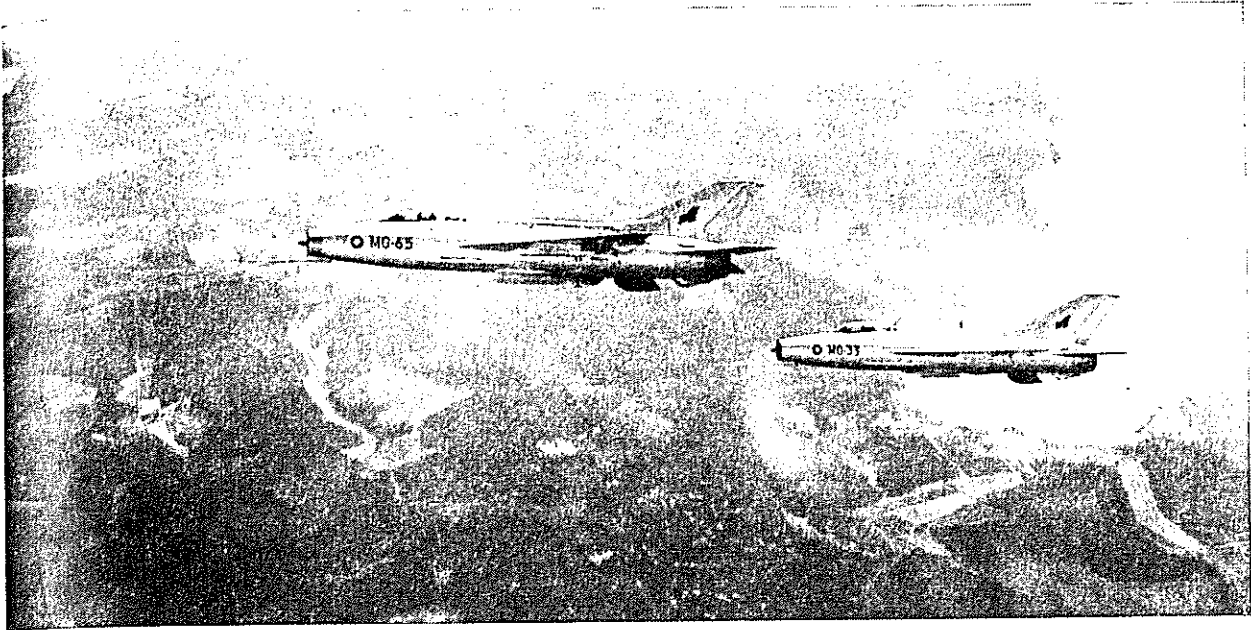
Leipä ja/tai aate

Ylioppilaskapinoiniin palatakseni näyttäisi siltä, että aatteellisuuden puolesta kapinoivat kuten myös myös pelkästään taloudellisia etuja ajavat unohtavat ihmisen motivaatioiden moninaisuuden: yksi tikittää leivän, toinen aatteen voimalla. Jos jompaakumpaa painotetaan liikaa, on toisen motivaation kannattajilla syytä tyytymättömyyteen. Demokratian henkeen kuuluu, että kansalaisille suodaan monia valinnan mahdollisuuksia. Jos joku haluaa elää leivän tavoittelemiseksi, suotakoon se hänelle, joku toinen saa tyydytyksensä aatteellisista asioista. Vaikeudet syntyvät silloin, kun kaikki yritetään saada ajamaan vain toista asiaa tai molempia ajetaan samanaikaisesti samoin keinoin.

**Hyvää
joulu
ja
onnellista
uutta
vuotta**

Ilmavoimien upseerikoulutus

Everstiluutnantti E Lindberg

I Yleistä

Sodankäyntivälineiden jatkuva kehitys on erityisesti ilmasodankäynnin alalla johtanut yhä monimutkaisempiin asejärjestelmiin vaalien käyttäjiltään erittäin suurta ammattitaitoa. Jotta tarvittava ammattitaito eri tehtävälloilla saavutettaisiin on koulutusjärjestelyjen kyettävä joustavasti mukautumaan ja kehittymään asejärjestelmien tarpeita vastaaviksi. Jos hävittäjälentokoneen hintaa pidettäisiin lentokaluston monimutkaisuuden mittana voidaan todeta, että II Maaailmansodan aikaisen hävittäjälentokoneen P-50 Mustang'in hinta oli n 0,5 mmk, ja nykyisen kehityksen huippua edustavan F-111 hinta on n 25 mmk. Monimutkaistuminen olisi näin ollen n 50 kertainen, mutta osa kustannuksien noususta on luonnollisesti pantava erikoismateriaalin tiliin.

Lentonopeuksien ja -korkeuksien kasvu on kaiken lisäksi vaatinut tehokkaat ilmavalvonta- ja johtamisjärjestelmät tietokoneineen ja runsaine viestiyhteyksineen sekä asettanut entistä suuremmat vaatimukset tukikohtien laitteille.

Seuraavassa pyrin pääpiirtein selvittämään ilmavoimemme nykyisen koulutusjärjestelmän ja lopuksi tarkastelemaan missä määrin upseerikoulutus ilmavoimissamme on voitu järjestää vastaamaan nykyajan vaatimuksia.

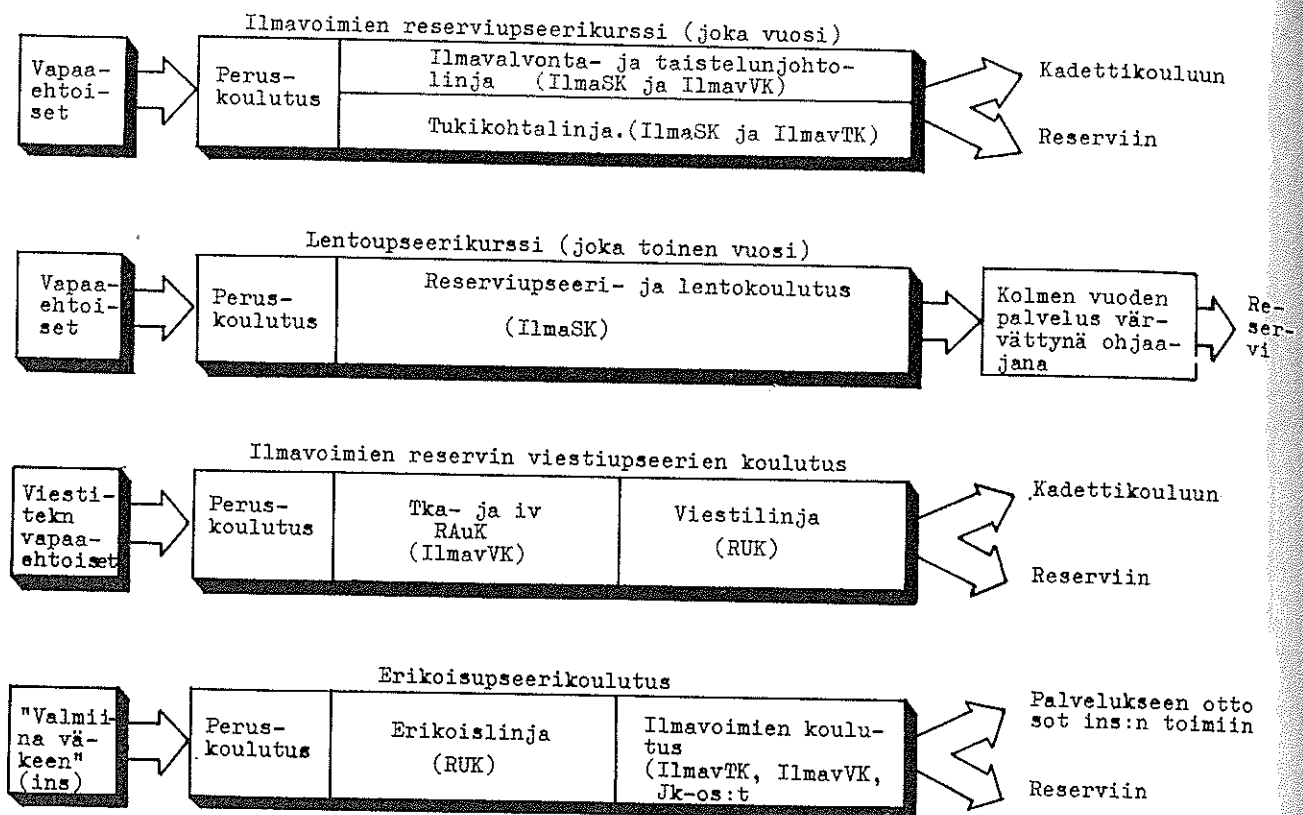
II Reserviupseerikoulutus

Suomen puolustuskyky perustuu, kuten tunnettua, sotatilanteessa pääosin reservistä muodostettuihin joukkoihin. Kaaderin suuruutta rajoittavat Pariisin rauhansopimuksen artiklat sekä maamme taloudelliset resurssit. Lisäksi voidaan todeta, että asevelvollisuusajka on reservinupseereiksi koulutettaville lailla määrätty 330 vuorokaudeksi.

Perinteelliseen tapaan koulutettiin ilmavoimissa aina vuoteen 1967 saakka reserviin lentoupseereita ja viestiupseereita. Koska jo kauan oli todettu, ettei kyseinen reservin koulutus vastannut eri tehtävällojen tarpeita ryhdyttiin itseasiassa sangen perusteellisiin koulutuksen uudelleenjärjestelyihin.

Pääasiallisimmat perustelut koulutuksen uudelleenjärjestelyyn olivat seuraavat:

1. Lentokoulutusta ei varusmiesaikana ehditty viedä riittävän pitkälle, jotta näin koulutetulla reservillä olisi ollut jotain taisteluarvoa ilmassa. Jatkolentokoulutus taistelukoneasteella tulisi viemään noin 2 vuotta. Näin ollen suurin osa kalliista lentotunneista menisi käytännöllisesti katsoen hukkaan.
2. Lentokoulutus vie niin suuren osan varusmiesajasta, ettei koulutusta muihin tehtäviin voida antaa riittävästi. Täten siis pätevyys maaorganisaation tehtäviinkin jää kyseenalaiseksi.

Kuva 1. Ilmavoimien nykyinen reserviupseerikoulutus linjajakoineen

3. Lentäjältä vaadittavien psyko-fysiologisten ominaisuuksien takia karsiutuu ilmavoimiin hakeutuvista suuri joukko tiedoiltaan ja taidoiltaan maaorganisaation tehtäviin erittäin hyvin soveltuvia. Esimerkiksi liiallisen pituuden takia.

Koulutusjärjestelyjen uusintaan oli näin ollen sangen vankat perusteet.

Nykyinen ilmavoimien reserviupseerikoulutus pyrkii kattamaan kaikki oleelliset tehtäväalat. Tähän on myös vaikuttanut erikoisupseerikoulutuksen järjestely, jossa pyritään käyttämään tehokkaasti hyväksi siviilissä hankittua koulutusta.

Kuvassa 1 on kaaviona esitetty ilmavoimiemme nykyinen reserviupseerikoulutus linjajakoineen. Lentokoulutusta annetaan varusmiesaikana joka toinen vuosi alkavalla Lentoupseerikurssilla (vuorottelee Lentoaliupseerikurssin kanssa). Edellytyksenä kursseille pääsyyn lentäjältä vaadittavien psykofysiologisten ominaisuuksien lisäksi on, että kurssille hyväksyttävä tekee kolmen vuoden sitoumuksen palvelulla värvättyä lentopseerina ilmavoimissa. Näin mahdollistetaan koulutuksen läpivienti taistelukoneasteelle. Koulutus tapahtuu varsinaisena kurssiaikana Ilmasotakoulussa Kauhavalla ja sen jälkeen eri lennostoissa.

Ilmavoimien reserviupseerikurssi pidetään Ilmasotakoulussa joka vuosi. Kurssin oppilaat valitaan vapaaehtoisista psyko-fysiologisten kokeiden perusteella. Osalta kurssin oppilaista vaaditaan lentäjäksi koulu-

tettavan ominaisuudet, koska nimenomaan tämän kurssin hyväksytysti suorittaneista valitaan oppilaat kadettikurssien ohjaajalinjalle. Varusmiesaikanaan eivät kurssin oppilaat saa lentokoulutusta, vaan heidät koulutetaan ilmavoimien maaorganisaation tehtäviin kurssin jakaantuessa kahteen linjaan.

Ilmavalvonta- ja taistelunjohtolinjan koulutuksen päämääränä on kouluttaa reserviupseereita tutkajoukkueiden johtajiksi sekä johtokeskusten ilmavalvontaupseereiksi. Linjan oppilaat suorittavat ilmavalvonta- ja tutka-aliupseerikurssin Ilmavoimien Viestikoulussa Tikkakoskella ja reserviupseeritutkinnon Ilmasotakoulussa Kauhavalla.

Tukikohtalinjan koulutuksen päämääränä on kouluttaa reserviupseereita lentokenttäkomppanian eri joukkueiden johtajien tehtäviin. Koulutus tapahtuu Ilmasotakoulussa ja Ilmavoimien Teknillisessä Koulussa Kauhavalla.

Ilmavoimien reservin viestiupseereiksi koulutettavat valitaan Ilmavoimien Viestikouluun palvelukseen astuneista ja siellä aliupseerikurssin suorittaneista oppilaista. Yleensä kahdesta saapumiserästä vuosittain. Reserviupseerikurssin he suorittavat Reserviupseerikoulussa Haminassa, jonka jälkeen heille annetaan jatkokoulutus ilmavoimien eri viestiupseerin tehtäviin Ilmavoimien Viestikoulussa ja lennostoissa.

Lento- ja sähköteknillisen alan johtotehtäviin koulutetaan reserviupseereita erikoisupseerikursseilla. Kurseille valitaan siviilissä loppututkinnon suorit-

taneita insinöörejä, jotka opintosuuntansa perusteella katsotaan parhaiten sopivan kyseisiin tehtäviin. Reserviupseerikoulussa suoritetun reserviupseeritutkinnon jälkeen heidät komennetaan Ilmavoimien Teknilliseen Kouluun, jossa annetaan kaikille yhteinen 5 viikon ilmavoimien taktillis-teknillinen koulutus. Lentoteknillisiin tehtäviin koulutetut jatkavat Ilmavoimien Teknillisessä koulussa vielä 5 viikon jakson ja sähköteknillisen alan miehet suorittavat vastavaan jakson Ilmavoimien Viestikoulussa. Kolmannen jakson aikana (n 13 viikkoa) annetaan kurssilaisille käytännön koulutusta Ilmavoimien Varikolla sekä eri joukko-osastoissa.

III Aktiiviupseerien koulutus

A. Peruskoulutus

Ilmavoimien kantahenkilökuntaan tulevat upseerit suorittavat aktiiviupseerin tutkintonsa kadettikursilla. Ensimmäinen vuosikurssi suoritetaan Kadettikoulussa yhdessä maavoimien kadettien kanssa, jonka jälkeen ilmalinjan kadetit siirtyvät 1½ vuoden ajaksi Ilmasotakouluun Kauhavalle. Ilmasotakoulussa annetaan heille ilmavoimien taktillisen ja teknillisen koulutuksen lisäksi lentokoneen ohjaajakoulutus. Lentokoulutus vastaa sotilaslentäjän tutkinnon vaatimuksia ja kurssin päättyessä myöntää ilmavoimien komentaja kurssin suorittaneille Suomen lentomerkin.

Ilmavoimiin tulevat viestiupseerit suorittavat aktiiviupseeritutkintonsa Kadettikoulussa yhdessä maavoimien viestikadettien kanssa. Ilmavoimiin valitut viestikadetit saavat ainoastaan osan aselajikaudesta koulutusta Ilmavoimien Viestikoulussa Tikkakoskella.

Suunnitelmien mukaan on tarkoitus jakaa Kadettikoulun ilmalinja kolmeen opintosuuntaan

- lentoupseerit
- ilmavalvonta- ja taistelunjohtoupseerit
- tukikohtoupseerit.

Ilmavalvonta- ja taistelunjohtoupseerien peruskoulutuksen ja ilmavoimien viestiupseerien peruskoulutuksen vaatimukset ovat hyvin lähellä toisiaan. On mahdollista, että tulevaisuudessa ilmavoimien viestiupseerit suorittavat aktiiviupseerin tutkintonsa ilmalinjalla.

Suunniteltu järjestely edellyttää kuitenkin huomattavaa upseerin virkojen lisäystä ja nykyisten virkojen uudelleen järjestelyä. Tehdyt esitykset eivät ole vielä tuoneet tuloksia, joten suunniteltuun ja välttämättömään koulutusjärjestelyyn ei ole voitu ryhtyä.

B. Upseerien jatkokoulutus

Nuoren, juuri aktiiviupseerin tutkintonsa suorittaneen luutnantin upseerinura alkaa ilmavoimissa lentoupseeripalveluksena hävittäjälentolaivueessa. Tämä kausi poikkeaa lentoupseerilla oleellisesti maavoimien upseeriuraan verrattaessa. Nuori lentoupseeri ei johda ketään eikä hänellä ole alaisia koulutettavanaan, vaan hän on käytännöllisesti katsoen edelleen lentoppilas. Ensimmäinen vuosi upseerinuralla kuluu pääasiassa henkilökohtaisen lentotaidon kehittämiseen harjoituslentokalustolla.

Nykyisin palvelevat kaikki lentoupseerit noin yhden vuoden ajan Satakunnan Lennoston Hävittäjälentolaivue 21:ssä, jonka voidaan katsoa olevan ensisijaisesti jatkolentokoulutuslaivue. Tämän vaiheen tarkoituksena on luoda yhtenäinen pohja siirtymiselle varsinaiseen taistelu- tai palveluskonekoulutukseen. Samalla todetaan myös kunkin lentoupseerin taipumukset seuraavaan koulutusvaiheeseen.

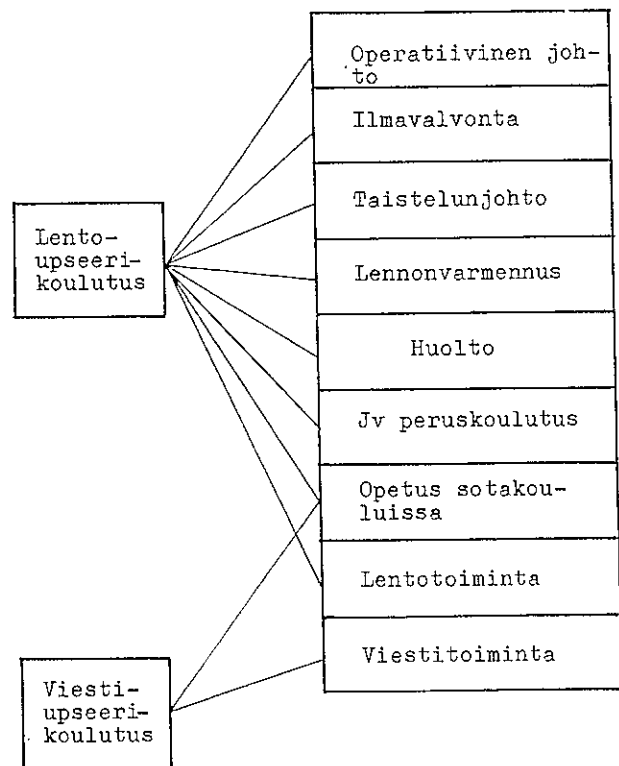
Toinenkin vuosi lentoupseerin uralla kuluu käytännöllisesti katsoen lento-oppilaana lentokaluston vain muuttuessa yhä vaativammaksi. Esteeksi tehokkaan lentokoulutuksen läpiviennille alkaa kuitenkin ilmaantua muita tehtäviä, joihin lentoupseereita joudutaan määräämään. Kaikki nuorten upseerien virat eivät riitä lentolaivueeseen. Tätä voidaan kutsua leikkillisesti vaiheeksi "toinen jalka laivueessa". On luonnollista, että sekä varsinainen tehtävä että lentokoulutus tästä kärsivät.

Varsinaiseen virkauraan vaikuttavina koulutus-tilaisuuksina suorittavat ilmavoimien upseerit kapteenin tutkinnon pääosin Ilmavoimien kapteenikursseilla, joita järjestetään lähes joka vuosi.

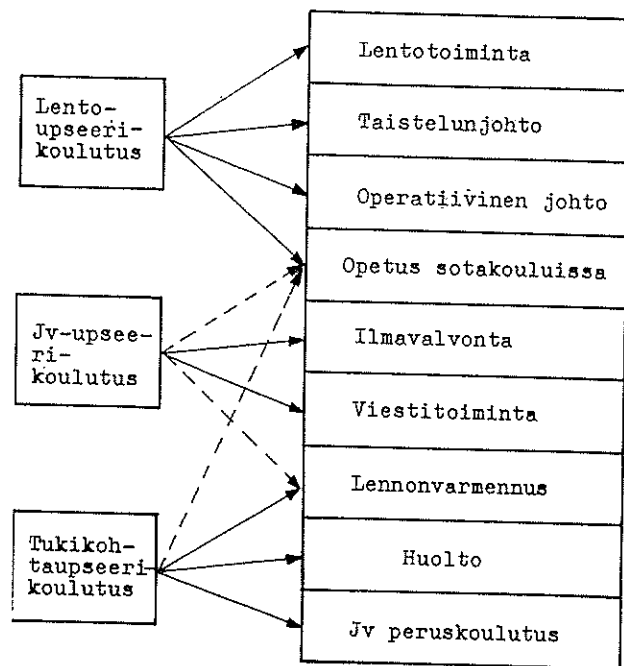
Esiupseeritutkinto suoritetaan Taistelukoulussa joko ilmasotalinjalla tai maasotalinjalla.

Yleisesikuntaupseerin tutkinto suoritetaan Sotakorkeakoulussa Ilmasotalinjalla. Tätä ylemmän asteen kurssit ja opetustilaisuudet ovat yhteiset kaikille puolustushaaroille.

Kuvassa 2 on esitetty ilmavoimien upseerien pääpiirteittäinen virkaura nykyisen virkajärjestelyn ja upseerikoulutuksen puitteissa.

Kuva 2. Ilmavoimien upseerien nykyinen jakautuminen eri tehtävälajoille

Kuva 3. Suunniteltu tehtävälajien jakautuminen uudelleenjärjestelyjen toteuduttua

Kuva 3 esittää vastaavaa silloin, kun aikaisemmin esille tuodut suunnitelmat aktiiviupseerien koulutuksen uudelleenjärjestelystä toteutetaan siihen liittyvine virkajärjestelyineen.

Erityisesti on korostettava, että myös kuvan 3 esittämän järjestelyn jälkeen on upseerikoulutus eri tehtävälajille aloitettava viimeistään kadettikurssivaiheessa ilmalingalla ja jatkokoulutus suoritettava ilmavoimien eri kursseilla. Vain näin on mahdollista omaksua ne ilmavoimien toiminnan erikoisolosuhteet ja tavat, jotka ovat välttämättömiä tehokkaan yhteistoiminnan aikaansaamiseksi ilmavoimien eri "aselajien" kesken.

IV/ Yhdistelmä

Olen edellä esittänyt pääpiirtein ilmavoimien ny-

kyisen upseerikoulutuksen järjestelyn ja suunnitelmia sen tehostamiseksi. Vastaavako esitetyt koulutusjärjestelyt uudistuksineen nykyajan vaatimuksia. Tähän voidaan vastata myönteisesti, jos ajatellaan teoreettisesti ottamatta huomioon käytännöllisen toteuttamisen asettamia esteitä, jotka ensisijaisesti ovat taloudellisia, mutta myös osittain puolustusvoimemme perinteellisiin asenteisiin perustuvia.

Ilmavoimissa on jo kauan tiedetty, että ilmavoimien taisteluvoima voi perustua vain hyvin koulutettuun kaaderiin ja jo rauhan aikana hankittuun kalustoon.

Koska taloudelliset resurssit vaikuttavat oleellisesti lentokalustosta irtisaataviin lentotunteihin, jotka suoraan vaikuttavat koulutettujen taistelulentäjien lukumäärään, ei lentokaluston nopea lisäyskään tuottullessaan taisteluvoiman kasvua ennen kuin niihin on lentäjät valmiiksi koulutettu. Harjoituslentokalustolla koulutuksensa saaneidenkin osalta voidaan tähän laskea kuluvan vajaa vuosi, vaikka koulutusta tehostetaan äärimmilleen. Kutakin kunnossaolevaa konetta kohden on oltava koulutettuna kolme ohjaajaa, jotta jatkuva hälytysvalmius taattaisiin ilman, että n 5-10 mmk hintainen hävittäjäkone menetetään vain ohjaajan erittäin rasittavassa lentovarusteissa suoritetun yli pitkän päivystyksen aiheuttaman väsymyksen takia.

Samoja vaikeuksia tuottaa taistelunjohtoa ja lennonvarmennusta tutkien kuvaputkien ja laskinlaitteiden monipuolisten säätimien ääressä suorittavien upseerien koulutus.

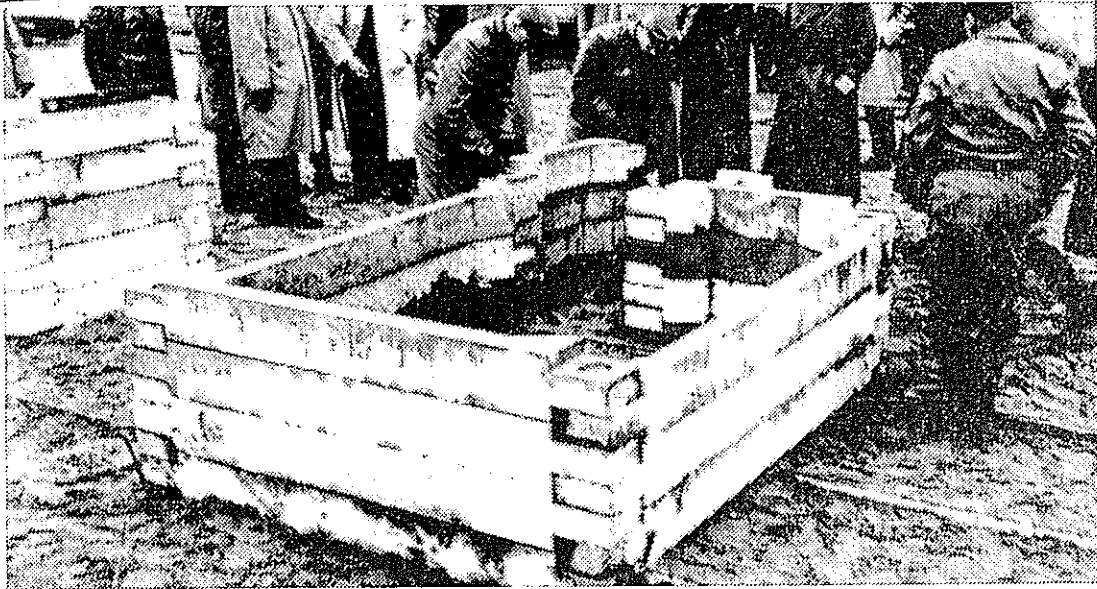
Kun kaikki tämä koskee myös mitä suurimmassa määrin teknillistä käyttöhenkilöstöä diplomi-insinööristä asentajaan, voidaan todeta, että reservihenkilöstön välitön vaikutus taisteluvalmiuden nopeaan kohottamiseen jää sängen pieneksi.

Ilmavoimien upseerivahvuus, samoin kuin pääpiirtein koko ilmavoimien vahvuus, on edelleen samalla tasolla kuin vuonna 1939, jolloin ilmavoimiin ei kuulunut ilmavalvonta- ja viestijoukkoja eikä lentokalusto ollut kovinkaan komplisoitua. Jätän lukijain päätettäväksi onko ilmapuolustuksemme tarpeet tulleet tässä mielessä riittävästi tyydytetyksi.

KIRJAPAINO
OFFSETPAINO
KIRJANSITOMO
SANOMALEHTI LÄNSI-SAVO

MIKKELI PUH. 12 025 sarja

KESTÄVÄT ELEMENTTIKORSUT MEILTÄ

Rajaville oy

BETONI- JA BETONITUOTETEHDAS
Oulu — Puh. 42 322 vaihde

NIILO LAUTTAMUS

11/14 mk

HAAVOITTUNEET LEIJONAT

SS-pataljoonan toipilaskomppania Grazin kaupungissa Itävallassa on Lauttamuksen uuden hurjan kirjan näyttämönä.

Gummerus

TEILLE, JONKA RAUTA ON MONESSA TULESSA

Jonka päässä on tuhat asiaa.

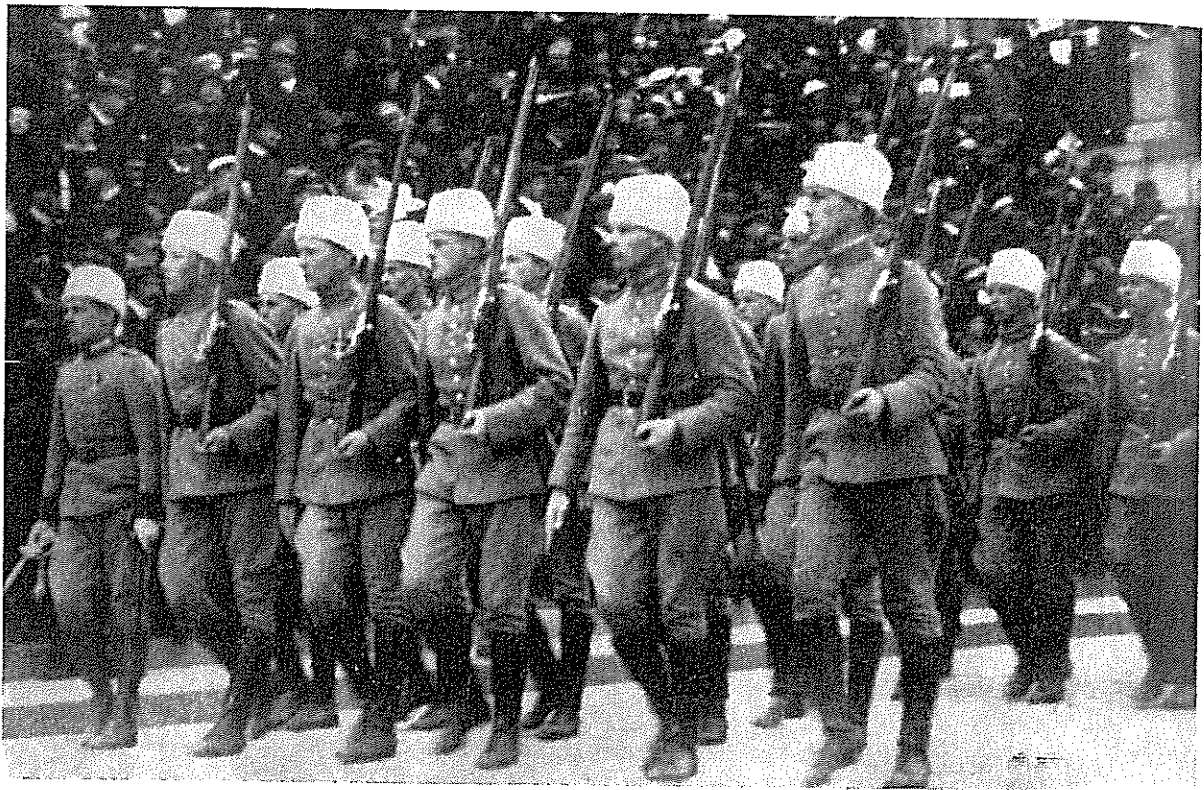
Joka hoidatte luottamustehtäviä, istutte komiteoissa,
Te, jolla on tukuttain tilapäistehtäviä.
Ottakaa avuksenne

AKATEEMINEN AJASTAIKA 1969

Se muistaa puolestanne

- päivärahat
- hotellikorvaukset eri maissa
- komitea- ja tilapäistehtävien minimipalkkiot
- työsopimuskaavakkeen mallin ja käytetyt lyhennykset
- ulkomaankaupan
- kansantuotteen
- kaikki ne suuret ja pienet asiat, jotka Teidän täytyy hallita
- postimerkit ja palkka-
taulukot

Tilakkaa kalenteri AKAVasta maksamalla mk 5,50 postisiirtotilille 16 684. Nämä tilaukset toimitetaan postitse kuluitta tilaajalle. Ajastaikaa saa myös hyvinvarustetuista kirjakaupoista.

1. kadettikurssi paraatissa Senaatin terilla v 1919

Ensimmäisen kurssin kadetit muistelevat

Itsenäisen Suomen kadettikoulutuksen alkamisesta tulee 25.1.1969 kuluneeksi 50 vuotta. Tämän kauden alkuvaiheiden muistiin palauttamiseksi on Kylkirauta pyytännyt 1.kurssin kadeteilta ajan oloja, henkeä ja pyrkiämyksiä kuvastavan kirjoituksen.

Vapausarmeijan upseeriston kokoonpano

Vapausarmeijan upseeriston pääosan ja rungon muodostivat jääkärit, jotka olivat saaneet koulutuksensa Saksassa ja lisäksi arvokasta sotakokemusta itärintamalla. Jääkäreitä oli kaikkiaan vajaat 1900 ja he palasivat kotimaahan eri aikoina marraskuusta 1917 alkaen. He toimivat sodan valmisteluvaiheissa opettajina eri sotakouluissa ja siirtyivät sitten perustettujen joukkojen mukana rintamille, missä he loivat itselleen kunniaakaan soturimaineen.

Vapausarmeijan toisen pääosan — lukumäärältään huomattavasti pienemmän — muodostivat Haminan Kadettikoulun käyneet upseerit. Vanhan Suomen sotaväen hajoittamisen jälkeen 1903 suurin osa heistä oli siirtynyt siviilitoimiin ja vaikutti eri aloilla yhteiskunnassa. Osa oli siirtynyt Venäjän armeijaan ja osallistunut ensimmäiseen maailmansotaan — jotkut myös Japanin sotaan. Nämä upseerit olivat jo saavuttaneet melkoisen iän, mutta he ilmoittautuivat mieslukuisasti armeijaamme — noin 140 osallistui sotaan.

Tavallaan oman ryhmänsä muodostivat ne upseerit, jotka olivat saaneet koulutuksensa Venäjän sotakouluissa ja myös osallistuneet maailmansotaan. Heidän lukumääränsä oli pieni.

Hyvin vahvaksi muodostui sen sijaan se upseeriryhmä, joka sodan aikana sai koulutuksensa eri sotakouluissamme. Näistä kouluista mainittakoon Vimpeilin, Lappajärven ja Vöyrin sotakoulut. Ne eivät olleet olleet varsinaisia upseerikouluja, mutta ryhmän- ja joukkueenjohtajia — jopa tulevia kompanianpäälliköitäkin — oli siellä saamassa ensimmäistä taistelukoulutustaan jääkärien johdolla. Moni näiden koulujen oppilaista sai myöhemmin upseeriylennyksen.

Ensimmäinen varsinainen upseerikoulumme oli Päämajan sotavärikkikoulu, joka jakaantui kahteen kurssiin, joista toinen toimi Vilppulassa ja toinen Mikkelissä. Näillä kursseilla oli noin 100 oppilasta ja kurssit kestivät 4—5 viikkoa.

Ylläoleva kuva olisi epätäydellinen, jos jättäisin mainitsematta ne ulkomaalaiset upseerit, jotka vapaaehtoisina astuivat armeijamme riveihin. Ennen mutta on mainittava ruotsalaiset vapaaehtoiset ja jääkärien saksalainen päällistö.

Ensimmäinen rauhanajan upseerikoulutus

Kun saksalaiset joukot olivat nousseet maihin ja täten lyhentäneet sodan loppuvaiheita, muuttuivat olosuhteet huomattavasti. Oli siirryttävä rauhan oloihin ja löydettävä suunta myös upseerikoulutukselle. Saksalaisilla upseereilla oli huomattava osuus tässä työssä. Kun 1. maailmansota päättyi Saksan häviöön, poistuivat saksalaiset joukot ja omien miesten — ennen kaikkea jääkärien — oli otettava työ kokonaisuudessaan käsiinsä. Tältä suomalais-saksalaiselta ajalta on mainittava seuraavat upseerikurssit:

Fahnenjunkerschule, joka toimi Haminassa saksalaisten johdolla. Oppilaita oli puolilensataa ja opetusta oli tarkoitus jatkaa Saksassa, mutta ajatus jäi toteuttamatta.

Viipurin Upseerikokelaskurssi, joka toimi Markovillassa saksalaisten ja jääkäriupseerien johdolla kahdeksi kurssiksi jakaantuneena:

— A-kurssi pitemmälle päässeille ja reserviupseeriyllennyksen saaneille kestäen 3 kuukautta,

— B-kurssi vähemmän kokeneille kestäen vastavasti 6 kuukautta. Oppilasmäärä oli tällä kurssilla huomattavasti suurempi kuin A-kurssilla ja kaikkiaan oppilaita oli noin 200.

Lappeenrannan Tykistökoulu, joka toimi saksalaisten ja jääkäriupseerien johdolla myös kaksikurssisena (A- ja B-osastot) ja joilla annettiin noin 100:lle oppilaalle tykistöupseerin perustiedot. Kurssiaika oli noin 3 kuukautta.

Näiden kurssien merkitys

Olen ollut oppilaina muutamia kuukausia eräässä tämän ajan upseerikoulussa, Markovillassa Viipurissa, ja siltä ajalta on kertynyt muistoja, jotka ovat seuranneet minua läpi elämän. Ennen kaikkea tahotoisin sanoa, että siellä ensimmäisen kerran opin arvostelemaan, paljonko mies kestää ja paljonko häneltä voidaan vaatia, kun rasitukset painavat entistä enemmän ravinnon ja ruuan puutteen takia. Palvelus oli kovaa — oli opittava kestämiään ja ymmärtämään saksalaisten ja jääkärien lujia otteita, ne olivat sen ajan sotilaskasvatuksen kantavimmat doktriinit.

Varsinainen koulutus oli nykyajan mittapuulla katsottuna alkeellista mutta asiallista, varsinkin käy-

tännöllisissä harjoituksissa. Teoreettisia tietoja oli luonnollisesti täydennettävä, jotakin omaa oli löydettävä, ja se tapahtui vasta itsenäisen Suomen kadettikoulun tultua perustetuksi.

Yhteenvetona tämän ajan upseerikursseista sanoisin, että ne muodostivat välttämättömän ja arvokkaan renkaan upseerikoulutuksemme kehityksessä alkeellisista oloista tämän päivän tasoa kohti.

Suomen Kadettikoulu perustetaan

Haminan Fahnenjunkerschulen yllättävällä päätymisellä joulukuussa 1918 oli ratkaiseva merkitys tulevalle aktiiviupseerikoulutukselle. Armeija-esikunta ryhtyi kiireellisesti suunnittelemaan upseerikoulun perustamista. Suunnitelmat toteutettiin sotakoulujen tarkastajan, kenraalimajuri Hannes Ignatiuksen tarmokkaalla johdolla niin nopeasti, että jo 25.1.1919 Suomen Kadettikoulu aloitti toimintansa. Junkkareille annettiin etuoikeus päästä oppilaksi ja niin 32 junkkaria siirtyi kadettikouluun muodostaen ensimmäisen kadettikurssin kantajoukon.

Jälkeenpäin ajatellen on kiitettävä kohtaloa siitä, että junkkarien Saksassa tapahtuva koulutus raukesi. Oma kansallinen upseerikoulutuksemme olisi huomattavassa määrin jäänyt kehittymättä.

Erik Ulfsson
kadetti n:o 22

1. kadettikurssin opettajisto

Kirjava-asuisiin, sotilasmallia tavoitteleviin pukuihin oli pukeutunut se nuorukaisjoukko, joka 25.1.1919 järjestyi Suomen Kadettikouluksi sisustettuun, nykyiseen Eläintieteelliseen museoon Arkadiankatu 7. Eihän silloin vielä ollut vahvistettu sotilavirkapukuja. Haminasta saapuneiden 32 junkkarin lisäksi oli kadeteiksi hyväksytty 26 muuta kokeilasta, joista noin puolet markovillalaisia, neljännes Lappeenrannan tykistökoululaisia ja neljännes Vöyrin koululaisia. Suurin osa oppilaita omasi aliupseeriarvon, muutamat kuuluivat miehistöön, mutta kaikilla oli rinnassaan sodassa saamiensa kunniamerkkien nauhoja. Joukossa oli myös 7 jo upseerin arvoon noussutta. He olivat saaneet sen joko sodassa osoitetun urheuden ja neuvokkuuden perusteella (kuten M R Gröning) tahi lyhyillä upseerikursseilla. He muodostivat sen valiojoukon, joka kadeteiksi alistuen tahtoi omaksua myöskin upseeriarvoaan vastaavat tiedot.

Sotakoulujen tarkastajan, kenraalimajuri Hannes Ignatiuksen avajaispuheesta kerrottakoon majuri Leo Franckin julkaiseman kirjan "Första Kadettkursen" mukaan seuraavaa: "Meitä herroiksi kadeteiksi nimittäen sanoi hän kunnioituksella tunnustavansa meidän kaikkien, nuoruudestamme huoli-

matta, jo ottaneen osaa sotaan. Osa oli osallistunut toivottomilta tunteisista taisteluihin etelä-Suomessa, osa oli saanut olla mukana voitokkaassa etenemisessä Pohjanmaalta tai Karjalasta käsin, mutta kaikilla oli ollut kuolema silmiensä edessä ja kaikki olivat nähneet raunioituneita kaupunkeja, kyliä ja taloja, havainneet tovereidensa kaatuvan ja haavoittuvan, sekä olleet hengen vaarassa. Hän toivoi, että vanhan Haminan Kadettikoulun kunniakkaat periaatteet jatkuisivat tässä uudessa kadettikoulussa ja että ennen kaikkea kadettien kesken syntyisi hyvä toverihenki. Hän toivoi, että kadeteista tulisi suuria, eteviä persoonallisuuksia, joiden nimet kirjoitettaisiin Suomen historiaan. Mutta kaikkein ensimmäisenä päämääränä tuli olla Suomen armeijan kehittäminen erinomaiseksi voimaksi, aina valmiiksi puolustamaan isänmaan kunniaa ja vapautta.”

Suomen Kadettikoulun opettajiksi hankittiin korkeimman upseerikoulutuksen saaneet, armeijan etevimmät upseerit ja muut asiantuntijat. Monen heistä oli opettajatoimensa ohessa hoidettava tärkeätä päävirkaansa. Sentähden määräytyi Helsinki kadettikoulun sijoituspaikaksi.

Ensimmäisenä heistä mainittakoon sotahistorian opettaja, sotakoulujen tarkastaja, kenrm Hannes Ignatius, syntynyt v 1871, ollen siis silloin 48-vuotias. Hän oli ollut Haminan kadetti (N:o 1312) ja suorittanut sotilasakatemia Pietarissa. Sotilaskomitean jäsenenä hän oli tehnyt itsenäisyytemme hyväksi hyvin paljon, kuten v 1927 ilmestyneestä kirjasta ”Sortovuosista itsenäisyyteen” käy ilmi. Vapausodassa hän oli päämajoitustemestarina. Kenrm Ignatius oli kadettikoulun sielu ja henki toimien tarkkakaasti sen ”ylijohtajana”. Hän oli myöskin hyvä sotahistorian opettaja. Merkille pantavia olivat hänen valmistellut ja havainnollisesti esitetyt ja strategian periaatteita selventävät oppituntinsa. Hän sai kadetit innostumaan oppiaineeseensa.

Toinen etevä opettaja oli taktiikan taitaja, I. maailmansodassa mainetta saanut ja mm Englannin Victoria-ristillä palkittu kenrm Paul von Gerich, silloin 46-vuotias, entinen Haminan kadetti (N:o 1412) ja sota- sekä intendentuuriakatemia suorittanut.

Oltuaan yhtämittä kolme vuotta taistelukentällä ja ylettyään Venäjän armeijassa eri arvoasteissa, kenrm v Gerich matkusti Suomeen saavuttuaan syksyllä 1917 Pohjanmaalle suojeluskuntia muodostamaan ja perusti siellä parin jääkärin kanssa Vöyrin sotakoulun. Hänellä oli huumorin höystämässä opetuksessaan käytettävissään loputon määrä elettyjä esimerkkejä taistelutoiminnan eri vaiheista. Hän elävöitti opetustaan kyselyillä ja keskusteluilla aivan kuin nykyään Amerikan korkeakouluissa tehdään. Voitaneen otaksua hänen oma-aloitteisuuteen tähtävällä opetuksellaan vaikuttaneen osaltaan siihen, että esim I. kurssin kadeteista H O v Essen, E Laaksonen ja V Nordgren kehittyi aikanaan Mannerheim-ristin ritareita. Kenrm v Gerich oli myös sotilaskirjallisuutemme uranuurtaja kirjoittaen

mm taktiikan oppikirjan. Hän sai 60-vuotispäivänään kenraaliluutnantin arvon ja merkittiin RUK:n kirjoihin sotilaskoulutuksemme alulle panijana.

Sotilashallinnon opettajana oli samaten entinen Haminan kadetti (N:o 1316) ja sota-akatemia käynyt kenrm K E Berg, silloin 50-vuotias ja joka oli vapaussodassa toiminut yleisesikunnan päällikkönä. Hänen oppiaineensa oli vaikea, sillä silloinhan meillä vasta luotiin sotilashallintoa. Sentähden oli sotilashallinnon opetus pakostakin teoreettista. Bergin tultua elokuussa sotaministeriksi oli hänen luovuttava opetustoimestaan. Hänen tilalleen tuli sota-akatemia käynyt ev H H Brummer, joka oli tehtävänsä ryhtyessään 44-vuotias. Hän opetti järjestelyn alaisena olevaa rauhanajan huoltopalvelusta. Kenttäoloissa tapahtuvaa huoltopalvelusta ei vielä oltu suunniteltukaan. Sodanaikaisen huoltopalvelun loi silloin vasta kadettina ollut A A Paasonen käytyään sitä ennen Ranskan Sotakorkeakoulun.

Aseopin opettajana oli sittemmin maailmanmaineen saavuttanut, opettajakunnan nuorimpiin kuuluva, silloin vasta 36-vuotias ev Vilho Petter Nenonen (Haminan kadetti N:o 1493). Hän oli jo vapaussodassa alkanut tykistön järjestelyn ja koulutuksen. Hänen ballistiikan alkeita käsittelevät luentonsa olivat vaikeudestaan huolimatta kaikille perustaa luovia ja siten hän antoi alkuopetuksen tuleville apulaisilleen. Näistä mainittakoon hänen monivuotinen esikuntapäällikkönsä ja apulaisensa ev Erik Ulfsson.

VARSINAIS-SUOMEN OSUUSYHTEISÖT

Lisäksi on mainittava ev Georg Lucander, joka komensi 23 patteristoa niiden tulellaan tyrehdyttäessä v 1944 Ihantalassa vihollisen etelä-Suomen miehitystä tavoitteenaan pitäneen joukkoyhtymän. Samaten oli heidän joukossaan Aunuksen taisteluissa v 1941—1944 VI AK:n tykistökomentajana ollut eversti Bror Kraemer.

Sotalakeja opetti 34-vuotias evl, varatuomari Onni F Hämäläinen, josta myös v 1921 tuli sotaministeri. Topografian opettajana oli Haminan kadetti (N:o 1304) ja sota-akatemian suorittanut ev Sixtus Hjelmmann, joka oli hyväluontoinen, tunnollinen opettaja ja josta tuli vv 1920—25 Kadettikoulun johtaja, kenraalimajuri ja Kadettikunnan kunniajäsen. Hänen apulaisenaan Pääskylahden kartanpiirustusharjoituksissa sekä koulun venäjän kielen opettajana oli Haminan kadetti, maj T V W Späre (N:o 1443). Miinanheittokoulutuksen johtajana oli kapt Gustaf Rehbinder, joka erikoisesti pyrki kehittämään kadettien koulutustaitoa tehden siten poikkeuksen muista opettajista.

Opettajina olleita jääkäriupseereita lueltaessa on ensimmäisenä mainittava pioneeriopin opettaja jääkmaj E F Hanell, josta myöhemmin tuli kenraaliluutnantti. Hänen intensiivinen opetuksensa sekä opitunneilla että Pääskylahden kesäleirin pioneeri-harjoituksissa oli sekä mielenkiintoista että muistiinpainuvaa. Hippologian, hevosopin, opettajana oli ellääkevl, jääkkapt Juho S Talvitie, josta myöhemmin tuli armeijan ylieläinlääkäri. Ratsastusta ja tallipalvelua opasti vanha ltn Matti Koski.

Viestivälineistöä opetti Tiedonantojoukkojen komentaja jääkmaj, sittemmin evl E A A Heimbürger. Toisena aseopin opettajana oli diplins, jääkevl Lauri Malmberg, joka silloin oli rykmentin komentaja, mutta josta myöhemmin tuli Suojeluskuntien päällikkö ja kenraaliluutnantti. Matematiikkaa opetti siviili, tohtori H V Lunelund ja kirjanpitoa evl Svendelin. Panssarivaunuja esitteli jääkltn Harry Wihtol. Voimistelua ja miekkailua opetti reservin vänrikki, myöhemmin evl K E Saastamoinen, joka toimi samalla koulun adjutanttina.

Komppanianpäällikkö ja harjoitusupseerit olivat kaikki jääkäriupseereja. Kadettikomppanian päällikkönä oli kapt, v 1942 kenraalimajuriksi ylennetty Väinö Henrik Palojarvi, varapäällikkönä kapt, v 1940 everstin arvoon noussut Martin Rafael Berg. Muita harjoitusupseereita olivat kapt, v:sta 1940 ev Lahja Aalto, ltn, v:sta 1942 evl Armas Ahlroth (Arajuuri), ratsumest, v:sta 1942 evl A W Falkenberg, intendentti, ltn, v:sta 1928 maj Onni Kaukoranta, ltn, ensimmäinen Mannerheim-ristin ritarimme ja v 1941 kenraalimajuriksi ylennetty Ernst Ruben Lagus, ltn, v:sta 1940 ev Ilmari Relander, ltn, v:sta 1940 evl Hugo Turunen ja ltn, maisteri O J Somppi.

Sotakoulujen tarkastajan kaikkiin asioihin ulottuvan määräysvallan takia joutui Kadettikoulun johtaja jossakin määrin varjoon. Olihan tosin niin, että armeijan ollessa vasta järjestelyvaiheessa tarvittiin

1. kurssin kadetteja

nykyään pieniltäkin tuntuissa asioissa, kuten esim pukuasiassa, korkeinta vaikutusvaltaa. Mutta ei voida kieltää, että sotakoulujen tarkastaja puuttui liikaa myös Kadettikoulun sisäisiin asioihin pitäen koulua kuin omanaan. Siten hän tosin sai asiat luistamaan nopeasti ja parhain päin. Sotakoulujen tarkastajan viran tultua lakkauteksi kurssin päätyttyä piti kenr Ignatius meille Alppilassa jäähyväiskutsut ja lahjoitti huomattavan summan edistämään kadettiupseerien henkistä kehitystä. Tästä perustettiin 1950 "Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiö".

Kadettikoulun johtajina oli kurssimme aikana ensin kenrm Viktor Rafael Schauman, synt 1860, Haminan kadetti N:o 1136. Hän oli hyvä, isällinen kasvattaja, joka arvovallallaan antoi koko koululle kuin turvallisuuden tunteen. Kadettikoulun 15-vuotispäivänä 1934 hänet valittiin Kadettikunnan kunniajäseneksi. Hänen jälkeensä tuli koulun johtajaksi kenrm Alfred Lucander, synt 1862, hänkin Haminan kadetti (N:o 1149). Hän oli ollut Haminan Kadettikoulun harjoitusupseerina Mannerheimin ollessa kadettina. Vanhan Suomen sotaväessä hän palveli Suomen Rakuunarykmentissä ratsumestarina eroten v 1902 kenraalikuvernööriin kehotuksesta. Tämän jälkeen hän mm 1905—11 oli Viipurin poliisimestarina. Hän oli sotakoulujen tarkastajan kansliapäällikkönä tullessaan Kadettikoulun johtajaksi 10. 9. 1919 eroten palveluksesta v 1920. Hänet kutsuttiin Kadettikunnan kunniajäseneksi v 1924.

1. kurssin kadetti, kenrm G Ehrnroth kuvaa heitä seuraavasti: "He olivat herroja, arvokkaita ja rauhallisia. He suhtautuivat periaatteellisen ystävällisesti alaisiinsa ja heidän henkilökohtainen huolenpitonsa meistä oli kaikessa havaittavissa. He edustivat sitä isällistä, humanista, sotilaan kunniaa korkealla pitävää piirrettä, mikä oli havaittavissa Suomen vanhassa ruotuväessä."

Kadettikoulun yleinen järjestely muistutti monessa suhteessa sotakouluissa yleensä vallitsevia periaatteita. Sekä vanhan kadettikoulun että Ruotsin

Karlbergin upseerikoulun opetusohjelmia ja menetelmiä lienee käytetty esikuvina. Vaikka sekä muo-
dollinen koulutus että taisteluharjoitukset (lauantai-
sin) kuuluivat jokapäiväiseen ohjelmaan, jäivät ne
sittenkin jossain määrin toisarvoiseen asemaan. Sii-
sen vaikutti se, että käytännöllisesti katsoen oli
kaikilla 1. kurssin kadeteilla sodassa saatua taistelu-,
jopa taistelunjohtajakokemusta. Sitä olivat vielä
lisänneet ajan pätevimmät saksalaisen Itämeren
divisioonan upseerit sekä jääkäriupseerit 3-kuukau-
tiisilla Junkkari- Markovillan tykistö- tms kurseilla.

Kadettiaika antoi meille, ensimmäisen kurssin
kadeteille, tavattoman paljon. Saavutettu itsenäisyys
oli vahvistanut isänmaallisen ajatustapamme —
kiinnostus nuorta armeijaamme kohtaan oli yleinen
— se perustui vapaussodan raskaisiin kokemuksiin.
Sinä aikana tunsivat omistensa ja koko kansan kunnioit-
tavan tuen. Omaksumamme yhteinen ajatustapa sitoi
meidät ensimmäiset kadetit yhteen ja loi toveruuden,
joka murtumattomana on kestänyt läpi elämämme.
Se on omalta osaltaan tukenut monia meitä vastuun-
alaisissa tehtävissä molemmissa sodissamme.

1. kurssin kadetti Kadettikoulun johtajana

Suomen kadettikoulun alkuaajoista kerrottaessa ei
voi olla esiintuomatta sitä ilon, kuin saavutetun pää-
määrän tunnetta, mikä v 1945 valtasi 1. kurssin
kadettiupseerit heidän kuullessaan kaikkien pitämän
kurssitoverin, kenrm Yrjö Valkaman tulleen nimite-
tyksi Kadettikoulun johtajaksi. Oli kestänyt 36
vuotta ennenkuin ensimmäinen kadettiupseeri nimi-
tettiin siihen virkaan.

Yrjö Valkaman yhdistystoiminta alkoi jo Kadetti-
koulun päättäjäsissä hänen ehdottaessaan Kadetti-
kunnan perustamisen. Hänen upseeriuransa moni-
puolisuudesta mainittakoon tässä vain osallistumiset
laki- ja ohjesääntötyöhön, olympiakisojen valtuus-
kuntaan, toiminta v 1952 kisojen urheilujohtajana
ja lukuisat urheilukomennukset Prahaan, Saksaan,
Italiaan ja Ruotsiin. Viran ulkopuolella hän kuului
Suomen Uimaliiton, SVUL:n ja tietenkin Kadetti-
kunnan sekä Upseeriliiton hallituksiin. Humanisuus
ja toveruus ovat hänen päähyveensä.

Kenraalimajuri Valkaman sodanaikaisista ansioista
mainittakoon taisteluosasto "Tiikerin" komentaminen
talvisodassa. Jatkosodan pääosan hän oli JR 57
komentajana ja ratkaisuvaiheessa v 1944 hänen
kykyään tarvittiin Kannaksen Armeijan esikunta-
päällikkönä.

Voimme olla varmoja siitä, että Yrjö Valkama
ennähti tehdä 5-vuotiskaudellaan Kadettikoulun joh-
tajana paljon kadettikoulun kehittämiseksi. 1. kadet-
tikurssi toivottaa kurssinsa alkamisen 50-vuotismer-
keissä Suomen kadettikoulutukselle jatkuvaa menes-
tystä.

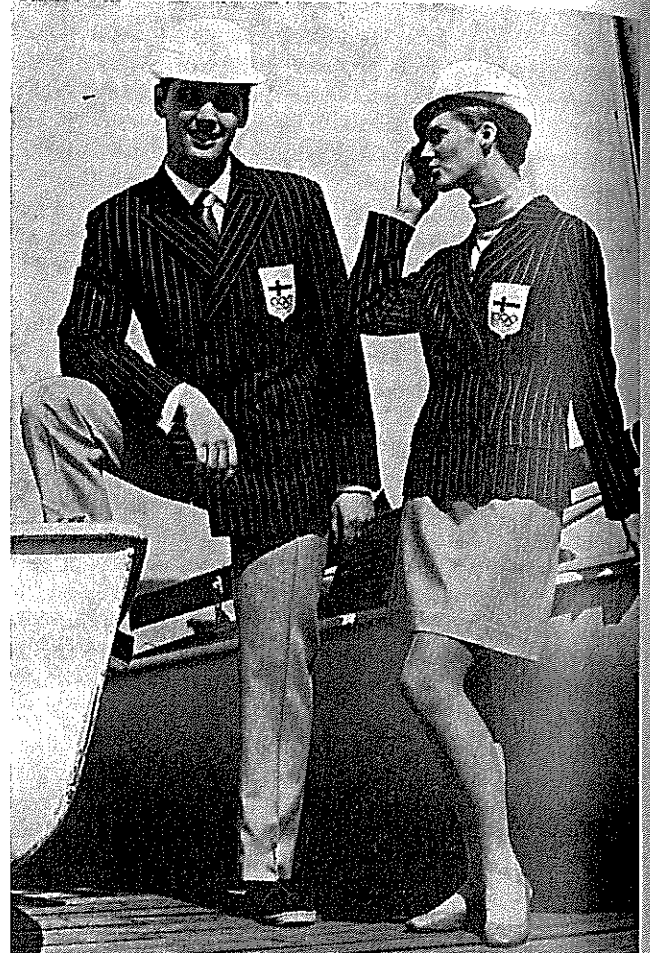
Lauri Hanén
kadetti n:o 4

MEXICO CITY

Kankaat ovat erikoisesti
olympia-asua varten suun-
nitellut ja valmistanut

villakunta
hyvin valittu

Leijona
PUKIJEN KUNINGAS

SUOMEN
URHEILUVÄEN
HOVIHANKKIJA
YHTYNEET PUKUTEHTAAT OY

Leijona pukimia kautta maan:

SOKOS-TAVARATALOT
LEIJONA-PUKIMOT
SOK-OSUUSKAUPAT

Keski-Suomen kadettiipiiri

(Kyllkirauta haastatteli Keski-Suomen kadettiipiirin puheenjohtajaa evl E V Järvilehtoa)

1. Piirin alue ja jäsenistö

Kadettiipiirin alue on melkoisen laaja käsittäen Keski-Suomen hallinnollisen läänin, johon kuuluvat sotilaallisessa aluejaossa Jyväskylän ja Suolahden sotilaspiirit. Alue on siis noin puolet Sisä-Suomen sotilasläänin alueesta.

Kadettiipiiriin kuuluu 100 jäsentä, joista evp-upseereita on 20 eli 20 %. Aktiivipalveluksessa olevat jäsenet jakaantuvat siten, että kenraaleita on 1, everstejä ja everstiluutnantteja 9, majureita 15, kapteeneja 20 ja ylipseereita 36. Evp-upseerit ovat sijoittuneet pääosin liike-elämän ja teollisuuden palvelukseen sekä erilaisiin järjestötehtäviin. Jäsenistön pääosa, n 80 % asuu Jyväskylässä ja sen läheisyydessä. Palveluksessa olevasta jäsenistöstä toimii suurin osa Luonetjärven varuskunnassa. Niinpä yksinomaan tänne sijoitetuissa ilmavoimien joukko-osastoissa palvelee 47 % koko piirin jäsenmäärästä. Evp-upseerit puolestaan sijoittuvat yli 50 prosenttisesti Jyväskylään. Näin ollen on luonnollista, että piirin toiminnalliseksi keskuksiksi on muodostunut Jyväskylän—Luonetjärven alue.

2. Piirin toiminnasta

Keski-Suomen kadettiipiirin jäsenistö osallistuu tavalla tai toisella varsin monitahoiseen ja laajan toimintakentän omaavaan järjestö- ja yhdistystoimintaan, jonka piiriin voidaan lukea yli 20 erilaista seuraa ja yhdistystä. Mm Tikkakoskella kuuluu upseereita UL:n alaosaston, Kadettiipiirin, Upseerikerhon ja UAY:n alaosaston lisäksi mm varuskunnan urheiluseuraan. Urheiluseura Tikkaan ja AK:n autokerhoon. Myös partiolippukunta Pilven Pojissa on upseeri johdotehtävissä. Lisäksi on monia muita yhdistyksiä kuten erilaiset killat, Lions- ja Rotary-klubit, Keski-Suomen Ampujat jne, joissa upseerit toimivat keskeisissä tehtävissä. Edellä olevan perusteella on selvää, että upseerien oma järjestötoiminta ei ole kovinkaan aktiivista. Toiminnan rationalisoimiseksi onkin Keski-Suomessa pidetty tarkoituksenmukaisena liittää Upseeriliiton alaosaston ja Kadettiipiirin toiminta toisiinsa mm valitsemalla niille yhteiset toimihenkilöt. Mainittavimpana tilaisuutena on kuluneena vuonna ollut Luonetjärven Upseerikerhossa vietetty Kadettikunnan vuosipäivän iltajuhla, johon osallistui

n 20 upseeria rouvineen. Ohjelma oli pyritty laatimaan kadettikoulutuksen muistoja verestäväksi. Ohjelmassa oli mm ikäpresidentin päiväkäsky ja puhe naisille. Vuosipäivän viettoon liittyi myös seppeleenlasku kaatuneitten lentäjien muistomerkillä Luonetjärvellä. Piirin jäseniä on informoitu tarvittaessa. Merkkipäiviä viettäviä jäseniä on myöskin muistettu. Pyrkimyksenä on ollut saada erityisesti evp-jäseniä mukaan, joskin tietysti toiminnan voimakas keskittyminen Luonetjärven varuskuntaan on aiheuttanut tässä suhteessa tiettyjä, lähinnä pitkistä matkoista johtuvia vaikeuksia.

3. Toimintaan vaikuttavista tekijöistä

Piirin toimintaan eniten vaikuttavana tekijänä voidaan edellä mainitun järjestötoiminnan runsauden ohella pitää piirin alueen laajuutta. Jäsenistön sijoittumisen perusteella on alueella neljä toisistaan melko etäällä olevaa toiminnallista keskusta. Ne ovat Luonetjärvi, Jyväskylä, Keuruu ja Äänekoski. Toiminta on pyritty yhdistämään valitsemalla piiritoimikuntaan edustajat kultakin alueelta. Tästä huolimatta on koko jäsenistön kokoavan toiminnan järjestäminen vaikeata. Edellä mainittua runsasta järjestötoimintaa ei kuitenkaan kokonaisuuden kannalta voida pitää haittaavana, sillä hoitavathan siihen osallistuvat upseerit tehokkaalla tavalla sekä upseeriston että koko puolustusvoimien suhdetoimintaa siviilimaailman parissa. Tässä mielessä tarjoaa Keski-Suomen alue upseerille mitä kiitollisimman työkentän, sillä siellä on yleisesti ottaen vallitsevana maanpuolustustietoutta haluava henki.

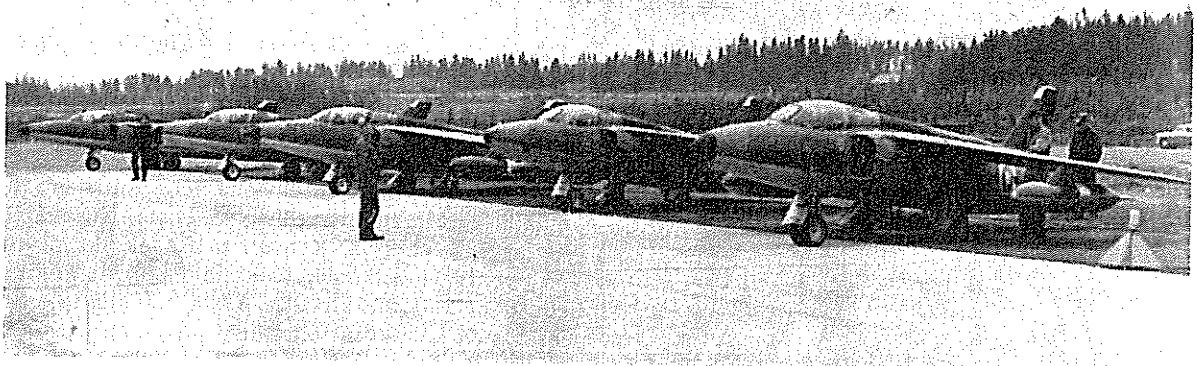
Upseerien suuri vaihtuvuus (mm kuluvana vuonna on syyskuun alkuun mennessä siirtynyt piiristä pois 16 upseeria) aiheuttaa sen, etteivät erittäin upseerien osalta piirikortit ehdi edes käydä piirissä. Tästä aiheutuu epäselvyyksiä jäsenmaksutilanteessa.

4. Aatteellisen toiminnan merkityksestä

Aatteellisen työn aktivointi on nykyisin tarpeen ja ilmeisesti jo tapahtumassakin. Erityisesti henkisen maanpuolustuksen päämäärät maanpuolustuksen kokonaisuudessa alkavat selvitä. Nämä päämäärät on kuitenkin levitettävä koko kansan keskuuteen. Vaikka

vastuu maanpuolustusajattelun kehittämisestä kuuluu luonnollisesti enemmän virallisille elimille kuin upseerijärjestöille, upseerien on aina katsottu symbolisoivan maanpuolustusta ja olevan näin ollen vastuullisia myös maanpuolustuksen henkisen perustan vahvistamisesta sekä ymmärrettäväksi ja hyväksytyksi tekemisestä. *Tässä mielessä on omista ympyröistä päästävä ulos!* Eräs tapa on osallistua aktiivisesti myös ulkopuoliseen järjestötoimintaan ja niiden puitteissa tapahtuvaan maanpuolustusta koskevaan keskusteluun, eikä suinkaan altavastaaajana, kuten tehtävä usein nähdään, vaan tasavertaisena keskustelijana ja vain maanpuolustuksen erään sektorin edustajana. Tässä tarvitsevat upseerit järjestöjensä aatteellista tukea sekä asiallista informointia. Henkisen maanpuolustuksen alueelta on varmasti löydettävissä myös selvät aatteelliset päämäärät, joihin pyrkiminen aktivoittaa upseerijärjestöjen aatteellista toimintaa. Perinteitten säilyttäminen voimaa antavana taustatekijänä on tarpeen, mutta yksinomaan perinteitten säilyttämistä varten ei ole mielekästä ylläpitää järjestöä. Tavoitteet on määriteltävä tulevaisuutta silmälläpitäen. Toiminnan päämäärä onkin helposti löydettävissä *kokonaismaanpuolustuksesta*.

Keski-Suomen varuskunnista

Gnat-koneitten rivistö Hämeen lennostossa HävLLv 21:ssä.

Luonetjärven varuskunta

Perinteelliseen ilmavoimien varuskuntaan Luonetjärvelle ovat Hämeen-Lennoston ja Ilmavoimien Viestikoulun (vuoteen 1966 asti Ilmavoimien Viestipataljoona) rinnalle viime vuosien kuluessa ilmestyneet kenttäharmaata edustavat Sisä-Suomen Sotilasläänin Esikunta (v 1966), Keskussääsese (v 1963) ja Viestikoeasema/Viestikoelaitos (v 1963).

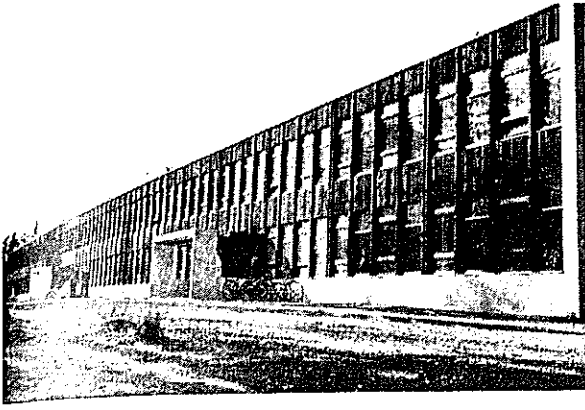
Sotilasläänin esikunta sijaitsee toistaiseksi vielä tilapäisissä tiloissa IlmavVK:n kasarmirakennuksessa. Pääosa varuskunnan kantahenkilökunnasta asuu nykyaikaisissa kerros- ja rivitaloissa Luonetjärven hiekkarannan tuntumassa. Myöskin varusmiesten koulutus- ja asuinrakennukset ovat pääosin viime vuosina rakennettuja. Ympäröivät kangasmaastot tarjoavat monia sekä koulutus- että virkistysmahdollisuuksia. N 20 km:n etäisyys Jyväskylään ei ole muodostunut

voittamattomaksi esteeksi, sillä tarjoaahan kaupunki monia korkeatasoisia mahdollisuuksia henkisillekin harrastuksille, jopa opiskeluun yliopistossa.

Keuruun varuskunta

Keuruun varuskunnan rakennustyöt aloitettiin joulukuussa v 1963. Keski-Suomen Pioneeripataljoona perustettiin heinäkuussa 1967 Koriolla PionR:n ja kaannuttua kahdeksi itsenäiseksi pataljoonaksi. Elokuun lopussa pataljoona pääsi muuttamaan uuteen varuskuntaansa lähes 30 km:n pituisen Keuruselän rannalle. Pian, 29. 8. tuli varuskunnasta myös viestiaselajin kotipaikka ViestiR:stä irroitetuista osista perustetun 5.Erillisen Viestikomppanian siirrettyä Keuruulle.

Sekä kantahenkilökunta että varusmiehet ovat nopeasti kotiutuneet Keuruulle ja luoneet hyvät suhteet

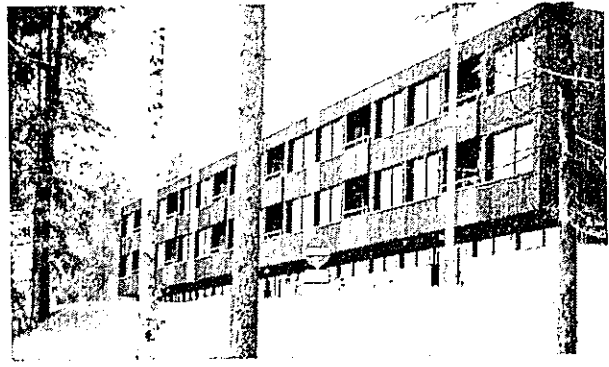
Näin asuvat varusmiehet Keuruun varuskunnassa ja

alueen siviiliväestöön. Senjälkeen kun keskeneräiset rakennustyöt on saatu loppuunviedyiksi, Keuruu on hieman syrjäisestä sijainnistaan huolimatta ilmeisestikin yksi miellyttävimmistä varuskunnistamme.

Sotilaspiirit ja varikot

Jyväskylän alueella sijaitsevat Jyväskylän sotilaspiirin esikunta, Asevarikko 4 ja Teknillinen varikko, joka keväällä muutti ajanmukaisiin tiloihin Kanavuoreen. Lievestuoreella on AseV 4:n henkilökunnan piirissä virinnyt mm teatteriharrastus, jolle ajanmukainen kerhorakennus tarjoaa varsin tyydyttävät ulkonaiset puitteet.

Kalettomassa, Keuruun itäpuolella, tarjoaa uusi ja ajanmukainen Pioneerivarikko mielenkiintoisen tutus-

— näin kantahenkilökunta

tumiskäyntien kohteen ja pioneerialan kurssien pitoaikaan.

Alueen laajasta pohjoisosasta vastaa sotilaallisten toimintojen osalta Äänekosken kauppalaan sijoitettu Suolahden sotilaspiirin esikunta, jonka upseerit aktiivisesti osallistuvat sotilaspiirin alueella tapahtuvaan monitahoiseen yhdistys- ja järjestötoimintaan.

Lopuksi

Keski-Suomen kadettiipiirin alueella olevat esikunnat, joukko-osastot ja sotilaalliset laitokset ovat yhä voimakkaammin tulemassa alueen väestön tietoisuuteen osallistumalla sekä jokapäiväisen työn että vapaa-ajan harrastusten merkeissä puolustuslaitoksen tunnetuksi tekemiseen. Tästä työstä lankeaa upseeristolle varsin keskeinen osuus.

edukseenne **K** kaupasta

TIEDOTUKSIA

1. Kylkiraudan viime numerossa oli painovirhe Kadettikunnan toimiston hoitajan puhelinnumeron suhteen sivuilla 8 ja 23. Toimistonhoitajan puhelinnumero on Helsinki 665 739.

2. piirien sihteerien laatiessa Kylkiraudan viime numerossa pyydettyä nimiluetteloa piirinsä kadettiupseereista on todettu lukuisia tapauksia, että

- toisaalta piireiltä puuttuu eräitten osalta ns piirikortti tai
- toisaalta piiriin on jäänyt jonkun poismuuttaneen piirikortti.

Piirien kortiston kuntoonsaattamiseksi kehoitetaan piirejä viipymättä lähettämään poismuuttaneiden kortit oikeisiin piireihin sekä laatimaan piirikortit niille upseereille, joilta se puuttuu. Epäselvissä tapauksissa kehoitetaan piirien sihtereitä kääntymään Kadettikunnan toimiston puoleen joko kirjeitse tai puhelimitse.

TOIVOTAMME KADETTIKUNNIA

HYVÄÄ J

IA

ONNELLISTA UU

RAKENNUSTOIMISTO JUHO L AALTO
Helsinki

OY AGA AB
Kilo

SUOMALAINEN ALFA-LAVAL OY
Helsinki

OY ALGOL AB
Helsinki

ASFALTOR OY
Helsinki

AMMUS-SYTYTIN OY
Rauma

AULANGON SÄHKÖ OY
Helsinki

INSINÖÖRITOIMISTO H AURAMO
Helsinki

OY BENSOW AB
Helsinki

OY EHO AB
Helsinki

ENSO-GUTZEIT OSAKEYHTIO
Helsinki

ERI OY
Helsinki

ETELÄ-SUOMEN SANOMAT OY
Lahti

FINNTELE Ky
Helsinki

FORSSAN KIRJAPAINO OY
Forssa

FORSSAN LEIPÄTEHDAS OY
Forssa

HAATO OY
Korso

HAVIN OY — TEKA OY
Riihimäki

HELTA OY
Helsinki

OY HOECHST FENNICA AB
Helsinki

HOLLMING OY
Rauma

OY HONEYWELL AB
Helsinki

KALARANNAN KONEPAJA OY
Kotka

KIINTEISTONOMISTAJAIN
DESINFEKTIOKESKUS OY
Helsinki

VAN JÄSENI LLE PERHEINEEN

JOULUA

JAJA
JUTTA VUOTTA!

OY KINO-FOTO AB
Helsinki

OY CARL KNIEF AB
Helsinki

KUVATEOLLISUUS OY
Helsinki

LAVASÄHKÖTYÖ H. HIETARINTA & KUMPP.
Turku

LUMIVALKO OY
Turku

PALKKI OY
Helsinki

PAPERI-HUOLTO OY
Lauttasaari
Helsinki

PAPERINKERÄYS OY
Helsinki

VALOKUVAAMO OTSO PIETINEN
Lauttasaari — Helsinki

OY RAHKOLA AB
Vaasa

RANNIKKOSOTILASKOTIYHDISTYS

OY RUNEBERG TEKNILLINEN TOIMISTO
Helsinki

TAMMELUNDIN LIIKENNE OY
Helsinki

TELVA OY
Helsinki

TERÄSBETONI OY
Helsinki

TUOTTAJAIN LIHAKESKUSKUNTA
Helsinki

OY UNION-ÖLJY AB
Helsinki

VAKIORAKENNE OY
Helsinki

VALMET OY
Lentokonetehtas

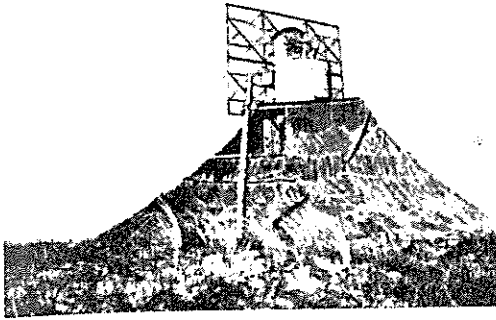
VARTIOKESKUS OY
Turku

YHTYNEET HARJA- JA SIVELLINTEHTAAT OY
Turku

YHTYNEET KUVALEHDET OY
Helsinki

YHTYNEET MUOVITEHTAAT OY
Vaasa

KAARLO ZETTERBERG ja K:nit
Helsinki

Kuva 2. Saksalainen "Freya" valvontatutka.

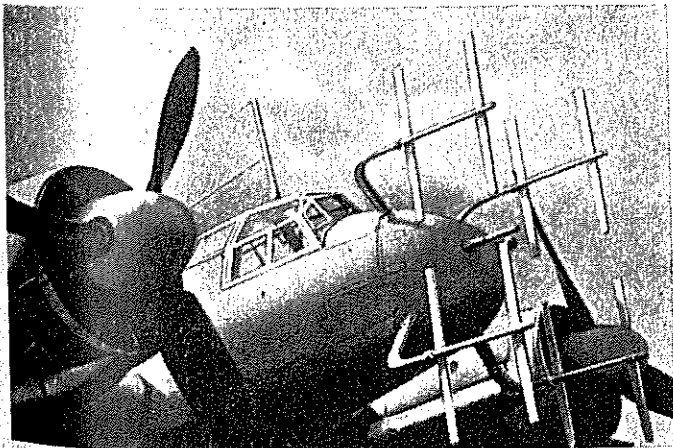
pystyi havaitsemaan vihollisen pommikoneet ainakin 100 km päästä.

Tutka sijoitettiin myös lentokoneisiin (kuva 3).

Suomeen saatiin ensimmäiset tutkat vuoden 1943 huhtikuussa Saksasta. Ensimmäinen toimitus käsitti kaksi Raija ilmavalvontatutkaa (saksal Freya) ja kuusi Irja ittujenjohtotutkaa (saksal Würtzburg Dora). Myöhemmin sodan aikana saatiin lisäksi Liisa lentokonetutkia (saksal Lichtenstein) sekä Maija merivalvontatutkia (saksal Freya F).

Kuten jo aiakisemmin viitattiin, liittyy varsinainen elektronisen sodankäynnin avaus toiseen maailmansotaan. Itse sodan kestäessä valettiin voimaryhmien molemmin puolin kaikesta tähän liittyvästä erittäin tarkoin. Sodan jälkeen on tullut esille elektroniseen sodankäyntiin liittyvien toimenpiteiden suuri merkitys sodan lopputulokseen sekä samalla eräitä ratkaisevia periaatteita, jotka voivat olla hyödyksi vielä nykyisinkin.

Taistelussa Englannista vuosina 1940—41 käyttivät saksalaiset pommikoneiden ohjaamiseksi kohdealueelle järjestelmää, jonka peitenimenä oli "Knickebein". Tässä järjestelmässä käytettiin suunnattuja radiolähtimiä. Englantilaisten onnistui selvittää sen yksityiskohdat jo ennenkuin itse järjestelmä otettiin

Kuva 3. Saksalainen lentokonetutka "Lichtenstein".

kokonaisuudessaan käyttöön. Englantilaiset rakensivat häirintälähtetimen, jonka signaali sekoitui ohjaussignaaliin ja aiheutti sen, että saksalaiset harhautuivat oikealta reitiltään ja pudottivat pomminsa sivuun kohteestaan. Sama toistui myös uudempien pommitusjärjestelmien osalta. Onkin laskettu, että häirinnästä johtuen vain viides osa pommikuormista osui ennaltalaskettuihin maaleihin.

Tärkein tutkiin kohdistunut häirintämuoto oli silpun käyttö. Jo 30-luvulla oli keksitty, että pudottamalla lentokoneista heijastavalla metallipinnalla päällystettyjä paperi- tai alumiiniluskoja suuria määriä, voidaan tutkan kuvaputkella peittää oikeat maalit näin syntyvän voimakkaan heijastuksen sekaan niin, ettei niitä voi erottaa. Englantilaiset eivät uskaltaneet ottaa menetelmää käyttöön heti sodan alussa, koska arvelivat siitä olevan vastapuolelle, sen sitä käyttäessä, suurempi hyöty kuin liittoutuneille. Kesällä 1943 Hampurin suurpommitusten yhteydessä silppua käytettiin ensimmäisen kerran hyvin tuloksin. Saksan ilmavoimat ei ollut varautunut tämänlaatuiseen häirintään ja niin tulokset olivat ilmatorjunnan osalta kohtalokkaat. Itse asiassa Göringille oli selvitetty tällaisen vastatoimenpiteen mahdollisuus, mutta hän oli käskenyt keskeyttää tutkimukset tällä alalla sekä määrännyt kaikki asiakirjat tuhotaviksi, jotta ei keksintö pääsisi leviämään vastapuolen tietoon.

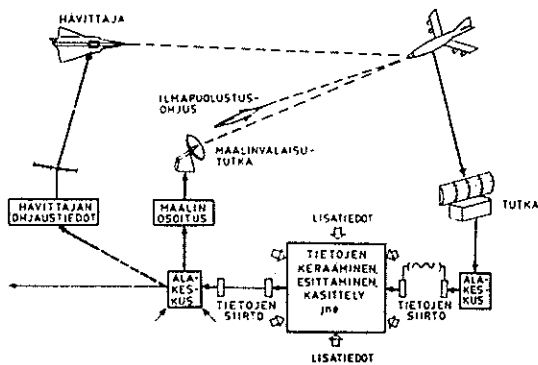
Elektronisen sodankäynnin mestarinäytteenä saksalaisten puolella voidaan mainita taistelulaivojen Scharnhorst, Gneisenau ja Prinz Eugen purjehdus Englannin kanaalin läpi helmikuussa 1942 ilman, että Englannin tutka- ja valvontaverkko olisi toimeenpannut hälytystä. Onnistumiseen vaikuttivat saksalaisten tehokkaat häirintä- ja harhautustoimenpiteet sekä vastapuolen inhimilliset virheet ja teknilliset häiriöt, joita ei sodan olosuhteissa voida kokonaan poistaa.

Toisen maailmansodan elektroninen sodankäynti saavutti huippunsa Normandian maihinnousussa v 1944. Tietenkin käytettiin harhauttavia miehistö- ja laivastosiirtoja samoin kuin virheellisiä tiedotuksia ja huhujen levittämistä jne. Mutta varsinaisen elektronisen sodankäynnin piiriin liittyvistä toimenpiteistä voidaan mainita harhauttavan radioliikenteen moninkertaistaminen Calais'in alueella sekä runsas silpun pudottaminen. Näin peitettiin laivaston ryhmittyminen ja estettiin todellisen maihinnousualueen paljastuminen, mikä olikin koko harhautussuunnitelman tarkoitus, ja siinä myös onnistuttiin, kuten hyvin tiedetään.

ELEKTRONIIKKA JA ILMAPUOLUSTUS

Yleistä

Elektronikan käyttösovellutukset nykyajan maailmassa ovat moninaiset. Tässä yhteydessä on tarkoitus puuttua vain sotilaallisiin sovellutuksiin lähinnä ilmavoimien puolesta. Aluksi kuitenkin eräs arvio, joka

Kuva 4. Lohkokaavioesitys nykyaikaisesta ilmapuolustuksen johtamisjärjestelmästä.

kuva sotilaselektronikan laajuutta. Tämän mukaan USA:n v 1965 puolustusbudjetin eri määrärahoista oli elektroniikan osuus

- 25—30 % lentokonetuotannon kustannuksista
- 30—40 % ohjustuotannon kustannuksista
- n 30 % tutkimus- ja kehitystyön kustannuksista.

Edelleen arvellaan, että Polaris-sukellusveneiden kustannuksista tulee lähes puolet elektroniikan osalle.

Ilmapuolustuksen johtamisjärjestelmä

Lähtökohtana nykyaikaiselle ilmapuolustukselle on pidettävä sitä, että se joutuu toimimaan uhkaa vastaan, mikä lähestyy yllämen nopeudella matalalla tai korkealla. Se perustuu kaukovalvontaan, siis maalien mahdollisimman aikaiseen havaitsemiseen ja nopeasti toimivaan, laskimilla ohjattuun ilmapuolustusjärjestelmään, jolla johdetaan torjuntahävittäjien, it-tykistön ja -ohjusten toimintaa (kuva 4).

Nykyaikaisessa johtamisjärjestelmässä voidaan erottaa kolme eri toimintaa, valvonta, tunnistaminen ja torjunnan johtaminen. Näistä valvonta on ehkä kaikkein tärkein, sillä jotta muut voisivat toteutua on maali ensin havaittava. "Ammu ensin ja katso sitten" periaate ei ole hyväksyttävä rauhan aikana ja varsin rajoitetusti se on sitä sodankin aikana. Tunnistaminen tapahtuu yleensä omatunnusjärjestelmän (IFF) ja näköhavainnon avulla sekä ennalta määrättyjen lentosuunnitelmien vertailulla tutkatietoihin. Sitten seuraa johtamistoiminta, mikä tarvitaan parhaan mahdollisen torjunnan aikaansaamiseksi, omien lentokoneiden suojelemiseksi ja torjuntahävittäjien palauttamiseksi takaisin tukikohtiin.

Edellä esitetyn toteuttamiseksi on suunnattomia tietomääriä käsiteltävä nopeasti, jotta realistiset ratkaisut olisivat mahdollisia. Siksi onkin selvää, että nykypäivien ilmapuolustuksen ongelma tekee toisen maailmansodan aikaisen manuaalisen järjestelmän kirjaimellisesti käyttökeltottomaksi. Nykyaikaiseen järjestelmään kuuluu kaukovalvontatutkaverkko ja

yksi tai useampia johtokeskuksia, joissa on laskimet (tietokoneet) ja joukko elektronisia ja mekaanisia näyttölaitteita sekä viestiyhteys- ja tietojensiirtoverkko. Näiden avulla ilmapuolustuksen komentaja voi seurata suurta ilmatilaa samanaikaisesti, sekä havaita siinä tapahtuvat muutokset. Nappia painamalla hän saa hävittäjät ja ohjukset puuttumaan tilanteen kulkuun.

Ohjuksen ohjausjärjestelmistä

Seuraavassa esitellään kolme elektroniikkaan perustuvaa menetelmää ohjuksen ohjaamiseksi maaliinsa

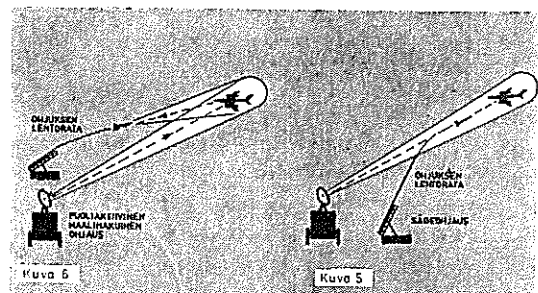
- komento-ohjaus,
- sädeohjaus sekä
- aktiivinen ja puoliaktiivinen maalihakuinen ohjaus.

Kaikkissa tapauksissa on mitattava tuhottavan maalin paikka ja kyettävä seuraamaan liikkuvaa maalia.

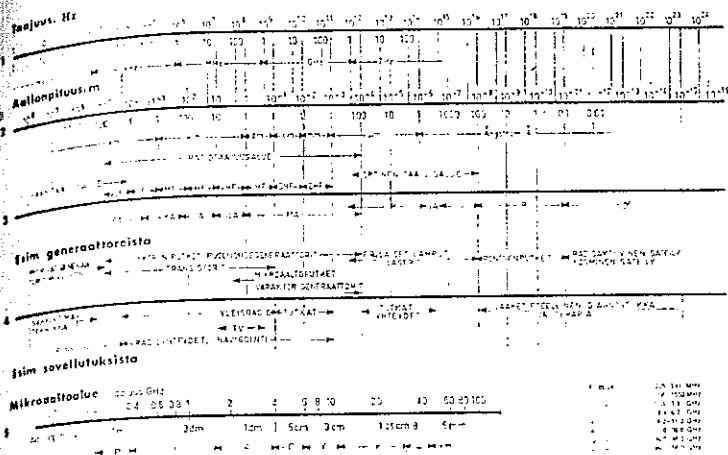
Komento-ohjauksessa tutkan on lisäksi seurattava kohti maalia etenevää torjuntaohjusta, joka saa ohjauskomentonsa esim radiosignaaliilla. Nämä komennot saadaan vihollismaalia mittaavan ja ohjusta seuraavan tutkan antamista mittaustuloksista laskimen avulla.

Sädeohjauksessa tarvitaan vain vihollismaalia seuraava tutka, jonka antenniin on sijoitettu sädelähetin. Ohjukset ammutaan tämän sädelähtetimen keulaan, jossa ne pysyvät omien ohjauskoneistojen avulla. Tutkan on vain jatkuvasti seurattava vihollismaalia, kunnes sen suuntaamassa keulassa etenevä ohjus on tuhonnut maalin (kuva 5).

Aktiivisesti maalihakuisessa ohjauksessa on tutka, siis lähetin ja vastaanotin, sijoitettu torjuntaohjuksen. Kun tämä tutka seuraa maalia, antaa se ohjuskoneistolle tarpeelliset ohjaussignaalit, jotka pakottavat ohjuksen suuntautumaan jatkuvasti kohti tuhotavaa maalia. Puoliaktiivisesti maalihakuisessa ohjauksessa on vain tutkavastaanotin. Tällöin ohjus hakeutuu maaliinsa seuraamalla maassa olevan tutkan maalista heijastuvaa säteilyä (kuva 6).

Kuva 5. Ohjuksen sädeohjaus.
Kuva 6. Ohjuksen puoliaktiivinen maalihakuinen ohjaus.

Kuva 7

Sähkömagneettinen taajuusspektri

Elektronisen sodankäynnin perusteisiin voidaan katsoa kuuluvan myös sähkömagneettisen taajuusspektrin selvittäminen, koska elektronisen järjestelmän ominaisuudet ovat suuresti riippuvaisia käytettävästä taajuusalueesta. Oheisena olevasta taulukosta (kuva 7) on taajuusalueiden lisäksi kartoitettavissa erilaisten sähkömagneettisten laitteiden ja sovellustusten jakautuminen eri taajuusalueille.

Asteikot 1 ja 2 esittävät taajuuden ja aallonpituuden suhdetta $f \cdot \lambda = c$, jossa f on taajuus herzeinä, λ on aallonpituus metreinä ja c on valon nopeus $2,998 \cdot 10^8$ m/s. Asteikossa 3 on esitelty taajuusalueiden sekä vastaavien aaltoalueiden nimitykset lyhentein. Käytetyt lyhenteet on selostettu allaolevassa taulukossa.

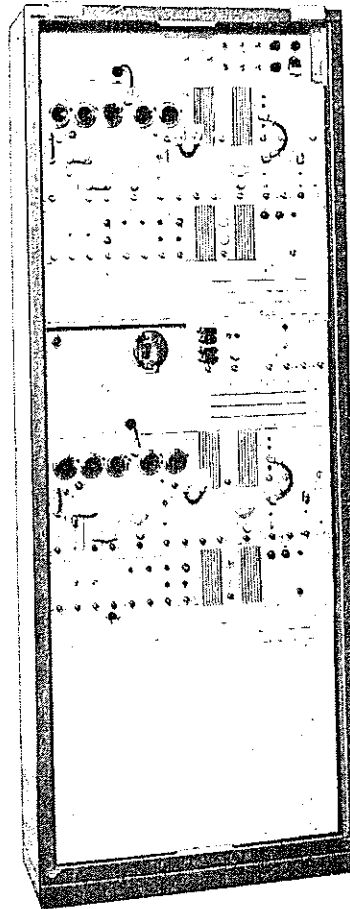
VLF	3—30 kHz	PA	pitkät aallot	100 kHz
LF	30—300 KHz	KA	keskipitkät aallot	0,5—1,5 MHz
MF	0,3—3 MHz	LA	lyhyet aallot	1,5—30 MHz
HF	3—30 MHz	ULA	ultralyhyet aallot	30—300 MHz
VHF	30—300 MHz	MA	mikroaallot	0,3—3000 GHz
UHF	0,3—3 GHz	IR	infrapuna-aallot	300—0,7 um
SHF	3—30 GHz	VA	valo-aallot	0,7—0,4 um
EHF	30—300 GHz	UV	ultraviolettiaallot	4000—100 Å
		R	röntgensäteily	100—0,1 Å
		γ	gammasäteily	0,1 Å

Asteikkoon 4 on koottu toisaalta eri taajuusalueiden generaattoreita ja toisaalta vastaavia käyttösovellutuksia. Asteikko 5 ja luettelo esittävät jo toisen maailmansodan aikana vakiintunutta amerikkalaista mikroaalloalueen jakoa kirjaimilla nimettyihin alueisiin "bandeihin".

ELEKTRONINEN TIEDUSTELU

Elektronisen tiedustelun avulla pyritään selvittämään vieraan maan viestiyhteydet, siis radio-, suuntaradio- ja tietojensiirtojärjestelmät ja toisaalta tutkat, navigaatio- ja ohjausjärjestelmät jne. Edellistä

Nokian transistoroitu radiolinkki

- 24-kanavaisesta radiolinkistä FM 24-400 nyt uusi, täystransistoroitu versio TU 2100
- FM 24-400 toimii joko 24-kanavaisena lyhyen matkan linkkinä tai 12-kanavaisena pitkän matkan linkkinä
- FM 24-400 täyttää CCITT:n ja CCIR:n suositukset
- FM 24-400 on saatavana myös helposti siirrettävänä kenttämallina
- FM 24-400 soveltuu myös stereofonisen ja korkealaatuisen yleisradio-ohjelman siirtoon
- FM 24-400 on yksikörakenteinen, erittäin käyttövarma ja helppo huollettava

OY NOKIA AB
ELEKTRONIIKKA
Helsinki 10
Postilokero 10780
Puhelin 90—61991
Telex 12-579
Sähkeet ELECTRONOKIA

voidaan myös kutsua kuuntelutiedusteluksi ja jälkimmäistä varsinaiseksi elektroniseksi tiedusteluksi.

Tiedustelukalustoon kuuluu yleensä hyvin herkkiä radio- ja/tai tutkavastaaottimia, jotka toimivat varsin laajalla taajuusalueella. Niiden avulla voidaan selvittää läheteen taajuus ja suunta. Edelleen vastaanotettu signaali voidaan nauhoittaa, myöhempiä analysointia varten. Tutkien osalta voidaan lisäksi selvittää pulssintoistotaajuus, pulssin pituus, antennin kiertoaika ja eräitä muitakin ominaisuuksia. Näitä teknillisiä tietoja voidaan käyttää esim suunniteltaessa aktiivisia häirintätoimenpiteitä.

Koko tiedustelutoiminta voi tapahtua ilman, että vastapuoli sitä lainkaan saa selville ja lisäksi sitä voi suorittaa tutkien osalta huomattavasti kauempaa kuin on tutkan oma mittausetäisyys, koska tutka vastaanottaa heijastuvat signaalit, kun tiedusteluvas-taanotin taas itse signaalin.

Elektroninen tiedustelu voi olla sotilaalliselta kan-nalta tarkasteltuna joko strategista tai taktillista. Edellisen tarkoituksena on selvittää vieraan sotavoiman teknillisen kehityksen taso, sen kaluston teknil-liset ominaisuudet, lukumäärä, ryhmitys ja käyttö-periaatteet.

Taktillinen tiedustelu liittyy sodanajan tiedustelu-toimintaan, jolloin pyritään rajoitetulla alueella saa-maan selville vihollisen liikkeitä ja ryhmitys sekä käytössä oleva kalusto. Edelleen se voi tähdätä pe-rusteiden hankkimiseen oman häirintätoiminnan suunnittelulle.

Taktilliseen tiedusteluun käytetyllä kalustolla saa-daan tiedusteltavasta kalustosta vain likimääräiset arvot, jotka kuitenkin riittävät kyseisen laitetyypin tunnistamiseen. Laite voi olla pelkästään ilmais-in, joka paljastaa vain sen, että lentokone tai alus on joutunut tutkan säteilykeilaan.

Tiedustelukalusto on normaalisti sijoitettava eri-koisvalmisteisiin lentokoneisiin tai laivoihin, mutta mahdollista on myös sijoittaa se maa-asemana vau-nuihin. Viimeksi on alettu elektronista tiedustelua suorittaa myös satelliittien avulla.

Suurvallat suorittavat elektronista tiedustelua voi-dakseen seurata mahdollisen vihollisen uusia elektro-

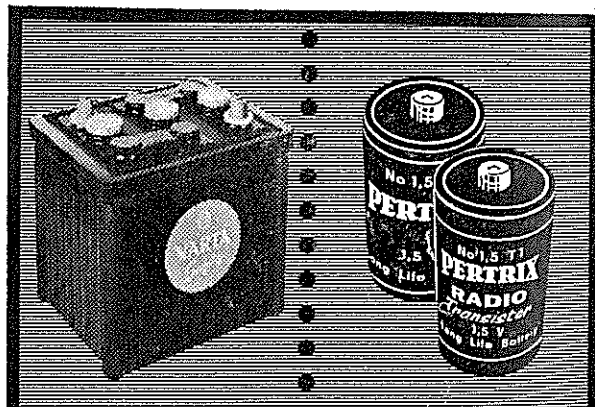
nisia järjestelmiä sekä materiaalin kehitystä. Nämä tiedot ovat perustana johdattaessa elektronista tutki-musta ja kehitystä, luotaessa puolustuksen suunta-viivoja ja suunniteltaessa elektronisia vastatoimenpi-teitä.

Tiedustelukalustolla varustetut lentokoneet partioi-vat pitkin rajavyöhykkeitä ja usein on tapahtunut rajaloukkauksiakin, jotka viittaavat elektroniseen tiedusteluun. Eri puolilla maailmaa tiedustelutehtä-viä suorittaessaan on 26 amerikkalaista lentokonetta ammuttu alas tai pakotettu laskeutumaan vuosina 1950—1964.

ELEKTRONINEN HAIRINTÄ

Yleistä

Nykyaikaisen sodankäynnin menetelmiin liittyy myös suuri joukko erilaisia häirintämenetelmiä, jotka voidaan jakaa passiivisiin ja aktiivisiin. Edellisissä käytetään vain sitä säteilyä, jonka vihollisen tutka lähettää. Ehkä tunnetuin tällainen menetelmä on jo aikaisemmin esitetty silpun pudottaminen. Samanlai-sia menetelmiä ovat edelleen säteilevät heijastimet ja harhamaalilennokit. Aktiivisessa häirinnässä lähe-tetään sähkömagneettista säteilyä toivotun tuloksen

VARTA:PERTRIX

Safety

päiväty

TEHOTAKUU

lähteviin ajoneuvoihin

Käynnistysvarma voi-manpesä kaikissa olo-suhteissa — tunnettua

Safety -laatua

Aina tuoreita valaisin-

radio- ja transistori-

kuivaparistoja kaikkiin

laitteisiin

Valmistaja:

Oy VARTA Ab

Hämeentie 157,
Helsinki 56
puhelin 790 122 vaihde

HOOVER OY

HELSINKI

saavuttamiseksi. Se voi kohdistua radiota ja tutkia yms vastaan. Menetelmät eroavat kuitenkin, joten niitä on syytä käsitellä erikseen.

Radiohäirintä

Radiovastaanotin on erityisen altis häirinnälle. Varsinkin taajuusmodulointu radio pystyy vastaanottamaan vain yhden signaalin, siis sen, mikä on voimakkain. Tästä johtuu, että häirinnän ollakseen tehokasta on oltava voimakasta. Amplitudimodulointu radio on hieman vaikeammin häiritävissä, koska siinä häirintä kasvaa tasaisesti, ja ihminen pystyy ainakin jossain määrin erottamaan häirinnän seasta hyödyllisen lähetyksen.

Häiritsemällä vihollisen radioverkkoja, voidaan saavuttaa erittäin suuria etuja, varsinkin silloin, kun osaston yhteydet ovat jokseenkin yksinomaan radion varassa. Toisaalta häirintään on ryhdyttävä vasta tarkan harkinnan jälkeen, jolloin on otettava huomioon, että samalla häiritään myös omia yhteyksiä. Edelleen häirintä ikäänkuin varoittaa vastapuolta tulevista operaatioista.

Aktiivinen tutkahäirintä

Häirinnän tarkoituksena on aiheuttaa virheinformaatioita tutkan näyttölaitteelle ilman, että tutkamittaja on häirinnästä tietoinen. Voidaan esim synnyttää joukko lisämaaleja, jotka eivät mitenkään eroa todellisesta maalista. Näin voi koko torjuntakoneisto suuntautua näitä valemaaleja kohti ja oikea maali suorittaa tehtävänsä ja jää tuhoamatta.

Edelleen voidaan käyttää kohinahäirintää, jolloin sen vaikutus on tutkaan sitä suurempi mitä tarkemmin häirintä osuu tutkan käyttämälle taajuudelle. Tietenkin vaikuttaa tällöin myös häirintälähettimen etäisyys ja teho. Pahimmassa tapauksessa voi koko kuvaputki peittyä kohinaan.

ELEKTRONISEN HAIRINNAN ESTO

Häirinnän väistämiseksi tai sen aiheuttaman haitan pienentämiseksi on olemassa moniakin teknillisiä menetelmiä, jotka voidaan osittain liittää itse laitteeseen tai jotka voidaan ja tulisi ottaa huomioon jo laitetta suunniteltaessa. Toinen tärkeä tekijä on koulutuksen antaminen käyttöhenkilökunnalle häirintäolosuhteissa. Vain käytännössä häirinnän alaisena saatu koulutus takaa radiomiehelle tai tutkamittajalle sen varmuuden ja itseluottamuksen, mikä sodan aikana on välttämätön. Tämä korostuu vielä, kun sanotaan, että nykyisen tekniikan turvin on mahdollonta täysin väistää häirintää ja yhtä mahdollonta on suorittaa täydellistä häirintää.

LOPPULAUSE

Toisen maailmansodan jälkeisissä sodissa ja kriiseissä on elektronisen sodankäynnin eri muotojen,

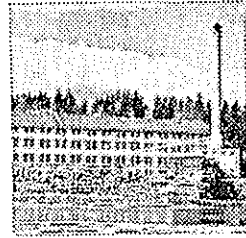
Oletteko tullut ajatelleeksi mitä kaikkea käsitteeseen SOK sisältyy?

SOK on luonnollisesti myyntiä, jonka verkosto ulottuu kaikkialle maahan: Hangosta Utsjoelle, Vaasasta Ilimantsiin. Yli 5 000 myymälää ja 101 nykyaikaista tavara-alaa.

Suuryritys se on myös muun palvelun alalla. Järjestön piiriin kuuluu 22 hotellia ja 79 ravintolaa. Näiden lisäksi on satoja kahviloita ja hyvän matkaa toistasataa huoltoasemaa.

Tukku- ja vähittäiskaupan lisäksi järjestöllä on myös vahva teollisuus — SOK on pelkästään sen alan yrittäjänä kymmenen maamme suurimman joukossa.

Ja vielä: SOK on valtava koulutuskoneisto, jossa noin 12 000 henkilöä vuosittain saa ohjattua jatko-opetusta, heistä kolmisentuhatta Jollasopistossa Helsingissä jollakin erikoiskursilla tai 1—2 vuotta kestävässä valmennuksessa.

Täydellä syyllä voikin sanoa

SOK

NYKYAIKAINEN
MONIPUOLINEN

tiedustelun, häirinnän ja häirinnän eston osuus ollut erittäin keskeinen. Tosin Korean sodassa sen merkitys jäi vielä vähäiseksi, koska tutkalla ohjattua itykistöä oli käytössä huomattavasti vähemmän kuin esim. Vietnamin sodassa. Edelleen it-ohjuksia ei tuolloin ollut lainkaan käytössä. Vietnamin sodan kokemukset sitävastoin ovat tuoneet elektronisen sodankäynnin uuteen valoon. Aikaisemmin sen merkitys on katsottu olevan lähinnä strategian puolella, mutta nyt se on saamassa yhä enemmän taktillistakin merkitystä.

Tällä hetkellä USA:n ilmavoimien taisteludoktriiniin kuuluu itsestään selvänä, että taistelualueen lentokoneet on varustettava häirintälaitteilla vastustajan tutkien eliminoimiseksi. Ohjaajat eivät halua lentää ilman häirintälaitteita, vaikka siten aseistuksen ja polttoaineen osuus pieneneekin.

Elektrooniseen sodankäyntiin liittyvien toimenpiteiden merkitys on ollut huomattava häirinnän osalta myös Israelin ja arabimaiden välisessä kriisissä keuhällä 1967 sekä viimeksi Tšhekkoslovakiassa tapahtumissa 1968.

KÄYTETYT LÄHTEET

- Aro, Oiva K; Katsaus tutkateknillisen tiedustelun ja häirinnän sekä näiden torjuntatoimenpiteiden menetelmiin ja kehitykseen. Tiede ja Ase n:o 14 ss 314-335, FOA orienterar OM n:o 7 jan 1967.
- Heinara, A; Elektronisen sodankäynnin vaikutus ilmatorjuntapatteriston toimintamahdollisuuksiin. Ilmatorjunnan vuosikirja 1966 ss 117-131.
- Linnola, P; Elektronisen sodankäynnin operatiiviset ja taktilliset tavoitteet. Tiede ja Ase n:o 23 ss 154-170.
- Lundquist, Nils-H; Telekrigföring, Kungliga Krigsvetenskaps Akademiens Handlingar årg 169, 7. häftet 1965 ss 193-226.
- Saura, V E; Tutka toisessa maailmansodassa, WSOY, Porvoo 1950.
- Schlesinger, R J; Principles of Electronic Warfare Prentice-Hall, New Jersey 1961.
- Aikakauslehtiä:
Aviation Week
Electronic News
Electronics
Flugwehr und Technik
Interavia
Space/Aeronautics
Technology Week
Truppenpraxis

ASTRA AUTOINJEKTORI-

HERMOKAASUJEN VASTA-AINE
KÄTEVÄSSÄ MIESKOHTAISessa
PAINERUISKUSSA

KISTNER ✠ HELSINKI 50, PÄÄSKYLÄNRINNE 8, PUH. 718411

Venäläisten sotilaalliset toimenpiteet Suomessa I maailmansodan aikana

Kapteeni Pentti Lehtimäki

Johdanto

Suomen suuriruhtinaskunta, jolla ei ollut omaa kansallista sotaväkeä ja joka ei asettanut joukkoja keisarikunnan käytettäväksi, muodosti 1900-luvun alussa laajan sotilaallisen tyhjiön Venäjän pääkaupungin Pietarin luoteispuolelle. Tämä tyhjiö oli seurausta keisarikunnan armeijan ja talouden heikkoudesta, johon Kauko-Idässä tapahtunut sotilaallinen katastrofi ja maan sisäinen vallankumousliike oli ne johtanut. Kansainvälisen tilanteen kärjistyessä Euroopassa sodan partaalle, herätettiin Venäjällä huomaamaan valtakuntaa uhkaava vaara ja maan sotilaallista valmiutta ryhdyttiin tarmokkaasti parantamaan. Venäjän yleisesikunnan vuonna 1910 laatimassa liikekannallepanosuunnitelmassa edellytettiin Pietarin suojaksi 6. armeija siten, että sen yksi armeijakunta tulisi Viroon ja toinen Suomeen. Tämä suunnitelma perustui siihen tilanteen arviointiin, että Saksa sodan syttyessä suuntaa päävoimansa Venäjää vastaan. Tällöin oletettiin Saksan pyrkivän mahdollisesti Ruotsin avustamana valtaamaan Pietarin, joka hallinnon ja sotateollisuuden keskuksena ja Itämeren-laivaston tukialueena oli keisarikunnalle korvaamaton. Hyökkäyksen katsottiin tapahtuvan Suomen alueen kautta. Tähän Saksa houkuttelisi heti sodan alkaessa Venäjän liikekannallepanon hitaus, Itämeren-laivaston alivoimaisuus Saksan laivastoon verrattuna, maa- ja rannikkolinnakkeiden keskeneräisyys, suomalaisten epälojalisuus ja etelä-Suomen hyvä tiesti. Pietarin turvallisuus olikin perimmäisenä syyinä niihin sotilaallisiin toimenpiteisiin, joita Venäjä suoritti Suomessa I maailmansodan aikana.

Pietarin välittömien suojaamistoimenpiteiden kausi

Liikekannallepanosuunnitelman mukaan Suomeen tarkoitettu XVIII armeijakunta oli maailmansodan syttyessä leirillä Tsarskoje Selossa, lähellä Pietaria. Heti Venäjän liikekannallepanon julistamisen, eli elokuun 1. päivän jälkeen armeijakunnan joukkoja ryhdyttiin siirtämään varuskuntiin täydennettäväksi ja keskittämään toiminta-alueilleen. Defensiivistä suunnitelmaa noudattaen 1. prikaati sai tehtäväkseen puolustaa rannikkoa Lappohja—Kirkkonummi—Helsinki alueella ja 2. prikaati rannikkoa Kotka—Viipurinlahti. 3. prikaati siirrettiin Koivistolle ja 4. prikaati Uudellekirkolle. Armeijakunnan esikunta oli Viipurissa.

Saksan hyökättyä länteen oli Venäjän sopimusten mukaan aloitettava hyökkäys tämän selustaan. Venäjän yleisesikunta tarvitsi nyt kaikki kaaderijoukkonsa Saksa vastaan ja niinpä se 21. 8. keskeytti XXII AK:n keskitykset Suomeen ja antoi samalla sille siirtokäskyn rintamalle. XXII AK:n joukkojen tilalle lähetettiin tilapäisesti 2 divisioonaa ja yksi kassakarykmentti. Divisioonista toinen (84. D) sijoitettiin Karjalan kannakselle ja toinen (67. D) sekä kassakat etelä- ja lounais-Suomeen.

Sodan syttyessä ankkuroi Itämeren-laivasto Helsingin edustalle ja jäi siihen valvomaan Pietarin turvallisuutta koko sodan ajaksi. Koska laivasto oli Japanin sodassa kärsimensä suurten tappioiden tähden vielä hyvin heikko, vain 1/5 Saksan laivastosta, sille ei voitu antaa tehtäväksi itsenäisiä merioperaatioita. Niinpä Itämeren-laivasto alistettiin 6. armeijalle. Laivaston suomalaissyntyinen amiraali v. Essen aloitti oma-aloitteisesti heinäkuun 30. päivänä Porkkalan—Naissaaren välisen vesialueen miinoittamisen ja jatkoi sitä kunnes Suomenlahti oli suljettu. Muutamaa päivää aikaisemmin hän oli määrännyt sammuttaviksi Suomenlahden tärkeimmät majakat, ja 2. 8. hän antoi Viaporista lähetetyn sapöörikomppanian räjäyttää Hangon satamalaitteet.

Saksan paljastettua hyökkäyssuuntansa ja Ruotsin julistauduttua puolueettomaksi, pidettiin yllätyksellistä maihinnousua epätodennäköisenä, mutta mahdollisena. Koivistoa pidettiin vaarallisimpana maihinnousualueena ja Pietarin puolustus suunnitelmat rakennettiin tälle perustalle. Ahdas Pietarin puolustusajatus pysyi vallitsevana vuoden 1915 alkuun.

Venäläisten joukkojen tarve rintamalla kasvoi. Jo lokakuussa 67. ja 84. D jouduttiin siirtämään Puolaan. Näiden tilalle tuli pelkkiä nostoväkijoukkoja, joista muodostettiin 6 prikaatia. Venäläisten sotilaiden määrä Suomessa oli vuoden 1914 lopulla noin 35000.

Puolustuksen ulottaminen Pohjanlahdelle

Suomen strateginen asema

Alkuvuoden 1915 ja maaliskuun vallankumouksen 1917 välinen aika muodostaa yhtenäisen ajanjakson venäläisten sotilaallisissa toimenpiteissä Suomessa. Länsirintaman taistelujen kiteytyttyä asemasodaksi vuoden 1914 lopulla, siirsi Saksa hyökkäyksensä painopisteen itärintamalle. Tämä toi esille saksalaisten

maihinnousun mahdollisuuden Suomeen, varsinkin jos sen tarkoitus olisi tukea suuroffensiivää itärintamalla. Nyt ei kuitenkaan pidetty mahdollisena maihinnousua Suomenlahden itäosassa, sillä miinakenttien ja uusien rannikkopatteristojen lisäksi Itämerenlaivasto sai 5 englantilaista sukellusvenettä ja 4 venäläistä taistelulaivaa vahvistukseksi. Sen sijaan nähtiin Pohjanlahden rannikko uhatuimpana suunnana, ja se vaati koko Suomen sisällyttämistä puolustussuunnitelmaan.

Vaikka Pietarin turvallisuus edelleen oli etusijalla, oli Suomenkin merkitys Venäjän sodankäynnille tullut tärkeäksi. Suomen osuus Venäjän ulkomaankaupassa ja sotateollisuudessa kasvoi, ja maan liikenneverkosto muodosti tärkeän kauppaväylän länteen. Yleisesikunta oli jo ennen sotaa kiinnittänyt huomionsa operatiivisten kulkuyhteyksien turvaamiseen Suomessa. Ainoa Venäjältä Suomeen johtanut rautatielinja, Pietari—Riihimäki, kulki rannikon läheisyydessä alttiina niin hyvin Suomenlahdelta hyökkäävän vihollisen kuin itsenäistymään pyrkivien suomalaistenkin toiminnalle. Sen tähden ryhdyttiin rakentamaan toista rautatielinjaa, Pietari—Rautu—Hiitola—Savonlinna—Pieksämäki. Rataosuus Savonlinna—Pieksämäki valmistui jo vuonna 1914, mutta koko rata Pietarista Pieksämäelle avattiin liikenteelle vasta Hiitola—Rautu rataosan valmistuttua 1917.

Joukkojen uudelleenjärjestelyt ja siirrot

Ensimmäisenä toimenpiteenä Pohjanlahden rannikon puolustamiseksi oli tehokkaan rajavartiotoiminnan järjestäminen. Rajavartioujoukkojen organisaatio uudistettiin perustamalla helmikuussa 1915 Suomenmaalainen rajavartiosto ja kesäkuussa 1915 Merivalvontakunta. Suomessa olevien joukkojen johtoorganisaatiota muutettiin jo helmikuussa 1915, jolloin XXII AK:n tilalle muodostettiin X nostoväkiarmeijakunta ja jälleen kesällä tätä runkona käyttäen XLII AK. Tämän esikunta jäi Suomessa olevien joukkojen johtoesikunnaksi Venäjän armeijan lakkauttamiseen, vuoteen 1918, saakka.

XLII AK:n muodostamisen yhteydessä nostoväkijoukoista tuli säännöllisiä joukko-osastoja ja ne täydennettiin nuorilla asevelvollisilla. Näin saatiin aikaan 106. ja 107. jalkaväkidivisioona sekä 2. erillinen Itämeren ratsuväkiprikaati. 106. D sai Pohjanlahden rannikon puolustustehtävän, painopisteen ollessa Porin ja Rauman alueella. 107. D siirrettiin reserviksi Helsinkiin. Vuoden 1915 lopulla oli maassa venäläisiä joukkoja n 50000 miestä, joista XLII AK:ssa 24.000, Viaporin komendantin alaisia 15.000, Viipurissa 10.000 ja Turun—Ahvenanmaan saaristoasemassa 1000 miestä.

Vuoteen 1916 lyö leimansa joukkojen tiheä vaihtaminen. Rintamalta lähetettiin kuluneita joukkoja Suomeen huollettavaksi ja täydennettäväksi, ja täältä ne jälleen heitettiin rintamalle. XLII AK:n esikunta

siirrettiin elokuussa Tampereelle. Tällöin se oli menettänyt 107. D:n, jonka kaikki rykmentit oli siirretty pois ja saanut tilalle erillisiä prikaateja ja pataljoonia. Lisäksi maahan jäivät pysyvästi 128. jalkaväkidiivisioona Helsingin varusväeksi ja 92. nostoväkiprikaati vartiotehtäviin sisämaan kenttälinoitusasemille. Vuoden 1916 lopulla 6. armeija hajotettiin ja XLII armeijakunnasta tuli erillinen, suoraan Pohjoisrintaman ylipäällikön alainen yhtymä. Viipurin ja Kronstadtin linnoitukset alistettiin XLII AK:n komentajan alaiseksi.

Sisävesilaivastot

Jo ennen sotaa XXII AK:n komentaja kenraaliluutnantti Olhovski kiinnitti Pietarin sotilaspiirien huomiota Venäjän etelä-Suomessa olevien joukkojen avoimeen selustaan, joka oli altis kansannousuille ja partisaanihyökkäyksille. Hän piti sisävesilaivaston rakentamista välttämättömänä. Kuitenkin vasta keuhällä 1916, puolustuksen ulotuttua Pohjanlahdelle, muodostettiin Näsijärvelle ja Pyhäjärvelle Satakunnan laivue, jonka tehtäviin kuului siltojen ja sulkujen vartiointin lisäksi joukkojen kuljetuksia. Laivueeseen kuului mm neljä suomalaisilta takavarikoitua höyrylaivaa. Vastaavanlainen laivue muodostettiin myös Saimaalle.

Ilmavoimat

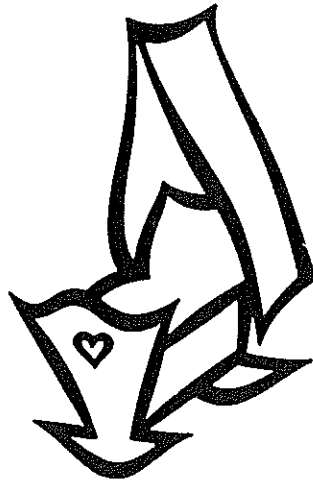
Ilmavoimien toiminta Suomessa alkoi vuonna 1915 ja vielä saman vuoden kuluessa perustettiin 2. lentoprikaati. Lentokenttien puuttumisen vuoksi Suomessa käytettiin ainoastaan vesilentokoneita, joiden kellukset voitiin talvella vaihtaa suksiin. Venäläisten päälentosaama sijaitsi Turussa ja muut olivat Dragsfjärdissä, Lappvikissa, Helsingissä ja Jurmon saarella. Ahvenanmaan päälentosaama oli Föglön kunnassa Degerön saarella. 2. lentoprikaati oli alistettu Itämeren laivastolle, ja sen pääasiallisimpina tehtävinä olivat miinakenttien valvonta ja vihollisen merivoimien liikkeiden tiedustelu. Suomeen sijoitettujen lentokoneiden määrä kohosi noin 40:een tiedustelukoneeseen.

Viesti- ja tiedustelutoiminta

Merivalvontakunnan tultua perustetuksi kesäkuussa 1915 keskitettiin tiedustelu- ja viestitoiminta tähän laitokseen. Aluksi pyrittiin radiokuuntelulla suuntimaan saksalaisten alusten sijainteja ja liikkeitä. Sen jälkeen kun eräästä karille ajaneesta saksalaisesta risteilijästä oli löydetty shifferi- ja merkinantokirja, pystyttiin avaamaan saksalaisten radiosanomia. Tällöin voitiin sota- ja kauppalaivoja varoittaa hyvissä ajoin saksalaisten sukellusveneistä ja miinoitteista.

Venäläiset rakensivat Suomenlahden ja Pohjanlahden rannikolle radioasemaverkon, joka viestityksen lisäksi pystyi radiotiedusteluun ja suuntimiseen. Vi-

NATUSAN

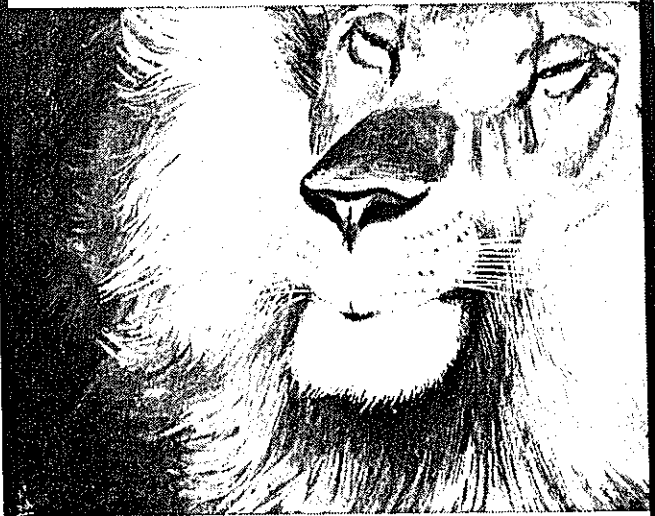

— lastenhoitosarja pienelle, mutta Hyvin Tärkeälle Henkilölle

OY ALFRED BENZON AB

palkka ?

Se riittää paremmin, kun annatte sen tulla suoraan Postisäästöpankin leijonakantiselle. Täyttäkää postissa valtakirja tai sopikaa asiasta työnantajanne kanssa.

POSTISÄÄSTÖPANKKI

purissa, Santahaminassa ja Vaasassa sijaitsevat radioasemat toimivat samalla maavoimien ja laivaston yhdysasemina.

Linnoitustyöt

Kenttälinnoitukset

Vuoden 1914 aikana, jolloin saksalaisten maihinnousua odoteltiin vain Suomenlahden rannikolle, kohdistettiin linnoittamistoiminta merilinnoitusten rakentamisen ja vahvistamisen ohella Viaporin ja Viipurin linnoitusten maarintamien kenttälinnoittamiseen.

Vuonna 1915 ei vielä luotettu maassa olevien joukkojen kykyyn torjua vihollisen maihinnousu laajalla rannikkoalueella, vaan niiden tehtävänä oli viivyttään vetäytyä Päijänteen ja Kymijoen itäpuolelle. Tästä johtuen ei, rannikkopattereiden asemia ja viivytystaisteluja helpottavia viivytyksasemia lukuunottamatta, laajempaa kenttälinnoitustoimintaa suoritettu.

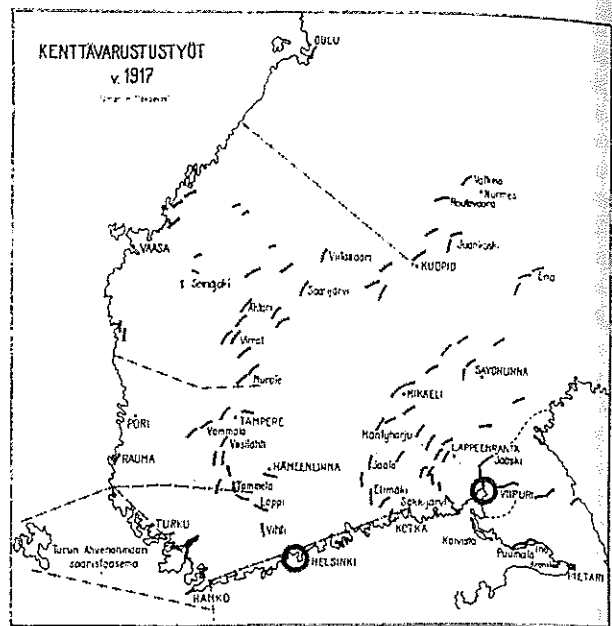
Vuonna 1916 alettiin pitää mahdollisena saksalaisten hyökkäystä myös pohjois-Suomeen. Tämän varalta ryhdyttiin rakentamaan kaaren muotoista puolustusasemalinjaa Helsingistä Tampereen ja Kuopion kautta Nurmekseen. Siltä varalta, että lännestä tapahtuva vihollisen hyökkäys murtaisi uloimman puolustuslinjan, ryhdyttiin rakentamaan asemalinjaa, joka kulki Kymijoen ja Savon radan suuntaisena Mikkelin ja Savonlinnan pohjoispuolelta. Vielä kolmattakin asemavyötä ryhdyttiin rakentamaan, ja se kulki Säkkijärveltä Luumäen kautta Saimaalle.

Kenttälinnoitustyöt jaettiin neljään rakennuspiiriin. Töiden suorituksesta vastasivat erilliset sapööri- eli pioneerioukot, joiden vahvuus vuonna 1916 oli noin 4000 miestä. Kun töiden edistyminen yleensä oli hidasta, ryhdyttiin käyttämään suomalaista työvoimaa ja kun sekään ei osoittautunut riittäväksi, tuotettiin maahan mm 3000 kiinalaista kulia. Töiden hidasta edistymistä ei kuitenkaan johtunut yksinomaan työvoimapulasta, vaan töiden johdon, suunnittelun ja valvonnan puutteellisuudesta sekä rakennustarpeiden ja räjähdysainesten epäsäännöllisistä toimituksista työmaille. Useat kenttälinnoitustyöt jäivätkin kesken-eräisiksi.

Rannikkolinnakkeet

Kesäkuussa 1915 Venäjä julisti ilman neuvotteluja Ahvenanmaan linnoittamiskiellon päättyneeksi. Muodostettiin Turun—Ahvenanmaan saaristoasema, jonka esikunta oli Turussa ja joka alistettiin Itämerenlaivaston ylipäällikölle. Linnakkeiden rakennustyöt Ahvenanmaalla aloitettiin vuonna 1916 ja sinne sijoitettiin tilapäisesti kymmenen rannikkopatteria. Lisäksi Ahvenanmaalle siirrettiin yksi jalkaväkirykmentti ja sitä vahvistettiin syksyllä 1916 mm auto-osastolla. Vuoden 1916 lopussa Ahvenanmaalla oli noin 4 500 sotilasta.

Vaikka Viapori ei enää täyttänytkaan kaikkia rannikkolinnoituksen vaatimuksia, venäläiset mie-

hittivät ja aseistivat sen meririntaman voimakkaaksi linnoitusjärjestelmäksi. Koska Helsinki ja Viapori olivat avoinna maan puolelta tapahtuville hyökkäyksille, ryhdyttiin vuoden 1915 alussa laajaan linnoitustyöhön, jolloin Helsingin ympärille alettiin rakentaa kolmea sisäkkäistä puolustusasemalinjaa. Puolustusasemat rakennettiin yleensä betonista ja louhittiin osittain kallioon. Niiden aseistus käsitti 77 erilaista tykistöpatteeria, joissa oli yhteensä 463 tykkiä. Linnoituslaitteet olivat vielä keskeneräiset, kun maaliskuun vallankumous vuonna 1917 lopetti niiden rakentamisen.

Viipurista muodostettiin toinen yhdistetty maa- ja merilinnoitus. Mereltä päin se oli tarkoitettu sulkemaan Viipurinlahden, ja sen n. 30 tykkiä ulottuivat toimimaan Koivistolle asti. Maarintaman varustuksessa oli vuoden 1916 lopulla yhteensä 224 tykkiä. Linnoituksen vakinaisina joukkoina oli linnoitus-tykistörykmentti ja linnoitusjalkaväkirykmentti, yhteensä n. 10.000 miestä.

Maaliskuun vallankumouksesta armeijan lakkauttamiseen

Venäjänsuomessa olevien sotavoimien kuri ja koulutustaso olivat korkeat vielä vuoden 1917 alussa. Maaliskuun vallankumous rappioitti ne kuitenkin muutamassa päivässä. Kurin romahdus tapahtui ensin Itämeren laivastossa, jossa matruusit 16. päivänä maaliskuuta ottivat vallan käsiinsä. Seuranneessa upseerimurhien aallossa sai 38 laivaston ja useita maavoimien upseereita surmansa. Laivastosta vallankumous levisi maavoimiin. Kaikkiin johtoportaisiin sotilaat valitsivat päättäväksi elimiksi sotamiesneuvostoja. Sotilaallinen komentajajärjestelmä lamaan- tui ja kuri luhistui. Päivittäiset harjoitukset lähes

kaikissa joukko-osastoissa loppuivat ja sotilaat kulluttivat aikansa neuvostoissa politikoiden tai lähtivät omavaltaisesti lomalle.

Väliaikaisen hallituksen mielestä Suomi oli täynnä saksalaisia agenteja, jotka yllyttivät kansaa venäläisvastaisiin toimenpiteisiin maihinnousun varalta. Saksan maihinnousua Suomeen ja Suomen irtaantumista Venäjältä pelättiin kesällä 1917 entistä enemmän ja tämän vuoksi Suomeen siirrettiin yhä uusia joukkoja.

Toukokuussa Suomeen saapui 5. kasakkadivisioona ja elokuussa I ratsuväkiarmeijakunnan esikunta mukanaan 14. ratsuväkidivisioona. Kasakat alistettiin I AK:lle. Uusina jalkaväkijoukkoina saapui Lahteen yksi tarkka-ampujaprikaati ja Perkjärvelle 45. D tykistöprikaateineen. Molemmat jalkaväkijoukot alistettiin XLII ErAK:lle. Ne olivat Suomessa kuitenkin vain kesän. Elokuun lopulla 1917 kohosi venäläisten sotilaiden määrä Suomessa korkeimmalleen, ollen silloin noin 125.000 miestä. Näistä 52.000 kuului XLII ErAK:aan. Tämä huippuluku hupeni kuitenkin nopeasti syksyn aikana joukkojen siirtojen, kotiuttamisen ja karkaamisten johdosta. Vapaussodan syttyessä Suomessa lasketaan olleen noin 40.000 miestä.

Kun Venäjä 31. 12. 1917 tunnusti Suomen itsenäisyyden, sen olisi viipymättä tullut vetää joukkonsa pois Suomesta. Näin ei kuitenkaan käynyt, koska neuvostohallitus ei pitänyt Suomen Venäjältä eroamista sittenkään lopullisesti ratkaistuna, vaan se jäi riippumaan venäläis-suomalaisen sekakomitean asettamista ehdoista. Toisin sanoen neuvostohallitus odotti vallankumousta Suomessa. Venäläisten joukkojen hajoamisprosessi oli kuitenkin jo voimakkaassa käynnissä.

Vapaussodan syttyessä 28. päivänä tammikuuta jäi 9 erilaista rykmenttiä ja 12 tykistöpatteria sekä muita sotilasosastoja Suomen halki muodostuneen rintaman valkoiselle puolelle ja riisuttiin aseista. Näiden joukkojen kirjavahvuus oli 12.000 miestä, mutta jäljellä oli enää vain puolet tästä määrästä.

Vapaussodan syttymisen jälkeen jatkui punaisella puolella eri ikäluokkien kotiuttaminen Brest-Litovskin rauhanneuvottelujen katkeamiseen asti. Vapautettuja sotilaita yritettiin saada vapaaehtoisina liittymään punakaarteihin tai venäläiseen punarmeijaan, joskin heikolla menestyksellä.

Helmikuun lopulla perustettu likvidoimiskomitea lakkautti maaliskuun 8. päivänä lopullisesti XLII erillisen armeijakunnan, jolla ei todellisuudessa enää ollut joukko-osastoja. Viimeiset venäläiset joukko-osastot 509. ja 511. jalkaväkirykmentti, hajotettiin huhtikuun puolivälissä. Nämä rykmentit olivat toimineet Viipurissa.

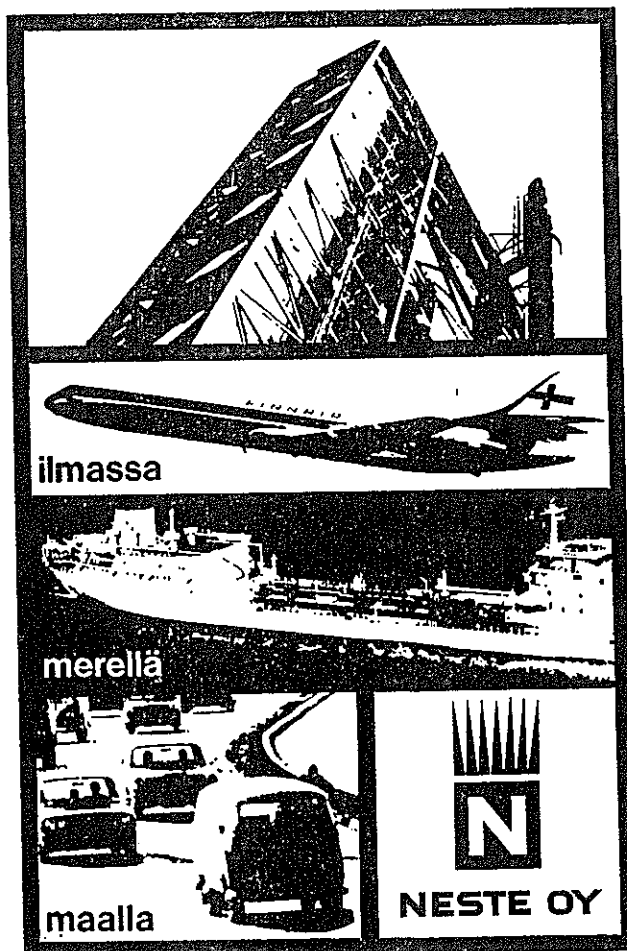
Venäläisten osuus Suomen vapaussodassa

Vapaussota alkoi hallituksen joukoiksi julistettujen suojeluskuntien riisuessa etelä-Pohjanmaalla venäläiset joukot aseista. Tämän johdosta XLII ErAK:n

komitea katsoi puolestaan olevansa sodassa suojeluskuntien kanssa ja ilmoitti olevansa sosiaalidemokraattien puolella. Armeijakunnan Tampereella ollut 106. divisioona alkoi bolševistisen komentajansa, eversti Svetšnikovin johdolla oma-aloitteisesti suunnitella hyökkäystä pohjoiseen. Svetšnikovin johdolla suoritti venäläisistä vapaaehtoisista ja punakaartilaisista kokoonpantu osasto kolme eri hyökkäystä Viilppulan rintamaa vastaan, mutta heidät torjuttiin. Samaan aikaan noin 500:n venäläisen osasto hyökkäsi Kurusta Ruovedelle, mutta heidätkin torjuttiin. Venäläisten ja punakaartien yhteisiä hyökkäyksiä tapahtui vielä Mäntyharjulla ja Antreassa.

Venäläisten joukkojen merkitys sodan kulkuun ei muodostunut kovinkaan huomattavaksi. Svetšnikovin päättävä toiminta Viilppulassa, antoi kuitenkin punakaarteille riittävän ajan joukkojen järjestäytymistä ja aseistautumista varten. Paljon merkittävämpää oli sen sijaan Svetšnikovin toiminta punaisten sodanjohdossa sekä muiden venäläisten sotilaiden käyttö johtajina, kouluttajina ja neuvonantajina.

Ratkaiseva merkitys punaisten sodankäynnille oli niiden venäläisiltä saamalla taistelumateriaalilla. Jo joulukuussa saapuivat ensimmäiset aselähetykset punakaarteille, mutta ratkaiseva apu saapui ns. Rahjan asejunassa. Silloin punakaartit saivat 15.000

kivääriä, yli kaksi miljoonaa patruunaa, 30 konekivääriä, 10 tykkiä ja kaksi panssariautoa. Vasta tällöin 4.2. saivat Länsi-Suomen punakaartit riittävästi aseita. Venäläiset luovuttivat kaikkiaan 50.000 kivääriä, 100 konekivääriä ja 500 tykkiä punakaartilaisille poistuessaan maasta, pääosin kuitenkin vasta maaliskuun alussa.

Yhteistoiminta venäläisten ja punakaartien välillä ei sujunut aina hankauksitta. Venäläisten sodanjulistus suojeluskunnille oli ensisijaisesti itsesäilytysvaiston sanelema. Punakaartilaiset taas eivät luottaneet venäläisiin ja tunsivat katkeruutta heitä kohtaan, varsinkin häviön hämmöittäessä.

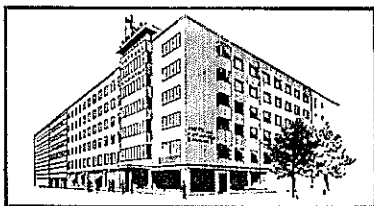
Yhdistelmä

Venäläisten sotatoimia Suomessa ohjasi koko maailmansodan ajan Pietarin turvallisuuskysymys. Sodan jatkuessa sen vaatimukset kasvoivat. Ensimmäisenä sotasyksynä valmistauduttiin torjumaan saksalaisten maihinnousu Suomenlahden rannikolle, kevästä 1915 sisällytettiin Pohjanlahden rannikko todennäköisten maihinnousualueiden joukkoon ja valmistauduttiin viivytystaistelun suorittamiseen etelä-Suomessa. Vuosina 1915 ja 1916 ryhdyttiin linoittamaan koko etelä-Suomen käsittäviä puolustusasemaketjuja ja lisättiin puolustustehoa kaikkiin tavoin. Vallankumous rappeutti venäläiset sotajoukot ja teki hetkessä tyhjäksi edellisten vuosien työn. Maailmansodan loppuvaiheessa venäläiset sotavoimat olivat osaltaan vaikuttamassa valkoisten ja punaisten välisen valtataistelun puhkeamiseen ja pitkittymiseen.

**TERVETULO A
TAMPEREELLE
MEILLE MAHTUU
MEILLÄ VIIHTYY**

Liikuittepa yksin tai seurueessa —
avaimenne odottaa Teitä!

**VAIN 96 ASKELTA ASEMALTA —
SUOMEN SUURIMPAAN**

hospiz
HOTELLI
RAVINTOLA
emmaus
TAMPERE, HÄMEENKATU 1, PUH. 21980

LÄHDE- JA KIRJALLISUUSLUETTELO

1. Painamattomat lähteet

Sotahistoriallinen tutkimuslaitos
Tukimustyö, Rauanheimo, Uljas: Suomen puolustus venäläisin joukoin maailmansodassa 1914—18

Valtionarkisto
Vapaussodan arkisto, ryhmä I B 29. Yleisesikunta

2. Painetut lähteet

Aikakauslehdet
Kilikki, Pertti: "Venäläiset sotavoimat ja vapaussota", Kylkirauta n:o 1/1968

Kirjallisuus
Firle, R: Der Krieg in der Ostsee, Berlin 1921

Franz, G: Russlands Eintritt in den Weltkrieg, Berlin 1924

Hannula, E: "Ahvenanmaan asema maailmansodassa." Teoksessa Rannikkotyöstön vuosikirja 1935, Helsinki 1935

Hannula, J O: Suomen vapaussodan historia, Porvoo 1934

Kivikari, J: "Punaisten voimien offensiivinen sodankäynti Suomen vapaussodassa" Teoksessa Tiede ja Ase 2, Helsinki 1934

Lappalainen, J: Itsenäisen Suomen synty, Jyväskylä 1967

Polvinen, T: "Venäjän sotilaalliset tavoitteet Suomessa" ja "Maailmansodan vaikutus Suomen asemaan". Teoksessa Venäläinen sortokausi Suomessa, Historian Aitta XIV, Porvoo 1960

Polvinen, T: Venäjän vallankumous ja Suomi, Porvoo 1967

Rauanheimo, U V: "Venäläiset joukot Suomessa maailmansodan 1914—18 aikana; niiden yleisryhmitykset ja toimintasuunnitelut." Teoksessa Tiede ja Ase 8, Helsinki 1950

Sourander, Y: "Vapaussodan punainen armeija sodankäyntivälineenä". Teoksessa Tiede ja Ase 1, Helsinki 1933

Svetšnikov, M S: Vallankumous ja kansalaisota Suomessa 1917—1918, Helsinki 1925

PAIKALLISLINJAT OY

suorittaa kuljetuksia
ajanmukaisilla linja-autoilla kaikkina
vuorokauden aikoina
puh 455 454 ja 457 475

THE MILITARY BALANCE

Englantilainen "The Institute for Strategic Studies" on jälleen julkaissut jokavuotisen maailman asevoimia käsittelevän katsauksensa. Tällä kertaa on kysymyksessä "The Military Balance 1968—1969". Päähuomio kohdistetaan jälleen NATOon ja Varsovanliittoon kuuluvien maiden asevoimiin sekä näihin ryhmittymiin kuuluvien maiden sotilaallisen potentiaalın vertailuun. Tämän arvion mukaan Neuvostoliitto on lisännyt voimakkaasti strategisten ydinasevoimiensa määrää. Niinpä NL:lla arvioidaan olevan 1000 mannertenvälistä (USA 1054) ohjusta, 125 sukellusveneestä laukaistavaa (USA 656) ja 750 keskimatkan ohjusta.

Maittain tapahtuva asevoimien esittely käsittää kaikkiaan 59 valtiota. Mielenkiintoista on todeta, että nyt on ensikertaa otettu mukaan sellaiset maat kuin Algeria, Birma, Itävalta, Marokko ja Suomi.

PUOLUSTUSMÄÄRÄRAHAT NOUSEVAT

Varsovanliittoon kuuluvat maat korottivat melkein poikkeuksetta puolustusmäärärahojaan vuosi sitten. Tämän vuoden määrärahat olivat vuoteen 1967 verrattuna nousseet Neuvostoliitossa 18 %, Puolassa 10 %, Tšekkoslovakiassa 12 %, Unkarissa 14 %, Bulgariassa 11 % ja Itä-Saksassa peräti 62 %.

Nyt on alkamassa samantapainen "kierros" NATO-maissa, joista alustavien sanomalehtitietojen mukaan aikovat korottaa puolustusmäärärahojaan ainakin Italia 7 %, Belgia 6,5 %, Länsi-Saksa 4 % ja Norja 2,5 %. Myös Tanska on ilmoittanut nostavansa puolustusbudjettiaan. NATO:n piirissä kehitykseen vaikuttavat osaitaan myös Tšekkoslovakiassa tapahtumat.

Österreichische Militärische
Zeitschrift 4/1968 ja sanoma-
lehtitiedot

RIITTÄÄKÖ RAUTA?

- Tutkimusten mukaan raudanpuute on suomalais-
ten tavallisin puutostauti. Sitä esiintyy kaiken-
ikäisillä, niin naisilla, miehillä kuin lapsillakin.
- Syy raudanpuutteen yleisyyteen on yksipuolinen
ruokavalioimme.

Tie riittävään rautaan on

BONAFER

Imeväisille BONA FER siirappi
Lapsille Lasten BONA FER tabletti
Aikuksille BONA FER tabletti

Apteekoista
reseptiltä

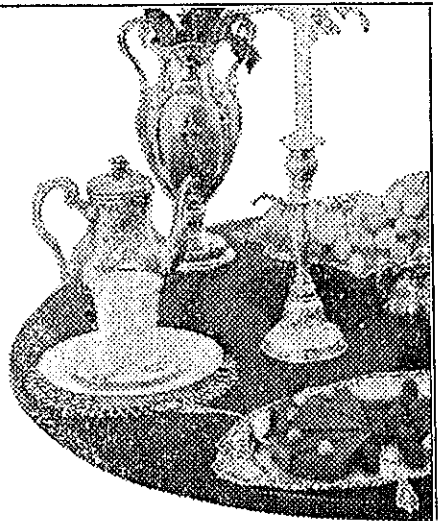
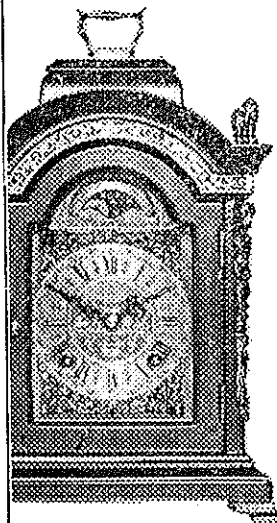
ORION

BONAFER estää raudanpuutteen ennakolta

Vahva suomalainen rauta-
lääke **BONAFER** estää ane-
mian ennakolta ja korjaa
raudanpuutteen aiheutu-
neen anemian.

BONAFER-hoitoa on jätet-
tava useita kuukausia, niin
että myös elimistön ehtyneet
rautavarastot täyttyvät.

AIKA
KULTAA
OMAN
KODIN
KAUNIIT
ESINEET

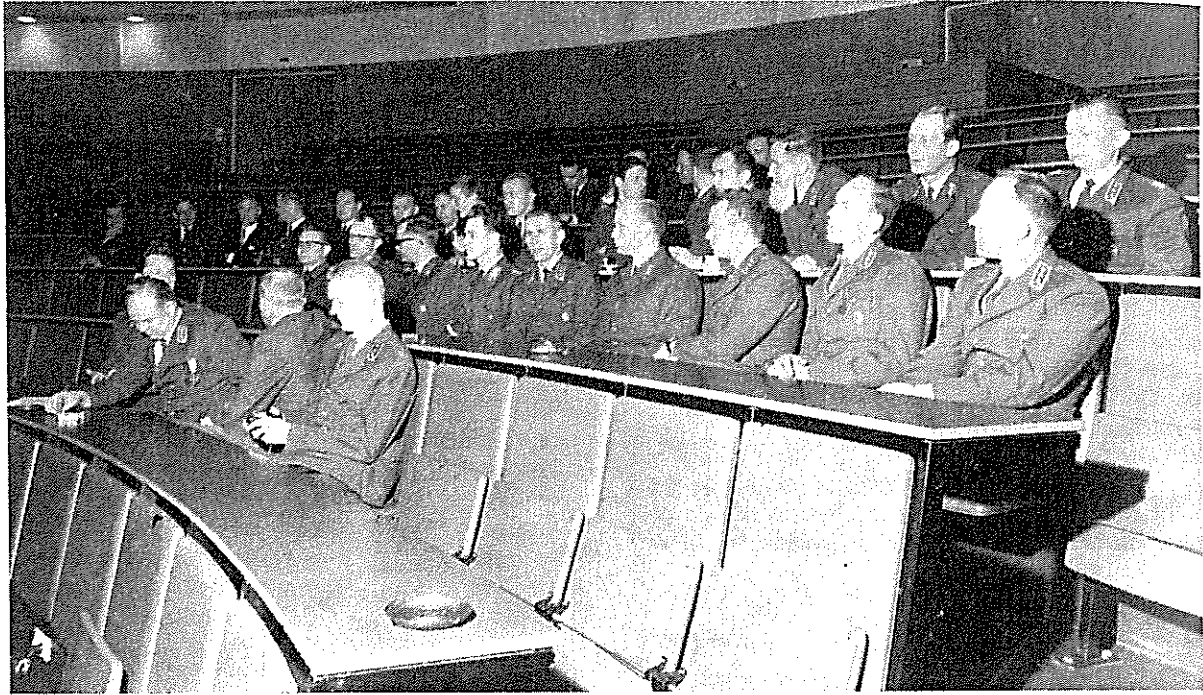
Kultakönnissä on hyvin paljon ja
erilaisia kauniita kodin esineitä...
Valikoimamme on arvokas. Meille on tärkeää, että Te
teette onnistuneen ostoksen.

KULTAKÖNNI

HELSINKI, Kaivokatu 10

Kaivotalo

Kadettikurssien kuulumisia

42. kadettikurssin ja 28. merikadettikurssin 10-vuotisjuhla

Vuoden 1958 kesäkuussa valmistunut 42. kadettikurssi ja sen veljeskurssit 42. lentokadettikurssi ja 28. merikadettikurssi viettivät 10-vuotisjuhlaansa toukokuun 18 päivänä isoveljensä, kurssi 26:n vana-vedessä.

Juhlapäivä alkoi sankarihautoilla käynnillä, jossa laskettiin seppeleet Sankariristille ja Suomen Marsalkka Mannerheimin haudalle. Tilaisuuteen antoi oman sävynsä Helsingin varuskuntasoyttokunnan osallistuminen. Hietaniemestä kurssi siirtyi Kadettikouluun.

Entisen opinsaunan todettiin ottavan vuosikymmenen takaiset isänmaan toivot vastaan huomattavasti uudistuneena ja hyväkuntoisen pulskistuneena. Ennen pitkää huomattiin, että ilmeisesti vanha sananlasku "moni on kakku jne" ei tässä tapauksessa pidäkään paikkaansa, sillä kurssin ristikuulusteluun suostunut koulun päivystävä upseeri sai läsnäolijat vakuuttuneiksi siitä, että nykyinenkin, akateemisesti korkeammalle sivistetty kadetti on ulos tullessaan yhtä täyttä tavaraa kuin entinenkin aines.

Kurssin 68:sta valmistuneesta upseerista todettiin 32:n saapuneen paikalle. Kadettiväpeli "Aku" Karvisen johdolla pidetyn kokouksen aluksi kunnioitettiin hetken hiljaisuudella neljän ammatin uhreina pois menneen kadettitoverin muistoa. Kokouksen päätös oli, että seuraavan kerran kokoonnutaan jälleen viiden vuoden kuluttua, jota varten valittiin alustavasti juhlatoimikunnan kokoonkutsujaksi kadettiväpeli, joka sai valtuudet valita toimikunnan jäsenet sillä hetkellä sopivimmissa paikoissa palvelusta kurssilaisista. Taloudellinen tilanne todettiin hyväksi valmistumisen yhteydessä julkaistun kurssijulkaisu "Kalvan" tuotettua aikanaan sen verran voittoa, että juhlien järjestämiseen liittyneet yleiset kulut on voitu peittää.

Muistojen verestämiskierroksen jälkeen siirryttiin ruokalaan, jossa kadettiaikainen emäntä, neiti Laakso, oli järjestänyt entisille suojateilleen makoisat antimet. Päivän ensitapaaminen päättyi saunomiseen Jääkärikillan saunassa, jossa oluen ja makkaran kera vierähti rattoisa parituntinen itse kunkin kertoillessa urotöistään kuluneen vuosikymmenen ajalta.

Kun iltajuhla alkoi Kaivohuoneella, saatiin konkreettinen todistus siitä, että oli kysymys erikoisen ja poikkeuksellisen korkealle arvostetun kurssin juhlatilaisuudesta. Huomattiin näet, että paikalle olivat saapuneet myös entinen puolustusministeri ja nykyinen puolustusvoimain komentaja. Heidän lisäksi tilaisuuden huomioitsijoiksi oli varsin runsaslukuisasti kerääntynyt myös muita 26. kadettikurssin kadetteja. Tässä arvokkaassa seurassa kurssilaisemme ilmeisen edukseen ottivat varsin vaatimattoman asenteen, todeten esitetyssä kronikassa mm, ettei sen jäsenistössä toistaiseksi ole koristuksena kuin yksi majuri. Koska kyseinen arvo kuitenkin on uhkaamassa monia kapteeneita jo varsin lähellä, vakuutettiin, ettei suinkaan ole esiintynyt paniikkia, vaan kaikki suhtautuvat tyynen odottavaisesti tämän — upseeriuran synkimmäksi sanotun — kauden ”puhkeamiseen”. Muina tilastotietoina havaittiin seitsemän kurssilaisen siirtyneen tekstiilitehtäviin, noin kolmen valveutuneen vatsahaavalla ja yhden kirjoittaneen kaksi romaania ja ampuneen karhun. Kun kuubalaisyhtyeen tahdit sitten vähitellen saattelivat itse kunkin omille yösijoilleen, jäi ilmaan jännittävän odotuksen tuntua:”... ja mitä hän näen ensi kerralla?”

”Nenä”

		1. Rt-KURSSI	
ylil	v. Essen, Nils Odert	ylennetty kapteeniksi reservissä	6. 12. 1968
		12. KURSSI	
ev	Kaje, Lennart	myönnetty ero	21. 1. 1969
		14. KURSSI	
maj	Sammalkorpi, Jukka Ilkka	ylennetty everstiluutnantiksi reservissä	8. 11. 1968
		3. Rt-KURSSI	
kapt	Arnala, Reino Osvald Kustaa	ylennetty majuriksi reservissä	8. 11. 1968
		15. KURSSI	
maj	v. Essen, Torsten Valdemar	ylennetty everstiluutnantiksi reservissä	4. 10. 1968
„	Ratia, Viljo Olavi	ylennetty everstiluutnantiksi reservissä	8. 11. 1968
		8. Me-KURSSI	
komkapt	Lamminen, Alpo Kalervo	ylennetty komentajaksi reservissä	6. 12. 1968
		16. KURSSI	
kapt	Koskinen, Eero Johannes	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1968
maj	Plathan, Pehr-Ivar	ylennetty everstiluutnantiksi reservissä	8. 11. 1968
„	Saarlo, Niilo	ylennetty everstiluutnantiksi reservissä	6. 12. 1968
„	Tigerstedt, Albert Severin Konstant	ylennetty everstiluutnantiksi reservissä	8. 11. 1968
		17. KURSSI	
maj	Aarnio, Into Aulis	ylennetty everstiluutnantiksi reservissä	8. 11. 1968
kapt	Aspo, Eelis Armas	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1968
maj	Lahtela, Kullervo	ylennetty everstiluutnantiksi reservissä	8. 11. 1968
kapt	Saxell, Laus-Dei	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1968
ev	Tuomisalo, Oskar Wilhelm	myönnetty ero	12. 12. 1968
		9. Me-KURSSI	
komkapt	Aittola, Veikko Olavi	ylennetty komentajaksi reservissä	6. 12. 1968
		18. KURSSI	
maj	Haukkala, Esko Jorma	ylennetty everstiluutnantiksi reservissä	8. 11. 1968
evl	Kautto, Toivo Erik Antero	ylennetty everstiksi 6.12.1968 ja myönnetty ero	29. 12. 1968
maj	Sovelius, Per Erik	ylennetty everstiluutnantiksi reservissä	8. 11. 1968
		10. Me-KURSSI	
kaptl	Herlevi, Heikki Johannes	ylennetty komentajakapteeniksi reservissä	6. 12. 1968
		20. KURSSI	
kapt	Valtari, Jaakko Johannes	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1968

maj	Saloranta, Heikki Lauri Ferdinand	21. KURSSI myönnetty ero ja ylennetty everstiluutnantiksi reservissä	6. 12. 1968
kapt	Ramström, Sven Arvid Valdemar	11. Me-KURSSI ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1968
komkapt	Siivonen, Toivo Johannes	ylennetty komentajaksi reservissä	6. 12. 1968
kapt	Tuomarila, Matti Kauko	ylennetty majuriksi reservissä	8. 11. 1968
kom	Väänänen, Niilo Olavi Rafael	myönnetty ero ja ylennetty kommodoriksi reservissä	6. 12. 1968
evl	Järvelä, Veikko Oskar Kullervo	22. KURSSI ylennetty everstiksi reservissä	6. 12. 1968
kapt	Koponen, Tauno Vilhelm	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1968
ev	Pelttari, Tuomas Pentti	myönnetty ero	3. 11. 1968
kapt	Karjalainen, Urpo Tapio	23. KURSSI ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1968
"	Kauppinen, Osmo Kalervo	"	"
maj	Ranta, Jaakko Ilkka Kari	ylennetty majuriksi reservissä	8. 11. 1968
kapt	Aittola, Heikki Eero	12. Me-KURSSI ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1968
kapt	Gylling, Artturi Valdemar	24. KURSSI ylennetty majuriksi reservissä	8. 11. 1968
"	Huttunen, Reino Paavali	"	"
evl	Huuhka, Kaino Kalervo	ylennetty everstiksi 8. 11. 1968 ja myönnetty ero	3. 12. 1968
kapt	Jussilainen, Veikko Arvid	ylennetty majuriksi reservissä	8. 11. 1968
"	Juvonen, Kauko Samuli	"	"
"	Koskivaara, Veikko Uljas Voitto	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1968
evl	Kurkela, Erkki Willehard	myönnetty ero	5. 2. 1969
kapt	Nikkola, Pentti Isakki	ylennetty majuriksi reservissä	8. 11. 1968
"	Ojala, Martti Antero	"	"
"	Paalanen, Kaarle Ossian Elias	"	"
"	Platan, Andreas Valentin	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1968
"	Rinne, Jouko Kalevi	"	"
maj	Rossi, Kaarlo Johannes	ylennetty everstiluutnantiksi reservissä	6. 12. 1968
kapt	Tavela, Matti Sakari	ylennetty majuriksi reservissä	8. 11. 1968
"	Uggeldahl, Birger Alvar	"	"
"	Vartiainen, Osmo Johannes Vartio	"	"
kapt	Juvela, Osmo Pellervo	14. Me-KURSSI ylennetty komentajakapteeniksi reservissä	8. 11. 1968
kapt	Kinnunen, Paavo Ossian	ylennetty majuriksi reservissä	8. 11. 1968
kapt	Ahoniemi, Carl Björn-Erik Vilhelm	25. KURSSI ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1968
ylil	Arakorpi, Teuvo Ilmari	ylennetty kapteeniksi reservissä	6. 12. 1968
kapt	Gottleben, Ole Albert	ylennetty majuriksi reservissä	8. 11. 1968
ylil	Honkajuuri, Erkki Vilhelm	ylennetty kapteeniksi reservissä	6. 12. 1968
kapt	Kortelainen, Jouko Martti Sakari	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1968
ylil	Lehtonen, Pentti Johannes	ylennetty kapteeniksi reservissä	8. 11. 1968
kapt	Mehtonen, Pentti Isakki	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1968
"	Mielonen, Erkki Olavi	"	"
"	Tirri, Jaakko Antero	"	"
kapt	Aantaa, Yrjö Ukko Ylermi	26. KURSSI ylennetty lääkintämajuriksi reservissä	6. 12. 1968
"	Airanne, Sulo Väinö Kalervo	ylennetty majuriksi reservissä	8. 11. 1968
ratsumest	Jansson, Viktor Emanuel	"	"
ellääkkapt	Juslin, Kurt-Erik Fredrik	ylennetty eläinlääkintämajuriksi reservissä	6. 12. 1968
kapt	Kivikoski, Eino Olavi	ylennetty majuriksi reservissä	8. 11. 1968
ylil	Kontio, Matti Kustavi	ylennetty kapteeniksi reservissä	6. 12. 1968
kapt	Koivula, Lauri Juhani	ylennetty majuriksi reservissä	8. 11. 1968
"	Korkama, Erkki Kalervo	"	"
maj	Lehtonen, Aarne Jalmari	ylennetty everstiluutnantiksi reservissä	14. 11. 1968
ylil	Lindholm, Kurt Allan	ylennetty kapteeniksi reservissä	6. 12. 1968
"	Luoma, Lasse Heikki Rafael	"	3. 11. 1968
"	Malmberg, Odal Edvin	"	6. 12. 1968
kapt	Pankamaa, Jaakko Herman	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1968
"	Ruokojärvi, Matti Veli	"	6. 12. 1968
evl	Sipponen, Olavi Johannes	myönnetty ero	3. 10. 1968
ylil	Siren, Mikko	ylennetty kapteeniksi reservissä	6. 12. 1968
maj	Soininen, Pentti	ylennetty everstiluutnantiksi	6. 12. 1968
ylil	Suhonen, Pentti Kalervo	ylennetty kapteeniksi reservissä	6. 12. 1968
"	Sutela, Mauno Antero	ylennetty kapteeniksi reservissä	8. 11. 1968
kapt	Veihola, Aarre Ensio	ylennetty majuriksi reservissä	8. 11. 1968

		27. KURSSI	
kapt	Halme, Pekka Kalevi	ylennetty majuriksi reservissä	8. 11. 1968
"	Helpi, Toivo Mainio	—, —	6. 12. 1968
"	Huhtamies, Erkki Rudolf	—, —	8. 11. 1968
"	Kaarnakari, Olli Veikko	—, —	6. 12. 1968
ylil	Kalliala, Jorma Elis	ylennetty kapteeniksi reservissä	6. 12. 1968
"	Kaminen, Jussi Erik	—, —	
"	Kanula, Reino Kalevi	—, —	8. 11. 1968
"	Lahtinen, Eilo Edvin Ilppo	—, —	6. 12. 1968
kapt	Mustaniemi, Matti Antero	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1968
ylil	Ritoniemi, Pentti Aatos	ylennetty kapteeniksi reservissä	6. 12. 1968
		16. Me-KURSSI	
komkapt	Laurila, Eero Johannes	ylennetty komentajaksi	6. 12. 1968
		17. Me-KURSSI	
ylil	Brusi, Urho Edvard	ylennetty kapteeniksi reservissä	8. 12. 1968
"	Kuukkanen, Kaino Johannes	—, —	6. 12. 1968
		18. Me-KURSSI	
evl	Valtanen, Jaakko Joukamo	ylennetty everstiksi	6. 12. 1968
		28. KURSSI	
evl	Lähde, Eelis Ilmari	ylennetty everstiksi	6. 12. 1968
maj	Niiranen, Toivo Sakari	ylennetty everstiluutnantiksi	6. 12. 1968
		29. KURSSI	
maj	Autti, Lauri Rudolf Päiviö	ylennetty everstiluutnantiksi	4. 10. 1968
"	Lappalainen, Niilo Johannes	—, —	
		30. KURSSI	
maj	Kärpänoja, Kalervo Valdemar	ylennetty everstiluutnantiksi	6. 12. 1968
"	Väyrynen, Pentti Johannes	—, —	4. 10. 1968
		33. KURSSI	
maj	Tuominen, Keijo Kalervo	ylennetty everstiluutnantiksi	6. 12. 1968
		36. KURSSI	
maj	Heikkinen, Vilho Erik	ylennetty everstiluutnantiksi	6. 12. 1968
ylil	Tervonen, Esa Viljam	ylennetty kapteeniksi reservissä	8. 11. 1968
		24. Me-KURSSI	
kapt	Virmo, Erkki Harry Juhani	ylennetty majuriksi	4. 10. 1968
		37. KURSSI	
kapt	Koistinen, Seppo Kaleva	ylennetty majuriksi	4. 10. 1968
		38. KURSSI	
kapt	Arppola, Hannu Oskari	ylennetty majuriksi	6. 12. 1968
"	Halminen, Yrjö Olavi	—, —	
		39. KURSSI	
maj	Meriö, Raimo Martti	ylennetty everstiluutnantiksi	6. 12. 1968
kapt	Taskinen, Pentti August	ylennetty majuriksi	6. 12. 1968
"	Tykkä, Pentti Matti Veijo	—, —	
		40. KURSSI	
kapt	Christensen, Hans Henrik Sweijstrup	ylennetty majuriksi	6. 12. 1968
"	Issakainen, Raimo Aulis	—, —	
"	Kilkki, Pertti Ilmari	—, —	
"	Kolehmainen, Pentti Kalevi	—, —	
"	Kolkka, Erkki Olavi	—, —	
"	Kuusisto, Reijo Jaakko	—, —	
"	Mattila, Jarmo Heikki Ylermi	—, —	
"	Muttonen, Jussi Antti	—, —	
"	Savolainen, Vesa Seppo	—, —	
"	Tähtinen, Veikko Einari	—, —	4. 10. 1968
"	Vuorio, Seppo Kalevi	—, —	6. 12. 1968
		41. KURSSI	
kapt	Santalampi, Paavo Tapio	ylennetty majuriksi	6. 12. 1968
		46. KURSSI	
ylil	Aro, Kari Juhani	ylennetty kapteeniksi	26. 10. 1968
"	Kautiainen, Antti Juhani	—, —	4. 10. 1968
kapt	Ketola, Heikki Kullervo	ylennetty majuriksi	6. 12. 1968
ylil	Pitkänen, Paavo Juhani	ylennetty kapteeniksi	26. 10. 1968
"	Sampola, Pertti Antero	—, —	6. 12. 1968

47. KURSSI

ylil		ylennetty kapteeniksi	26. 10. 1968
"	Hakala, Venni Vaalimo	"	"
"	Hannuksela, Pauli Mikko Juhani	"	"
"	Happonen, Heikki Juhani	"	"
"	Heikkilä, Tauno Kalevi	"	"
"	Hirvonen, Tuomo Juhani	"	"
"	Hälikkä, Eino Tapio	"	"
"	Härkönen, Martti Väinö Juhani	"	"
"	Inkinen, Jorma Henrik	"	"
"	Iskanius, Kalevi Allan	"	"
"	Jokinen, Aimo Lauri	"	"
"	Jolma, Jyrki Juhani	"	"
"	Joukainen, Alpo Ensio	"	"
"	Jumpainen, Mikko Sakari	"	"
"	Järvi, Riku	"	"
"	Järvi, Simo	"	"
"	Kainulainen, Juha Niilo Taavi	"	"
"	Kantele, Seppo Ilari	"	"
"	Kaskama, Pentti Mauri Juhani	"	"
"	Kaukonen, Raimo Juhani	"	"
"	Keltanen, Jouko Iivari Pellervo	"	"
"	Kepponen, Matti Tapani	"	"
"	Keskinen, Matti Juhani	"	"
"	Kesälä, Erkki Juhani	"	"
"	Keftunen, Paavo Antero	"	"
"	Kinnunen, Heikki Juhani	"	"
"	Kiukas, Aimo Albin	"	"
"	Knuutila, Jouko Kalevi	"	"
"	Koikkalainen, Seppo Aarre	"	"
"	Kokko, Seppo Antero	"	"
"	Kokkonen, Martti Kalervo	"	"
"	Koskelainen, Vilho Kalevi	"	"
"	Kosonen, Kyösti Johannes	"	"
"	Kotinurmi, Veli Antero	"	"
"	Kummunmäki, Martti Albert	"	"
"	Kuokkanen, Kari Tapio	"	"
"	Kuosa, Tauno Antero	"	"
"	Kuosa, Toivo Kalevi	"	"
"	Lagerström, Pehr Börje	"	"
"	Laitinen, Erkki Ilmari	"	"
"	Lavento, Arto Juhani	"	"
"	Lehtinen, Juhani Olavi	"	"
"	Lehtonen, Matti Johannes	"	"
"	Lindell, Jaakko Juhani	"	"
"	Lähteenmäki, Rauno Toivo Johannes	"	"
"	Malinen, Urpo Ossian	"	"
"	Markkanen, Aarne Veikko	"	"
"	Martikainen, Raino Antero	"	"
"	Marttinen, Esko Oiva	"	"
"	Melkko, Hannu Olavi Oskari	"	"
"	Melkko, Seppo Johannes	"	"
"	Mensonen, Aaro	"	"
"	Miettinen, Aku Olavi	"	"
"	Mikonsaari, Esa Uolevi Antero	"	"
"	Mirhola, Pertti Hilpas	"	"
"	Mononen, Lauli Juhani	"	"
"	Mäki, Taisto Kalevi	"	"
"	Määttä, Ahti Raine Esko	"	"
"	Nepponen, Olli Eerik	"	"
"	Niemi, Aatos Samuli	"	"
"	Niemistö, Väinö Juhani	"	"
"	Nurminen, Riku Hannu Eerik	"	"
"	Nyman, Timo	"	"
"	Ohristo, Antti Eino Olavi	"	"
"	Ollikainen, Pentti Sakari	"	"
"	Paakkanen, Tauno Antero	"	"
"	Paasivaara, Hannu Tapani Kalervo	"	"
"	Paldanius, Seppo Matias	"	"
"	Partanen, Teuvo Tapio	"	"
"	Parviainen, Leo Petteri Johannes	"	"
"	Paunu, Paavo Tapani	"	"
"	Perttula, Arvi Antero	"	"
"	Pippuri, Kauko Einari	"	"
"	Punnonen, Otto Ensio	"	"
"	Puolakkainen, Eero Tapio	"	"

ylil	Puukka, Ilkka Yrjö	ylennetty kapteeniksi	26. 10. 1968
"	Raatikainen, Jorma Juhani	"	"
"	Rahikkala, Mikko Pauli Juhani	"	"
"	Raittila, Pasi Ilmari	"	"
"	Rantanen, Hannu Tuomas	"	"
"	Rissanen, Touko Ilmari	"	"
"	Rosenlöf, Jan Ake Herman	"	"
"	Saharinen, Seppo Eemil	"	"
"	Saksela, Kari Yrjö	"	"
"	Salovaara, Aarno Kalevi	"	"
"	Silvennoinen, Ilmo Valdemar Sakari	"	"
"	Skogström, Leo Vilhelm	"	"
"	Skriko, Veijo Auku Kalevi	"	"
"	Stenström, Lars Oscar	"	"
"	Takamaa, Seppo Juhani	"	"
"	Tamminen, Reino Kalevi	"	"
"	Tanninen, Matti Ilmari	"	"
"	Tanskanen, Reijo Kalevi	"	"
"	Taussi, Pekka Oskari	"	"
"	Termala, Pekka Kullervo	"	"
"	Torvinen, Olli Pekka	"	"
"	Tukeva, Tarmo Jukka Tapani	"	"
"	Turtia, Matti Olavi	"	"
"	Valkama, Matti Viljami	"	"
"	Vehviläinen, Eero Seppo	"	"
"	Vehviläinen, Eino Sakari	"	"
"	Virkajärvi, Jaakko Vilho	"	"
"	Vilenius, Jorma Juhani	"	"
"	Virkki, Matti Sulo Sakari	"	"
"	Vuorjoki, Väinö Vilho	"	"
"	Yläanne, Tauno Juhani	"	"
"	Yrjölä, Vesa Erkki	"	"

32. Me-KURSSI

ylil	Barck, Kalevi Edvin	ylennetty kapteeniluutnantiksi	26. 10. 1968
"	Kaitila, Mika Juhani	"	"
"	Knuuttila, Jukka Sakari	ylennetty kapteeniksi	26. 10. 1968
"	Heinistö, Pertti Olavi	ylennetty kapteeniluutnantiksi	26. 10. 1968
"	Helander, Hannes Heikki	"	"
"	Kilpinen, Asko Olavi	ylennetty kapteeniksi	26. 10. 1968
"	Kärkkäinen, Kyösti Antero	ylennetty kapteeniluutnantiksi	26. 10. 1968
"	Laakso, Rauno Eero	ylennetty kapteeniksi	26. 10. 1968
"	Neittamo, Seppo Antero	ylennetty kapteeniluutnantiksi	26. 10. 1968
"	Ström, Olavi	ylennetty kapteeniksi	26. 10. 1968
"	Suominen, Matti Kustaa	"	"
"	Tarvonen, Arto Tapio Juhani	ylennetty kapteeniluutnantiksi	26. 10. 1968
"	Visa, Jouko Sakari	"	"
"	Kiiskinen, Mauno Henrik	"	"

Kadettikurssien merkkipäiviä v 1969

50 VUOTTA		30 VUOTTA	
1. kadettikurssin alkamisesta	25. 1.	21. kadettikurssin päättymisestä	16. 5.
		11. me-kadettikurssin —,—	16. 9.
		22. kadettikurssin —,—	8. 10.
		23. —,—	23. 12.
45 VUOTTA		25 VUOTTA	
5. kadettikurssin päättymisestä	16. 10.	27. kadettikurssin päättymisestä	19. 6.
		16. me-kadettikurssin —,—	21. 6.
40 VUOTTA		20 VUOTTA	
10. kadettikurssin päättymisestä	16. 5.	30. kadettikurssin päättymisestä	4. 6.
5. me-kadettikurssin —,—	17. 9.		
1. rt-kadettikurssin —,—	17. 9.	15 VUOTTA	
		38. kadettikurssin päättymisestä	4. 6.
35 VUOTTA		10 VUOTTA	
16. kadettikurssin päättymisestä	16. 5.	43. kadettikurssin päättymisestä	4. 6.
9. me-kadettikurssin —,—	15. 9.	44. —,—	6. 12.
		29. me-kadettikurssin —,—	6. 12.

Merkkipäiviä v 1969

75 VUOTTA

Valkama Y A kenrm 1. kurssi 5. 6. Helsinki

70 VUOTTA

Schauman, J V M maj	1. kurssi	26. 2.	Tapanila	Björklund, A V kapt	2. kurssi	13. 7.	Järvenpää
Poijärvi, K K T L maj	2. "	27. 2.	Helsinki	Kauppinen, L ev	2. "	19. 7.	Kerava
Palmgren, A A W kapt	3. "	8. 3.	—, —	Winter, O A maj	2. "	8. 8.	Helsinki
Hallamaa, R H ev	8. "	12. 3.	Espanja	Korvenheimo, A S evl	4. "	15. 8.	Virrat
Bahne, B C J evl	1. "	14. 3.	Turku	Lyly, K J evl	3. "	17. 8.	Helsinki
Lehti, A evl	3. "	15. 3.	Helsinki	Valla, U A evl	3. "	31. 8.	Kuopio
Tähtinen, U A ev	1. "	16. 3.	—, —	Niilekselä, R A kapt	6. "	6. 9.	Helsinki
Hyyry, E N evl	8. "	18. 3.	Turku	Baltscheffsky, F W kapt	3. "	9. 9.	—, —
Sunell, A maj	4. "	26. 3.	Helsinki	Kuusela, E J I ev	3. "	21. 9.	—, —
Ahos, O D maj	15. "	5. 4.	—, —	de Prado, A V M maj	1. "	10. 10.	—, —
Oksanen, K K evl	4. "	21. 5.	Tampere	Saikka, J V evl	3. "	10. 10.	—, —
Hovi, A H evl	2. "	10. 6.	Hämeenkylä	Myry, Teo maj	6. "	26. 10.	Järvenpää
Blomqvist, G A evl	1. "	18. 6.	Helsinki	Hellman, E B evl	3. "	2. 12.	Helsinki
Franck, L R maj	1. "	5. 7.	—, —	Lehvä, V M maj	3. "	6. 12.	Kemi
Seppä, J evl	2. "	10. 7.	Riihimäki				

60 VUOTTA

Koskinen, E J maj	16. kurssi	1. 1.	Oulu	Visa, P maj	18. kurssi	29. 5.	Tampere
Komsi, V V ev	18. "	9. 1.	Helsinki	v Essen, T W evl	15. "	3. 6.	Helsinki
Arnala, R O K maj	3. rt-k	11. 1.	Tampere	Kivilahti, T J evl	14. "	11. 6.	—, —
Simojoki, Y J A evl	3. "	14. 1.	Riihimäki	Leitola, V J komkapt	8. me-k	11. 6.	—, —
Calonius, P P O maj	19. kurssi	14. 1.	Ylöjärvi	Uusisaari, A E A ev	14. kurssi	19. 6.	Kuopio
Kaje, L ev	12. "	21. 1.	Helsinki	Lehtosuo, J J kapt	18. "	19. 6.	Kouvola
Ervi, P H evl	15. "	25. 1.	—, —	Nykanen, A R maj	26. "	12. 7.	Laihia
Kinnunen, E J maj	13. "	26. 1.	—, —	Honkanen, R E evl	12. "	16. 7.	Helsinki
Pulkkinen, O V evl	17. "	27. 1.	Turku	Aakkula, A maj	18. "	8. 8.	Lahti
Helasterä, K A T evl	14. "	28. 1.	Jyväskylä	Manninen, P E evl	3. rt-k	10. 8.	Tampere
Ruuskanen, V maj	3. rt-k	5. 2.	Espoo	Varpelaide, U A M komkapt	6. me-k	19. 8.	Helsinki
Launis, E O maj	16. kurssi	11. 2.	Eurajoki	Saari, S E maj	16. kurssi	27. 8.	Uusikaupunki
Kallio, T Y O maj	5. rt-k	16. 2.	Hanko	Heino, E S maj	14. "	6. 9.	Hämeenlinna
Tiitola, M J evl	15. kurssi	24. 2.	Tampere	Auer, B E evl	16. "	10. 9.	Kuopio
Tauriala, P V kapt	16. "	28. 2.	Helsinki	Hartikainen, M E O maj	19. "	11. 9.	Riihimäki
Vetre, J T ev	12. "	1. 3.	Lahti	Seeve, F O kenrm	13. kurssi	12. 9.	Helsinki
Pekanheimo, V E evl	26. "	11. 3.	Helsinki	Jääsalo, H I komdri	9. me-k	19. 9.	—, —
Karhunen, O R ev	16. "	20. 3.	Immola	Honkasalo, M evl	14. kurssi	24. 9.	—, —
Hankia, A evl	17. "	21. 3.	Joensuu	Poutiainen, V O kom	6. me-k	30. 10.	—, —
Pekkanen, K E komdri	8. me-k	26. 3.	Helsinki	Kerttula, E J komkapt	7. "	5. 11.	—, —
Majava, T U maj	15. kurssi	30. 3.	Tapiola	Seppälä, A evl	4. rt-k	14. 11.	—, —
Sillanpää, L A maj	17. "	7. 4.	—, —	Kuusinen, J O maj	14. kurssi	15. 11.	Lahti
Späre, C-O M maj	17. "	16. 4.	Suomenlinna	Merenheimo, V V J kapt	18. "	16. 11.	Helsinki
Ekberg, L K A evl	17. "	30. 4.	Helsinki	Ränkipohja, J J J maj	15. "	16. 11.	Lappeenranta
Saarlo, Niilo evl	16. "	8. 5.	Tampere	Mikola, K J ev	2. rt-k	21. 11.	Helsinki
Västi, R P evl	20. "	12. 5.	Rauma	Vehviläinen, O E maj	15. kurssi	21. 11.	Hämeenlinna
Pajari, R ev	11. "	17. 5.	Helsinki	Mesterton, K P kapt	18. "	24. 11.	Virkkala
Haahti, U S evl	11. "	20. 5.	—, —	Vikberg, M F E kom	6. me-k	30. 11.	Turku
Brandt, B A A kenrm	12. "	24. 5.	Jyväskylä	Ervamaa, M O maj	21. kurssi	11. 12.	Oulu
Klockars, R-E evl	12. "	28. 5.	Vaasa	Kaski, E J maj	12. "	17. 12.	Tampere
Holmela, R V L evl	13. "	28. 5.	Helsinki	Korvola, O E ylil	6. me-k	20. 12.	Helsinki

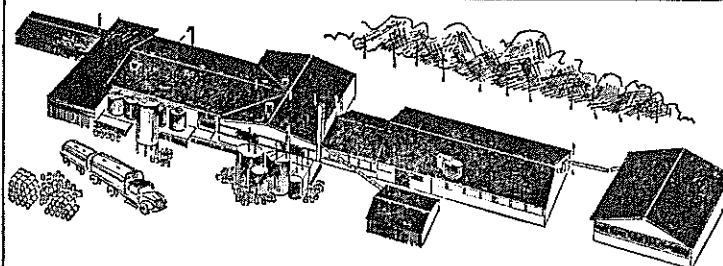
50 VUOTTA

Lehto, V J E maj	27. kurssi	6. 1.	Hämeenlinna	Lampola, K K K evl	25. kurssi	18. 1.	Helsinki
Lilja, V S ylil	25. "	12. 1.	Oulu	Vuorilehto, H E O maj	24. "	19. 1.	—, —
Pokki, A A T kapt	14. me-k	16. 1.	Hämeenlinna	Vesa, P maj	26. "	23. 1.	Oulu
Levä, V O evl	25. kurssi	16. 1.	Helsinki	Kauppinen, A A kapt	23. "	24. 1.	Helsinki

Lybeck, J W yll	26. kurssi	24. 1.	Maarianhamina	26. kurssi	23. 8.	Helsinki
Kalliomäki, A F yll	27. "	28. 1.	Tampere	27. "	26. 8.	Seinäjäoki
Teittinen, E V evl	23. "	5. 2.	Kajaani	26. "	6. 9.	Helsinki
Vartiainen, L S kapt	28. "	6. 2.	Lappeenranta	24. "	7. 9.	Turku
Soininen, P evl	26. "	8. 2.	Helsinki	26. "	7. 9.	Jyväskylä
Kuosa, K J maj	27. "	8. 2.	Niinisalo	26. "	9. 9.	Hamina
Harrola, J I kapt	25. "	11. 2.	Turku	27. "	14. 9.	Helsinki
Collan, B O yll	16. me-k	11. 2.	Helsinki	24. "	15. 9.	Hämeenlinna
Haapanen, H E S evl	25. kurssi	19. 2.	Hyrnsalmi	23. "	16. 9.	Kaavi
Reinikainen, E J evl	26. "	20. 2.	Oulu	27. "	16. 9.	Espoo
Heiniö, A A kapt	25. "	21. 2.	Helsinki	26. "	19. 9.	Helsinki
Heikinheimo, B A W maj	24. "	25. 2.	Tapiola	15. me-k	20. 9.	—,—
Aro, U A kapt	26. "	25. 2.	Espoo	17. "	20. 9.	—,—
Parviainen, P O evl	23. "	28. 2.	Helsinki	17. "	21. 9.	Turku
Elomaa, P A evl	15. me-k	8. 3.	—,—	26. kurssi	24. 9.	Helsinki
Vuorensaari, A V kom	14. me-k	13. 3.	Helsinki	27. "	24. 9.	Jyväskylä
Ivalo, V J kapt	26. kurssi	13. 3.	Puolanka	25. "	25. 9.	Helsinki
Kosonen, K V evl	24. "	15. 3.	Helsinki	24. "	26. 9.	Suolahti
Jokinen, M O evl	26. "	18. 3.	Lappeenranta	25. "	28. 9.	Helsinki
Laakkonen, A A J kaptl	16. me-k	18. 3.	Helsinki	26. "	30. 9.	Turku
Nordström, B T kapt	28. kurssi	21. 3.	Maaninka	24. "	1. 10.	Helsinki
Huuhka, K K ev	24. "	23. 3.	Helsinki	26. "	4. 10.	Kontioranta
Koivisto, E K maj	26. "	25. 3.	Turku	26. "	5. 10.	Raisio
Pitkänen, Y S kaptl	16. me-k	27. 3.	Eno	27. "	8. 10.	Helsinki
Hirvi, T I kapt	26. kurssi	29. 3.	Kuopio	25. kurssi	9. 10.	Mikkeli
Hartikainen, P yll	26. "	31. 3.	Kotka	27. "	9. 10.	Lappeenranta
Pälsi, E J evl	25. "	3. 4.	Helsinki	25. "	12. 10.	Turku
Malmberg, A V ltn	26. "	8. 4.	—,—	26. "	14. 10.	Oulu
Kiviniemi, H yll	27. "	15. 4.	Eura	26. "	14. 10.	Mikkeli
Puronto, E J insev	26. "	15. 4.	Helsinki	27. "	14. 10.	Hamina
Sarmanne, K B ev	25. "	18. 4.	—,—	25. "	15. 10.	Ruotsi
Tuovinen, M I maj	24. "	20. 4.	Sonkajärvi	26. "	15. 10.	Orimattila
Räisänen, A E ev	26. "	25. 4.	Niinisalo	24. "	16. 10.	Lahti
Kuuseja, A K evl	24. "	2. 5.	Turku	27. "	16. 10.	Helsinki
Rummukainen, E U maj	26. "	7. 5.	Helsinki	26. "	19. 10.	—,—
Hallanheimo, A O A maj	26. "	11. 5.	Oulu	26. "	20. 10.	—,—
Kujala, P J evl	28. "	18. 5.	Hämeenlinna	24. "	22. 10.	Simpele
Miettinen, P K maj	25. "	20. 5.	Rovaniemi	25. "	23. 10.	Rovaniemi
Kurikka, H O kapt	27. "	22. 5.	Seinäjäoki	25. "	23. 10.	Turku
Savola, R E maj	26. "	24. 5.	Turku	24. "	24. 10.	Helsinki
Viinikka, U I kapt	27. "	24. 5.	Seinäjäoki	26. "	24. 10.	—,—
Ikonen, H O maj	26. "	27. 5.	Lahti	26. "	28. 10.	Tampere
Backström, A O G kapt	26. "	30. 5.	Hampuri	27. "	28. 10.	Helsinki
Ranta, J I K maj	23. "	1. 6.	Helsinki	26. "	30. 10.	—,—
Soininen, A S kapt	25. "	3. 6.	Turenki	26. "	31. 10.	Kemi
Francke, P E maj	26. "	16. 6.	Helsinki	26. "	2. 11.	Somero
Kalliala, J E kapt	27. "	18. 6.	Mikkeli	27. "	3. 11.	Helsinki
Kurki, K M ent ltn	26. "	19. 6.	Valkeala	27. "	5. 11.	Leningrad
Haapaniemi, A T evl	24. "	21. 6.	Helsinki	27. "	5. 11.	Sipoo
Koponen, S I evl	25. "	21. 6.	—,—	24. "	10. 11.	Alavus
Yrjölä, P J maj	26. "	21. 6.	—,—	27. "	10. 11.	Helsinki
Bonsdorff, B G O A evl	25. "	22. 6.	Tammisaari	25. "	12. 11.	—,—
Vuorimies, E A evl	17. me-k	24. 6.	Jyväskylä	27. "	14. 11.	Tampere
Jokisalo, P Y A evl	15. "	25. 6.	Helsinki	25. "	15. 11.	Obbnäs
Halme, P K maj	27. kurssi	27. 6.	Joensuu	26. "	17. 11.	Ulkomailla
Heiskanen, P A maj	27. "	27. 6.	Teuva	24. "	18. 11.	Helsinki
Jalkanen, U E kapt	26. "	27. 6.	Rautalampi	17. me-k	19. 11.	—,—
Martikainen, N J kapt	23. kurssi	29. 6.	Helsinki	27. kurssi	19. 11.	—,—
Noroviita, K H insev	25. "	10. 7.	—,—	26. "	23. 11.	—,—
Korte, T F maj	23. "	12. 7.	Turku	25. "	27. 11.	Oulu
Heikkinen, E E A yll	26. "	13. 7.	Helsinki	26. "	29. 11.	Helsinki
Nousiainen, K I evl	23. "	17. 7.	Oulu	24. "	1. 12.	—,—
Saari, O A J evl	14. me-k	24. 7.	Helsinki	23. "	2. 12.	Kouvola
Jaatinen, J G R maj	24. kurssi	25. 7.	Virrat	26. "	2. 12.	Helsinki
Wind, H H kapt	24. "	30. 7.	Tampere	24. "	14. 12.	—,—
Kämäri, J K J evl	24. "	4. 8.	Keuruu	26. "	14. 12.	Tapiola
Pettersson, B J kaptl	16. me-k	5. 8.	Mustasaari	24. kurssi	15. 12.	Helsinki
Valkama, U K kapt	26. kurssi	8. 8.	Vaasa	27. "	15. 12.	Varkaus
Ruhanen, V O maj	24. "	13. 8.	Heinola	27. "	18. 12.	Kouvola
Nurmela, E K maj	26. "	13. 8.	Oulu	16. me-k	20. 12.	Helsinki
Koskinen, I V maj	26. "	17. 8.	Hämeenlinna	26. kurssi	22. 12.	—,—
Mähönen, E K yll	26. "	18. 8.	Helsinki	17. me-k	26. 12.	Tammisaari
Tainio, A inskapt	27. kurssi	18. 8.	—,—	26. kurssi	30. 12.	Helsinki
Ritoniemi, P A kapt	27. "	22. 8.	—,—	27. "	30. 12.	—,—
v Knorring, C W kapt	24. "	23. 8.	Ruotsi	26. "	31. 12.	Tampere
Rautsola, H T yll	26. kurssi	23. 8.	Helsinki			
Kaminen, J E kapt	27. "	26. 8.	Seinäjäoki			
Vuorio, O S maj	26. "	6. 9.	Helsinki			
Maunula, O V maj	24. "	7. 9.	Turku			
Ahonen, M A kapt	26. "	7. 9.	Jyväskylä			
Saressalo, O P maj	26. "	9. 9.	Hamina			
Vainio, E J evl	27. "	14. 9.	Helsinki			
Haili, A O evl	24. "	15. 9.	Hämeenlinna			
Heiskanen, E V maj	23. "	16. 9.	Kaavi			
Saarnio, P O A ltn	27. "	16. 9.	Espoo			
Lehmusvirta, T A maj	26. "	19. 9.	Helsinki			
Kämäräinen, K E yll	15. me-k	20. 9.	—,—			
Sutinen, A A K kapt	17. "	20. 9.	—,—			
Veriö, T A maj	17. "	21. 9.	Turku			
Tiinus, O M J kapt	26. kurssi	24. 9.	Helsinki			
Risku, K I S maj	27. "	24. 9.	Jyväskylä			
Kouri, L H M evl	25. "	25. 9.	Helsinki			
Lietola, J maj	24. "	26. 9.	Suolahti			
Kukkonen, R K A maj	25. "	28. 9.	Helsinki			
Suhonen, P K yll	26. "	30. 9.	Turku			
Holma, I H evl	24. "	1. 10.	Helsinki			
Huhtanen, Unto evl	26. "	4. 10.	Kontioranta			
Sirén, Mikko kapt	26. "	5. 10.	Raisio			
Sysivirta, R M evl	27. "	8. 10.	Helsinki			
Kannas, K K evl	25. kurssi	9. 10.	Mikkeli			
Brask, N K J maj	27. "	9. 10.	Lappeenranta			
Kivisaari, J kapt	25. "	12. 10.	Turku			
Tolkki, S E maj	26. "	14. 10.	Oulu			
Vesalainen, K O ltn	26. "	14. 10.	Mikkeli			
Syrjä, P H ev	27. "	14. 10.	Hamina			
Varttinen, P S yll	25. "	15. 10.	Ruotsi			
Karinen, U J E kapt	26. "	15. 10.	Orimattila			
Platan, V evl	24. "	16. 10.	Lahti			
Hedman, C-O G yll	27. "	16. 10.	Helsinki			
Alho, O V kapt	26. "	19. 10.	—,—			
Keränen, J A A kapt	26. "	20. 10.	—,—			
Könni, U K maj	24. "	22. 10.	Simpele			
Ketola, E E maj	25. "	23. 10.	Rovaniemi			
Lehtonen, P J yll	25. "	23. 10.	Turku			
Rautio, L J maj	24. "	24. 10.	Helsinki			
Jokinen, L A maj	26. "	24. 10.	—,—			
Koivula, L J maj	26. "	28. 10.	Tampere			
Rahkimo, E I yll	27. "	28. 10.	Helsinki			
Munsterhjelm, B J kapt	26. "	30. 10.	—,—			
Takkinen, M A maj	26. "	31. 10.	Kemi			
Luoma, L H R kapt	26. "	2. 11.	Somero			
Saxberg, E O yll	27. "	3. 11.	Helsinki			
Bergman, O O kapt	27. "	5. 11.	Leningrad			
Dahlund, E A kapt	27. "	5. 11.	Sipoo			
Kangas, T J evl	24. "	10. 11.	Alavus			
Korkeavuori, J O yll	27. "	10. 11.	Helsinki			
Rosenholm, R A S evl	25. "	12. 11.	—,—			
Huhtamies, E R maj	27. "	14. 11.	Tampere			
Nokkala, H O maj	25. "	15. 11.	Obbnäs			
Turunen, T J A yll	26. "	17. 11.	Ulkomailla			
Juvonen, K S kapt	24. "	18. 11.	Helsinki			
Konttinen, K P kom	17. me-k	19. 11.	—,—			
Mustaniemi, M A kapt	27. kurssi	19. 11.	—,—			
Räsänen, K J evl	26. "	23. 11.	—,—			
Koivisto, E T ev	25. "	27. 11.	Oulu			
Kortelainen, J A evl	26. "	29. 11.	Helsinki			
Holma, O C G kapt	24. "	1. 12.	—,—			
Sarva, M K ev	23. "	2. 12.	Kouvola			
Lindemark, T T maj	26. "	2. 12.	Helsinki			
Karmela, K P-O maj	24. "	14. 12.	—,—			
Liesto, M Y O kapt	26. "	14. 12.	Tapiola			
Anttonen, E I evl	24. kurssi	15. 12.	Helsinki			
Haario, I O maj	27. "	15. 12.	Varkaus			
Helenius, B G W maj	27. "	18. 12.	Kouvola			
Vitikka, O I kom	16. me-k	20. 12.	Helsinki			
Laakso, L R kapt	26. kurssi	22. 12.	—,—			
Willberg, T W kapt	17. me-k	26. 12.	Tammisaari			
Hartikainen, V G maj	26. kurssi	30. 12.	Helsinki			
Kärki, P J maj	27. "	30. 12.	—,—			
Jansson, V E maj	26. "	31. 12.	Tampere			

Sisällysluettelo

	Sivu
Kenttärövästi V J Malmivaara:	
Joulu-rauha	4
In memoriam	5
Yhteiskuntatieteitten tohtori Osmo A Wiio:	
Leipä vai aate	7
Everstiluutnantti E. Lindberg:	
Ilmavoimien upseerikoulutus	11
Ensimmäisen kurssin kadetit muistelevat	16
Keski-Suomen Kadettiipiiri	21
Tiedotuksia	23
Tutkimussihteeri B Johansson:	
Elektroninen sodankäynti	26
Kapteeni Pentti Lehtimäki:	
Venäläisten sotilaalliset toimenpiteet Suomessa I maailmansodan aikana	33
Uutispaloja	39
Kadettikurssien kuulumisia	40
Merkkipäiviä	46

KAJOMERI OY

VOITELUAINE- ja AUTOKEMIKALIOTEHDAS

Lempäälä, puh. Tampere 74 231

Sodan aikana ja vaikeina vuosina sen jälkeen puolustuslaitoksen voiteluöljyhuollosta merkittävä osa oli vastuullamme. (Toimimme Oy Vate Ab:n ja Tienhaaran Öljynpuhdistamon nimellä Tienhaarassa ja Messukylässä). Monien vuosien ajan sodan päättymisestä alkaen vastasimme melkein kokonaan puolustuslaitoksen voiteluöljyhuollosta.

Uudistettu ja laajennettu öljynpuhdistamomme on valmis palvelemaan entistä paremmin sekä sotilas- että siviilitarpeita.

KYLKIRAUTA

Kadettikunta ry:n järjestölehti

N:o 79

Päätoimittaja: evi A A Salin, PEkoul-os puh 625801/2495

Toimituskunta: ev E Korpikoski, evl:t A A Salin (pj), P Impola, V Kakkuri (siht), A Heinonkoski, komkapt T Kuparinen, maj E Rannikko, maj E Seppänen ja ylil O Katainen

Toimitussihteeri: maj E Rannikko, Pääesikunta, puh 625801/2328

Ilmoitukset: ylil V Levomäki, Sturenkatu 9 B 38, Helsinki 51, puh 714299

Taloudenhoito ja ilmoitusaineisto: rouva Irja Wonkka, Liisankatu 1, Helsinki 17, puh 12681/333

Kuvalaajat: Helander-Kliché, Helsinki, puh 632042

Osoitteen muutokset: Kadettikunnan toimisto, Fredrikinkatu 16 A, Helsinki 12, puh 665739

Tilaushinnat: 1/1 v 6:—, irtonumerot 1:50

POSTISIIRTOTILI 30909

**vuoden
lentokone
Amerikassa**

PIPER

Amerikkalainen aikakauslehti valitsi Piper Cherokee Arrow:n vuoden lentokoneeksi. Ohjehinta n. 98.000 YVFR-varustuksella.

• 180 hv Lycoming suoraruiskutusmoottori • säätöpotkuri • sisäänvedettävä laskuteline, joka laskeutuu alas automaattisesti • matkanopeus 160 mph

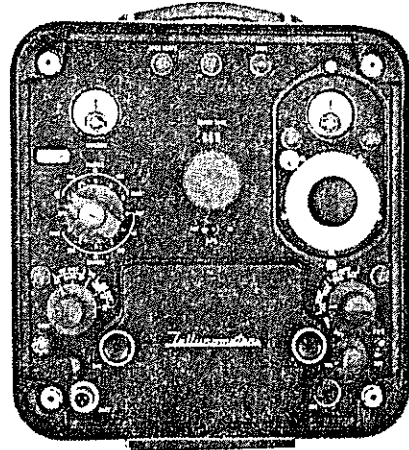
cherokee arrow

Piper edustus Suomessa

KONE **HANKKIJA**

Lento-osasto
Salomonkatu 1, Hki 10
puh. 642 833

TARKKUUTTA ETÄISYYSMITTAUKSIIN

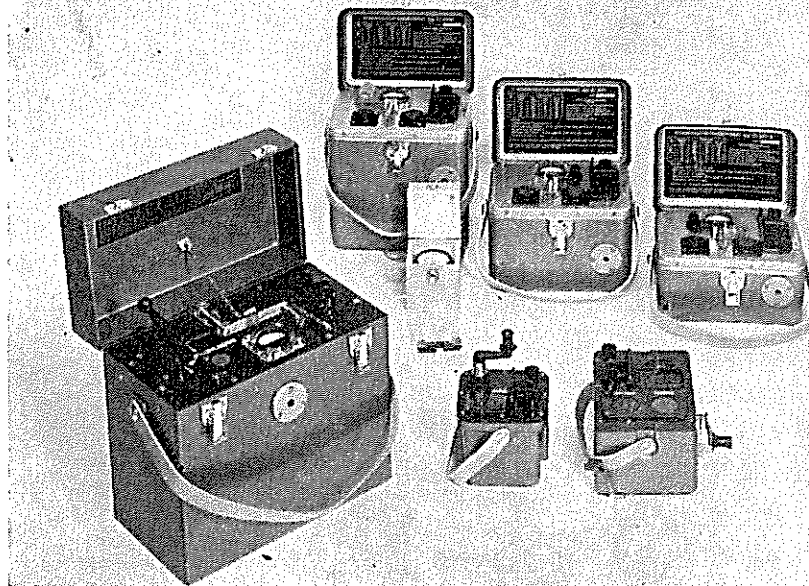

TELLUROMETER MRA 3

Suunniteltu nimenomaan sotilaskäyttöön täyttäen mm. US armeijan vaatimukset.
Toiminta-alue 100 m—50 km
Tarkkuus (olosuhteista riippuen) jopa $\pm 1,5 \text{ cm} \pm 4 \text{ ppm}$

G.W.BERG & CO

**NITRO NOBEL AB:n
SYTYTYSKOJEET
TUOVAT VARMUUTTA
RÄJÄYTYSTÖIHIN**

Sähkölaukaisimet CI 50 — CI 2400 on tarkoitettu 50 — 2400 nallin laukaisemiseen ja vastaavasti mallit CI 15 — CI 275 VA, 15—275 VA-nallia varten.

Toimitamme myös Nitro Nobel AB:n valmistamia

- VA — eli varmuusnalleja
- räjähdysaineita
- latauslaitteita
- vastusmittareita
- johdonkoettimia
- ym. alaan kuuluvia kojeita ja tarvikkeita.

Suuren kysynnän vuoksi olemme nyt varastoineet VA-nalleja.

Annamme kernaasti hintoja ja lisätietoja yllämainituista tarvikkeista.

**EI ENÄÄ
SUUTAREITA**

JULIUS TALLBERG

VUORITEKN. OS.
Aleksanterink. 21 H.M. 10
Box 10210 Puhelin 19 611